РОДЫ...
ПА
ПЛАНЕ
Сямейная газета

ДОЧКІ-МАЦІ
СА СВЯТЛАНАЙ
БАРОЎСКАЙ
Сямейная газета

Выдаецца з 9 жніўня 1917 г.

Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

29 ЖНІЎНЯ 2019 г. ЧАЦВЕР № 163 (29030)

ЦЫТАТА ДНЯ

Уладзімір ДВОРНІК, намеснік прэм'ер-міністра:

«Мы з кожным годам даём магчымасць прыватнаму бізнесу развівацца. Калі ў грамадскім сектары сёння вырабляем 1 млн тон бульбы, то ў цэлым ва ўсіх катэгорыях — 6 млн тон. Гэта сведчыць аб тым, што фермеры, прыватныя асобы займаюцца вытворчасцю не толькі для сябе, але і на продаж. Значыць, гэта ўжо бізнес. Тое ж самае адбываецца і па агародніннных культурах. Мы даём магчымасць прыватніку зарабіць і бачым, што ў гэтым напрамку ідзе добры рух. Дарэчы, сёлета будзе атрымана больш прадукцыі ва ўсіх галінах сельгасвытворчасці, чым летась. Закладка стабфондаў будзе забяспечана ў поўным аб'ёме».

СЦЯНА ПАМЯЦІ

Жыхары вёскі Хралы не забываюць пра пакуты і гора, якія прынесла ім вайна. Памятаюць і пра сваіх аднавяскоцаў ветэранаў — партызанаў і франтавікоў. Пра гэта сведчыць вясковая сцяна памяці — яна на адным з дамоў. На гэтым мемарыяле пазначаны імёны і прозвішчы і тых, хто не дажыў да Перамогі, склаўшы галаву на полі бою, закатаваных у час карнай экспедыцыі супраць мірнага насельніцтва. Жыхары Мінска Аляксандр САВІШЧАЎ і Вікторыя ШКАРУПА (на фота), наведаўшы Глыбоцкі раён, зацікавіліся гісторыяй Хралоў, даведаліся, што ў вайну гэты населены пункт быў цалкам знішчаны, але, нягледзячы на галодны і неспрыяльны час, Хралы ўсё-такі вярнуліся з небыцця. Каб памятаць.

Анатоль КЛЯШЧУК, фота аўтара.

КОРАТКА

- Вучэбныя эвакуацыі пройдуць у школах 9—10 верасня падчас акцыі «Адзіны дзень бяспекі».
- **У Жыровічах пасля рэканструкцыі ўчора адкрылі святую крыніцу.**

- Белкаапсаюз закупіў у гэтым сезоне ўжо больш за 3,4 тысячы тон таматаў.
- **Да 31 градуса спёкі чакаецца сёння на паўднёвым захадзе Беларусі.**
- Зніклую 19 жніўня ў Гродне 15-гадовую дзяўчыну знайшлі ў Бераставіцкім раёне: яна хавалася ў лесе разам са сваім хлопцам.

ISSN 1990 - 763X

Актуальна

ШКОЛЫ ГАТОВЫ! А ВЫ?

Новы навучальны год хутка пачнецца для больш чым мільёна беларускіх школьнікаў. Пра тое, дзе адкрыюцца новыя школы і якія змяненні адбыліся ў навучальных праграмах і падручніках, а таксама пра стварэнне роўных умоў для вучняў школ і гімназій расказалі спецыялісты Міністэрства адукацыі.

Дзе адкрыюцца новыя школы?

У новым навучальным годзе ў Беларусі справяць наваселле восем школ. Сем з іх адчыняць свае дзверы ўжо з пачатку навучальнага года. Дзве школы пабудаваныя ў новых мікраараёнах сталіцы, яшчэ дзве — у Брэсце, па адной адкрыецца ў Гродне, Астраўцы і Магілёве. У іх сядзе за парты 7 288 школьнікаў.

— Напаўняльнасць новых школ разлічвалася ў залежнасці ад запатрабаванасці ў тым ці іншым мікраараёне, пры праектаванні ўлічваліся і перспектыва развіцця раёна, — адзначае **намеснік начальніка галоўнага ўпраўлення агульнай сярэдняй, дашкольнай і спецыяльнай адукацыі Міністэрства адукацыі Ірына КАРЖОВА.** — Напрыклад, адна са школ Брэста разлічана на 1 480 месцаў, другая — на 470. У Магілёве новая школа прыме 1 020 вучняў.

У Мінску сярэдняя школа № 93 на 792 месцы прыме школьнікаў з мікраараёна Уручча (Першамайскі раён). У мікраараёне Сухарава 1 020 вучняў пойдуць у новую сярэднюю школу № 2 (Фрунзенскі раён). Як адзначыла Ірына Каржова, усе новыя школы — гэта сучасныя будынкі, аснашчаныя ўсім неабходным для правядзення вучэбнага працэсу, заняткаў спортам і пазакласных мерапрыемстваў.

СТАР. 4

З ХЛЕБАМ, БУЛЬБАЙ І ЦУКРОВЫМІ БУРАКАМІ

У адной з найлепшых гаспадарак Магілёўскага раёна ААТ «Цішоўка» распачалі ўборку другога хлеба

Аграном Аксана Таўшканава працуе ў цэйтноце і асаблівай радасці ад увагі журналістаў не адчувае. На старэнькіх «Жыгулях» яна лётае па бясконцых «цішоўскіх» палях (ад аднаго краю да другога 50 кіламетраў) і не паспявае даваць і кантраляваць заданні. Жніво закончылася, але часу адпачываць няма. «З сакавіка да лістапада з палёў не вылазім», — уздыхае яна. Вытанчаная, са смуглым ад пастаяннай работы пад сонцам тварам, яна здаецца зусім яшчэ дзяўчынкай. Але колькі ў голасе рашучасці, шчырай трывогі за ўраджай. Перш-наперш мы едзем глядзець, што робіцца на бульбяных палетках. Гаспадарка, дарэчы, спецыялізуецца на вырошчванні сорту «Брыз».

УРАДЖАЙ — СПРАВА ТОНКАЯ

Па бульбяным полі плошчай 150 гектараў жвава імчыць трактар. За рулём вопытны **кіроўца Дзмітрый ФІЛІМОНАЎ.** Ад работы адрывацца толькі на хвіліну, каб перакінуцца парай фраз. Ён у гаспадарцы працуе з 18 гадоў, у якасці трактарыста — чатыры апошнія.

СТАР. 13

ВЫНІКІ — ДОБРЫЯ, ПЕРСПЕКТЫВЫ — ЯШЧЭ ЛЕПШЫЯ

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка сустрэўся з Надзвычайным і Паўнамоцным Паслом Рэспублікі Казахстан Ермухаметам Ертысбаевым, які завяршае сваю місію ў нашай краіне.

Кіраўнік беларускай дзяржавы адзначыў, што паміж Беларуссю і Казахстанам выбудаваны адносіны, якія дазваляюць шматкроць перавысіць наяўны эканамічны вынік.

— У нас надзвычай добрыя адносіны з Казахстанам, іх можна параўнаць толькі з адносінамі паміж Беларуссю і Расіяй. Мы ўтрох заўсёды былі ініцыятарамі самых лепшых стасункаў паміж народамі, асабліва пасля распаду Савецкага Саюза, — сказаў беларускі лідар. — Заўсёды ініцыявалі інтэграцыйныя працэсы, блізкае супрацоўніцтва ў эканоміцы. Эканоміка — гэта фундамент усяго, без яе няма дыпламатыі і палітыкі.

У гэтым плане Беларусі няма ў чым папракнуць Казахстан, як і Казахстану Беларусь, дадаў Аляксандр Лукашэнка. «Але перспектывы і магчымасці ў нас яшчэ больш важкія, чым вынікі, якіх мы дасягнулі. Вы, як пасол, самі цудоўна разумееце, што з такой прасунутай інтэграцыяй, якая ў нас з вамі існуе, мы не павінны казаць пра мільярд тавараабароту — гэта павінны быць мільярды долараў, і мы гэта можам зрабіць», — выказаў упэўненасць Прэзідэнт.

Аляксандр Лукашэнка не сумняваецца, што пад кіраўніцтвам новага Прэзідэнта Казахстана Касыма-Жамарта Такаева добрыя адносіны гэтай краіны з Беларуссю будуць захаваныя.

Прэзідэнт Беларусі папрасіў перадаць віншаванні і добрыя пажаданні свайму казахстанскаму калегу, а таксама прывітанне і пажаданні добрага здароўя былому кіраўніку краіны — Нурсултану Назарбаеву, якога назваў сваім даўнім сябрам, з якім «з'едзены не адзін пуд солі». Ён дадаў, што ў найбліжэйшы час будзе магчымасць пабываць у Казахстане і абмеркаваць увесь комплекс двухбаковых адносін.

Ермухамет Ертысбаеў прызнаўся, што пакідае Беларусь са змешанымі пачуццямі, бо тут на некаторы час застаецца яго жонка, якая ўлюбілася ў гэтую краіну.

«З 23 мая, калі мы апошні раз сустракаліся, прайшло тры месяцы і дзякуючы вам (вялікі вам дзякуй ад нашай краіны) на 40 працэнтаў павялічыўся казахстанскі экспарт у Беларусь, — сказаў Ермухамет Ертысбаеў. — Думаю да канца кастрычніка, калі адбудзецца ваш афіцыйны візіт у Казахстан, гандлёвы баланс яшчэ больш палепшыцца, спадзяюся, вы не будзеце супраць, бо штогод сальда складалася для нас адмоўным у памеры 750—800 мільёнаў долараў».

Казахстанскі дыпламат назваў кіраўніка Беларусі палітыкам з сусветным імем. «Я ўжо зрабіў шмат публікацый у казахстанскай прэсе пра беларускую сацыяльна-эканамічную мадэль, цяпер буду рабіць іх яшчэ больш, бо шчыры прыхільнік вашага палітычнага таленту», — прызнаўся ён.

Адносіны паміж Беларуссю і Казахстанам заўсёды будуць брацкімі, сяброўскімі і рэнтабельнымі, выказаў упэўненасць Ермухамет Ертысбаеў журналістам пасля развітальнай сустрэчы з кіраўніком беларускай дзяржавы.

«У нас наладжана супрацоўніцтва ва ўсіх сферах, у тым ліку гуманітарнай, — дадаў ён. — Адносіны казахска-беларускія — гэта эталон адносін паміж дзяржавамі. Пасля распаду Савецкага Саюза мы — Беларусь і Казахстан — паказалі, як трэба будаваць двухбаковыя брацкія, сяброўскія стасункі».

Да ведама

Па выніках мінулага года тавараабарот паміж Беларуссю і Казахстанам дасягнуў 896 мільёнаў долараў (130 працэнтаў да ўзроўню 2017 года), сальда для нашай краіны станоўчае ў памеры 671,4 мільёна долараў. Узаемны гандаль працягнуў рост і сёлета за шэсць месяцаў года склаў 481,7 мільёна долараў (118,8 працэнта да аналагічнага перыяду летась).

Ключавымі пазіцыямі беларускага экспарту ў 2019 годзе сталі трактары і сядзельныя цягачы, малако і малочныя прадукты, масла, машыны для ўборкі сельскагаспадарчых культур, калійныя ўгнаенні, мэбля, ялавічына, грузавыя аўтамабілі, сыры і тварог.

Аснову імпарту з Казахстана сфарміравалі нафтапрадукты, каменны вугаль, нафтавыя газы, баваўнянае валакно, насенне льну, неапрацаваны алюміній.

Пасол пацвердзіў, што сёлета ў канцы кастрычніка чакаецца візіт кіраўніка Беларусі ў Казахстан. «Гэты візіт канчаткова замацуе тое стратэгічнае партнёрства, якое намечана, і выведзе на новыя якасны этап нашы адносіны», — падкрэсліў Ермухамет Ертысбаеў.

Вольга МЯДЗВЕДЗЕВА.

ТАВАРААБАРОТ МОЖНА ПАВЯЛІЧЫЦЬ У РАЗЫ

Пра гэта заявіў Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка на сустрэчы з міністрам замежных спраў Турэцкай Рэспублікі Меўлютам Чавушаглу.

Беларускі лідар адзначыў, што паміж Беларуссю і Турцыяй няма закрытых тэм. «Мы прайшлі вельмі доўгі і няпросты шлях. Перад намі стаялі розныя выклікі, і розныя пытанні мы з вамі вырашалі. І трэба аддаць належнае, што мы паспяхова вырашалі праблемы, якія ўзнікалі», — сказаў ён.

Але працаваць ёсць над чым, дадаў Аляксандр Лукашэнка. «Нам, канешне ж, трэба ўдасканальваць фундамент нашых адносін — гандлёва-эканамічнае супрацоўніцтва. Такія краіны, як мы — Турцыя і Беларусь, — маюць вялізны патэнцыял у сваім развіцці, могуць мець у разы большы тавараабарот, чым зараз. Скажу вам шчыра: у нас, можна сказаць, нейкая блытаніна тут, і наша міжурадавая камісія, нашы пасольствы павінны падключыцца і нарэшце выпрацаваць надзейны план дзеянняў. Пагадзіцеся, калі тавараабарот вялікі, калі мы вельмі залежым адзін ад аднаго, то ўжо нікому не ўдасца разарваць адносіны», — аргументаваў Прэзідэнт.

Кіраўнік Беларусі выказаў упэўненасць, што візіт міністра замежных спраў Турэцкай Рэспублікі ў Мінск будзе садзейнічаць сістэматызацыі двухбаковых адносін, рашэнню існуючых праблем. «Галоўнае, каб вы адкрыта іх абазначылі, а мы з разуменнем змаглі на гэта адрэагаваць», — заўважыў Аляксандр Лукашэнка.

Міністр замежных спраў Турэцкай Рэспублікі перадаў Аляксандру Лукашэнку прывітанне ад яго турэцкага калегі і сябра Рэджэпа Таіпа Эрдагана.

«Гэты візіт мы ажыццяўляем, каб сумесна з нашымі беларускімі калегамі знайсці спосабы дасягнуць высокіх мэт і вынікаў, якія былі пастаўлены вамі і Прэзідэнтам Турцыі», — растлумачыў Меўлют Чавушаглу.

Да ведама

У 2018 годзе тавараабарот паміж Беларуссю і Турцыяй дасягнуў 984 мільёны долараў, сальда для нашай краіны склалася адмоўнае ў памеры 619 мільёнаў долараў.

Аснову беларускага экспарту ў Турцыю сфарміравалі прадукцыя хімічнай прамысловасці, калійныя ўгнаенні, паўфабрыкаты і дрот з нелегіраванай сталі, масла, льняныя тканіны. Імпартаваліся трыкатажныя палотны і тканіны, таматы, яблыкі, грушы, гародніна. Сёлета дынаміка тавараабароту, а таксама ўзаемны гандаль паслугамі запаволіліся. Аб'ём турэцкіх інвестыцый у эканоміку Беларусі летась склаў 43 мільёны долараў.

***

Учора **міністр замежных спраў Беларусі Уладзімір МАКЕЙ** правёў перагаворы са сваім турэцкім калегам Меўлютам Чавушаглу. Кіраўнік МЗС Беларусі звярнуў увагу, што Турцыя — асноўны партнёр нашай краіны ў рэгіёне, з якім няма прынцыповых рознагалоссяў у міжнародных пытаннях. Трывалым сувязям спрыяюць наладжаныя кантакты на ўзроўні прэзідэнтаў, парламентаў і ўрадаў. У гэтым кірунку Уладзімір Макей анансаваў афіцыйны візіт у Беларусь у верасні старшыні Камісіі па замежных справах Вялікага нацыянальнага сходу (парламента) Турцыі Валкана Базкыра.

Асноўныя тэмы перагавораў міністраў — нарошчванне тавараабароту, зніжэнне дысбалансу ў гандлі, павелічэнне інвестыцый і колькасці сумесных эканамічных праектаў.

«Мы прыйшлі да высновы, што ў нас шмат нявыкарыстаных магчымасцяў для пашырэння супрацоўніцтва ў розных сферах», — перадае словы Уладзіміра Макея БелТА.

Ён таксама паведаміў аб дамоўленасці з Турцыяй правесці ў найбліжэйшы час шэраг сустрэч і перагавораў у розных фарматах для павелічэння эканамічнага і інвестыцыйнага супрацоўніцтва.

Вольга МЯДЗВЕДЗЕВА.

Выбары-2019

Чужыя грошы лічыць не будзем

Звесткі пра даход кандыдатаў прадстаўляюцца, але не выдаюцца

На кожных выбарах ЦВК тлумачыць парадак дэкларавання даходаў і маёмасці асобамі, вылучанымі кандыдатамі ў дэпутаты Палаты прадстаўнікоў, вызначае парадак карыстання сродкамі масавай інфармацыі, зацвярджае палажэнне аб выбарчым фондзе.

Даходы прэтэндэнтаў на кандыдацтва дэкларуюцца за 2018 год, а маёмасць — на дзень прадстаўлення дэкларацыі. Асобы, у якіх не было даходаў у гэты перыяд, павінны ўказаць крыніцу сродкаў існавання. Пра гэта паведаміла на пасяджэнні Цэнтральнай камісіі па выбарах і правядзенні рэспубліканскіх рэферэндумаў **загадчык аддзела прававой, аналітычнай і метадычнай работы апарату Цэнтральнай камісіі Галіна МКРТЫЧАН.**

Са з'яўленнем закона аб ахове персанальных даных ЦВК апынулася ў складаным становішчы: з аднаго боку, абавязак правярць наяўнасць у кандыдатаў, напрыклад, каштоўных папер, з другога — закрытасць гэтай інфармацыі.

Звесткі, якія ўтрымліваюцца ў дэкларацыях, адносяцца да персанальных. Іх запытваюць грамадскія органы, якія не маюць права распаўсюджацца закрытай інфармацыяй, асабліва звесткамі пра акцыі. Таму Дэпартамент па каштоўных паперах будзе адказваць камісіям толькі тое, у якім памеры (большым ці меншым) паказаныя акцыі.

«Форма ўласнасці прадпрыемства можа змяніцца, і кандыдат нават не будзе ведаць сумавае выражэнне сваіх акцый. Таму, калі ён паказаў у большым памеры, а насамрэч іх меней і гэта ўказаў дзяржаўны орган, гэта лічыцца неістотнай памылкай. А вось калі занізіў колькасць акцый — гэты выпадак ужо разглядаецца камісіяй як істотная памылка пры прадстаўленні дэкларацыі. Натуральна, выбаршчыкам гэта інфармацыя будзе даводзіцца ў вельмі агульным памеры: толькі тое, што паказаў сам кандыдат. Таму што ўстанавіць дакладную інфармацыю нам не дазваляе закон», — звярнула ўвагу **старшыня ЦВК Лідзія ЯРМОШЫНА.**

На знаёмства — пяць хвілін

«Звязда» будзе бясплатна друкаваць перадвыбарныя праграмы кандыдатаў. Другой рэспубліканскай газетай для гэтых мэт вызначана «Рэспубліка», а таксама абласныя, раённыя і гарадскія выданні. СМІ засталіся тыя ж, што ў 2016 годзе. Аб гэтым расказала **сакратар ЦВК Алена ДМУХАЙЛА.**

Тэкст праграмы кандыдаты павінны прадставіць у рэдакцыі да 27 кастрычніка — не пазней, чым за дваццаць дзён да выбараў. Раней будуць надрукаваныя праграмы, якія першымі паступілі.

Надрукаваць праграму кандыдат можа толькі аднойчы. Як і ў папярэдню кампанію, для кантролю на сайце ЦВК будзе створаны спецыяльны раздзел, у якім рэдакцыі змогуць даведацца, ці друкаваўся ўжо кандыдат.

Кандыдаты ад Мінска змогуць выступіць у эфіры тэлеканала Беларусь 3 і радыёстанцыі «Радыё Мінск», ад Мінскай вобласці — у эфіры Сталічнага тэлебачання і радыёстанцыі «Мінская хваля», кандыдаты ад іншых абласцей могуць карыстацца эфірамі абласных тэлерадыёкампаній. Аналагічна было на выбарах у 2016 годзе.

У кожнага прэтэндэнта на дэпутацкі мандат будзе пяць хвілін на тэлебачанні і пяць хвілін на радыё, такі ж тэрмін прадугледжаны для тэледэбатаў.

«З аднаго боку можа падацца, што гэта не вельмі шмат, але досвед паказвае, што кандыдаты нават у пяціхвілінных выступленнях не ўсе ўдзельнічаюць, а ў тэледэбатах і пагатоў. Каб утрымліваць увагу аўдыторыі, выступленне павінна быць яркім, запамінальным. Пяці хвілін для гэтага дастаткова», — выказала меркаванне Алена Дмухайла.

Яна дадала, што выступленні пройдуць у рэйтынгавы час — па будных днях з 19 да 20 гадзін па ТБ, з 7 да 8 гадзін па радыё з 21 кастрычніка да 6 лістапада. У выступленнях кандыдат удзельнічае выключна асабіста, а на тэледэбаты можа накіраваць давераную асобу.

ЦВК на сваім пасяджэнні прыме пастанову аб размеркаванні эфірнага часу паміж акруговымі выбарчымі камісіямі, калі стане вядома прыблізная колькасць кандыдатаў па кожнай акрузе, — пасля завяршэння прадстаўлення дакументаў для рэгістрацыі кандыдатаў. Жараб'ёўку правядуць не пазней за 18 кастрычніка.

Тэлевізійныя выступленні абавязкова будуць суправаджацца субцітрамі ці сурдаперакладам.

Для вырашэння канфліктаў, звязаных з карыстаннем сродкамі масавай інфармацыі, традыцыйна ствараецца Назіральны савет па кантролі за выкананнем парадку і правілаў правядзення перадвыбарнай агітацыі.

«Апошнія выбарчыя кампаніі ў «савет па інфармацыйных спрэчках» уваходзяць не толькі прадстаўнікі самых уплывовых СМІ і, перш за ўсё, Міністэрства інфармацыі, але і прадстаўнікі двух журналісцкіх саюзаў — дзяржаўнага і недзяржаўнага», — падкрэсліла Лідзія Ярмошына.

Сродкі масавай інфармацыі, прадстаўнікі якіх уваходзяць у Назіральны савет, не транслююць і не публікуюць выступленні кандыдатаў, прынамсі, бясплатна.

Не больш за тысячу

Для фінансавання расходаў па перадвыбарнай агітацыі кандыдат мае права стварыць уласны выбарчы фонд. Пра гэта паведаміла **саветнік-кансультант аддзела арганізацыйнай, фінансавай работы і міжнароднага супрацоўніцтва апарату Цэнтральнай камісіі Валянціна ВАСІЛЕЎСКАЯ.**

Уласныя сродкі кандыдата ў гэтым выпадку не могуць перавышаць тысячы базавых велічынь — 25 500 рублёў, добраахвотныя ахвяраванні грамадзян — не больш за пяць базавых велічынь ад аднаго беларуса ў сукупнасці (127,5 рубля) і добраахвотныя ахвяраванні юрыдычных асоб — не больш за дзесяць базавых велічынь ад адной у сукупнасці (255 рублёў).

Агульная сума расходаў з выбарчага фонду не можа перавышаць тысячы базавых велічынь. Нязрасходаваныя сродкі выбарчага фонду пералічваюцца ахвяравальнікам не пазней 19 лістапада.

Падчас гэтай выбарчай кампаніі ўпершыню кандыдат можа атрымліваць інфармацыю аб стане рахунку праз інтэрнэт-банкінг Беларусбанка. У гэтай сістэме можна таксама і зрабіць ахвяраванне. Пры гэтым карыстанне інфакіёскамі не прадугледжана.

Варвара МАРОЗАВА.

Узровень

У МІНСКАЙ ВОБЛАСЦІ СКЛАЛІ РЭГІЯНАЛЬНЫ РЭЙТЫНГ

Камітэт эканомікі Мінскага аблвыканкама склаў рэйтынг раёнаў рэгіёна па 23 паказчыках сацыяльна-эканамічнага развіцця за першыя тры гады пяцігодкі і першае паўгоддзе 2019-га, паведамілі ў Мінаблвыканкаме.

Сярод крытэрыяў ацэнкі — сярэдняя заработная плата, узровень зарэгістраванага беспрацоўя, міграцыйныя прырост або змяншэнне, запазычанасць у выручцы ад рэалізацыі прадукцыі, тавараў або паслуг. «Дастаткова паглядзець, дзе людзі хочуць жыць, а дзе колькасць насельніцтва на працягу некалькіх гадоў пастаянна скарачаецца, каб адказаць на пытанне, якія рэгіёны з'яўляюцца прывабнымі, а якія знаходзяцца ў дэпрэсіўным стане», — пракаментавала **старшыня камітэта эканомікі Мінаблвыканкама Таццяна БРАНЦЭВІЧ.**

У пяцёрку лідараў трапілі Смалявіцкі (першае месца за 2016—2018 гады і 9-е месца за першае паўгоддзе 2019-га), Дзяржынскі (другое і першае адпаведна), Мінскі (трэцяе), Салігорскі (чацвёртае і другое) раёны і горад Жодзіна (пятае). У буйных раёнах вобласці, такіх як Барысаўскі, Маладзечанскі і Салігорскі, распрацаваны планы паскоранага сацыяльна-эканамічнага развіцця. Зыходзячы з аналізу, праведзенага камітэтам эканомікі, можна зрабіць выснову, што Салігорскі раён развіваецца паскоранымі тэмпамі. У ім па выніках першага паўгоддзя назіраецца станоўчая міграцыя насельніцтва і самая высокая заработная плата.

Барысаўскі і Маладзечанскі раёны займаюць апошнія месцы ў табліцы па міграцыйным руху насельніцтва, маючы не самыя высокія тэмпы росту рэальнай заработнай платы. Тым не менш Барысаўшчына некалькі палепшыла сваё рэйтынгавае становішча (12/10), а па ўзроўні прамысловай вытворчасці мае паказчык вышэй за сярэднеабласны. Маладзечанскі раён апусціўся ў рэйтынгу з 10-га месца на 17-е. Гэта звязана са зніжэннем аб'ёмаў будаўніча-мантажных работ і невысокімі індэксамі вытворчасці прадукцыі сельскай гаспадаркі і рознічнага тавараабароту. Найбольш нізкія паказчыкі ў Вілейскага, Крупскага, Слуцкага, Капыльскага і Валожынскага раёнаў.

У цэлым эканамічны рост Мінскай вобласці сёлета ў першым паўгоддзі забяспечаны на ўзроўні 105,3 % (пры прагнозе 102,3 %). За сем месяцаў гэты паказчык склаў ужо 105,8 %.

(Ул. інф.)

Гучная справа

«Гром сярод яснага неба»

Марына Арзамасава часова адхіленая ад выступленняў

У допінг-спробе 31-гадовай лёгкаатлеткі выяўлена забароненае рэчыва LGD-4033 — адзін з селектыўных мадулятараў андрагенных рэцэптараў.

Фота БелТА.

«Гэта гром сярод яснага неба. Мы нават не знаходзім слоў, каб растлумачыць, што адбываецца. Для Марыны і Беларускай федэрацыі лёгкай атлетыкі — гэта вялікі шок, — пракаментаваў навіну **старшыня Беларускай федэрацыі лёгкай атлетыкі Вадзім ДЗЕВЯТОЎСКІ.** — Наша федэрацыя нецярпімая да допінгу, і мы максімальна, наколькі можна, праводзім прафілактыку сярод спартсменаў. Што датычыцца спорту вышэйшых дасягненняў, сёння гэтай самадзейнасцю будзе займацца толькі самазабойца, улічваючы пільную ўвагу да беларускіх атлетаў з боку міжнародных арганізацый. Цяпер мы праходзім працэс аднаўлення даверу да нашых спартсменаў, і ён на самым высокім узроўні».

Нагадаем, Марына Арзамасава выйграла «золата» чэмпіянату свету ў Пекіне ў 2015 годзе ў бегу на 800 метраў, годам раней яна стала першай на чэмпіянаце Еўропы ў Цюрыху на гэтай жа дыстанцыі. Год таму спартсменка другі раз стала мамай і пасля гэтага не выступала на спаборніцтвах.

Дар'я ЛАБАЖЭВІЧ.

Здарэнне

ПРЫМАЙ ШПІЦА, МАЯ МАЛАДЗІЦА!

51-гадовы мінчанін скраў чужога сабаку, каб падарыць на дзень нараджэння жонцы.

Інцыдэнт адбыўся ў адным з раёнаў сталіцы. Жанчына, выгульваючы раніцай свайго памеранскага шпіца, вырашыла наведаць універсам. Паколькі з жывёламі заходзіць было нельга, гаспадыня пакінула сабаку на вуліцы. Мінчанка была ўпэўненая, што той нікуды не дзенецца, бо ён быў навучаны камандам і заўсёды спраўна іх выконваў.

Аднак сітуацыя разгарнулася зусім іншым чынам: сабака спадабаўся мужчыну, які спяшаўся на дзень нараджэння жонкі. Паколькі падарунак яшчэ не быў падрыхтаваны, а з пустымі рукамі на ўрачыстасць ісці не хацелася, ён прыхапіў шпіца. Схаваўшы сабаку пад куртку, фігурант аднёс яго дамоў да жонкі, паведамілі ў ГУУС Мінгарвыканкама.

Выявіўшы прапажу шпіца, гаспадыня адразу звярнулася да праваахоўнікаў. Аператыўнікі, пераглядаючы запісы з камер відэаназірання, хутка высветлілі асобу выкрадальніка сабакі. Ім аказаўся 51-гадовы жыхар Фрунзенскага раёна. Выкрадзенага шпіца праваахоўнікі знайшлі ў кватэры жонкі зламысніка і вярнулі законнай уладальніцы.

Сяргей РАСОЛЬКА.

Памяць

АДНА НА ЎСІХ...

У першыя дні вайны беларусы збівалі нямецкія самалёты над Малдовай

У Беларускім дзяржаўным музеі гісторыі Вялікай Айчыннай вайны прайшоў вечар памяці «Адна на ўсіх Перамога», прымеркаваны да 75-годдзя вызвалення Рэспублікі Малдова ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў.

Малдова была акупавана летам 1941 года, і толькі ў канцы жніўня 1944 года ў выніку Яска-Кішынёўскай аперацыі (дарэчы, прызнанай адной з найлепшых у гісторыі Вялікай Айчыннай вайны) стала свабоднай ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў. У баях за яе вызваленне адзначыліся і беларусы. Падчас гэтай жнівеньскай аперацыі былі разгромлены 22 нямецкія дывізіі, у тым ліку 18 аказаліся ў акружэнні. Унёсак беларусаў і ўраджэнцаў Беларусі быў высока ацэнены — 15 чалавек атрымалі званне Герояў Савецкага Саюза, чацвёра пасмяротна, сотні ўзнагароджаны баявымі ордэнамі і медалямі за паспяховае выкананне баявых задач па авалоданні населенымі пунктамі, шэраг часцей і злучэнняў, якімі камандавалі беларусы, атрымалі ганаровыя найменні, а асабоваму складу была аб'яўлена падзяка.

Як паведаміў **кандыдат гістарычных навук Барыс ДАЛГАТОВІЧ,** ужо ў першыя гадзіны вайны лётчыкі-беларусы ў Малдове збівалі нямецкія самалёты, сярод іх быў і сяржант Іван Іванавіч Пстыга (пазней ён стане маршалам авіяцыі), адзіны чалавек у Савецкай Арміі, які меў 8 ордэнаў Чырвонага Сцяга.

— Беларусы адзначыліся на ўсіх этапах вызвалення Малдовы, — падкрэсліў **вядучы навуковы супрацоўнік Інстытута гісторыі НАН Беларусі Анатоль КРЫВАРОТ** і прывёў красамоўныя прыклады: самааддана дзейнічаў у баях па вызваленні Малдовы танкавы батальён пад камандаваннем капітана Катлаўца. 13 красавіка 1944 падраздзяленне фарсіравала Днестр і захапіла плацдарм на заходнім беразе, пры гэтым сам камандзір-беларус асабіста знішчыў чатыры танкі і дзве самаходныя ўстаноўкі. У гонар Героя Савецкага Саюза Катлаўца названы вуліцы ў Кішынёве, Цірасполі і Мазыры. Паспяховаму наступленню войскаў у многім садзейнічалі зладжаныя дзеянні сапёрных падраздзяленняў, якія змаглі пад агнём праціўніка ў самыя кароткія тэрміны ўзвесці паромныя пераправы і масты цераз рэкі. Адным з такіх батальёнаў камандаваў беларус капітан Высокагорац. За ўмелае кіраўніцтва падначаленымі пры ўзвядзенні інжынерных збудаванняў і асабістую мужнасць ён уганараваны званнем Героя Савецкага Саюза...

Адным з непасрэдных распрацоўшчыкаў плана па канчатковым вызваленні Малдовы з'яўляўся ўраджэнец Гродна, начальнік аператыўнага ўпраўлення штаба II Украінскага фронту генерал-маёр Паўлоўскі. Многія камандзіры-беларусы праявілі сябе падчас гэтай аперацыі, можна ўспомніць дзясяткі прозвішчаў...

А малдаване змагаліся за вызваленне Беларусі. Адзін з прыкладаў, што праводзіць пасольства Рэспублікі Малдова, — увекавечанне памяці малдаван, якія загінулі на тэрыторыі Беларусі. «Я аб'ехаў усе магілы — іх 49, — дзе пахаваны 80 малдаўскіх воінаў, — падзяліўся Надзвычайны і Паўнамоцны Пасол Рэспублікі Малдова ў Рэспубліцы Беларусь Віктар Сарачан. — На магілах быў зроблены забор зямлі і створаны дзве капсулы з прахам. Адна перапраўлена ў Малдову і ўсталяваная ў адным з гістарычных месцаў, а другая будзе размешчана ў крыпце храма Усіх Святых 9 мая. Яшчэ адзін сумесны праект, які плануецца завяршыць да 75-годдзя Перамогі, — устаноўка ў Мінску помніка-бюста Герою Савецкага Саюза малдаваніну Іону Солтысу, які сваім целам закрыў амбразуру варожага дзота...

Алена ДЗЯДЗЮЛЯ.

Супрацоўніцтва

ІНВЕСТЫЦЫІ З КІТАЯ ВЫРАСЛІ Ў СОТНІ РАЗОЎ

Прамыя замежныя інвестыцыі з гэтай краіны за апошнія дзесяць гадоў выраслі ў 200 разоў. Кітай заняў трэцяе месца ў ліку нашых гандлёва-эканамічных партнёраў, адзначыла ўчора намеснік міністра эканомікі Беларусі Алена Пярмінава пасля цырымоніі завяршэння будаўніцтва першага жылога дома ў індустрыяльным парку «Вялікі камень».

Партфель тэхніка-эканамічнай дапамогі Кітая на сёння складае ўжо паўмільярда долараў і, па словах намесніка міністра, будзе расці. У прыватнасці, толькі з 2015 года ў рамках 12 праектаў Кітай выдзеліў нашай краіне амаль на 185 мільёнаў долараў тэхніка-эканамічнай дапамогі. «Ключавымі праектамі з'яўляюцца развіццё індустрыяльнага парку «Вялікі камень», будаўніцтва сацыяльнага жылля, студэнцкага інтэрната ў Мінску, а таксама тэрапеўтычнага корпуса Мінскай цэнтральнай раённай бальніцы».

Кітайскія інвестыцыі накіраваны на будаўніцтва першай чаргі сістэмы электрыфікацыі індустрыяльнага парка і на рэканструкцыю рэчышча ракі Уша. Індустрыяльны парк першым у нашай краіне атрымаў міжнародны сертыфікат экалагічнага менеджменту і аўдыту, мае статус экагорада, у ім гарманічна спалучаюцца вытворчая, адміністрацыйная і жылая інфраструктуры. Для прыцягнення замежных інвестараў на тэрыторыі «Вялікага каменя» створаны лепшыя ўмовы для развіцця інавацыйных і экспартаарыентаваных вытворчасцяў.

Сяргей КУРКАЧ.

ШТО Ў СВЕЦЕ РОБІЦЦА

Брытанскі ўрад прыпыніць работу парламента

Урад Вялікабрытаніі плануе прыпыніць работу парламента да 14 кастрычніка (за два тыдні да меркаванага выхаду краіны са складу ЕС без здзелкі). Пра тое, што кабінет прэм'ера Барыса Джонсана звернецца да каралевы з такой просьбай, паведамілі брытанскія СМІ. Пасля ўжо і сам прэм'ер пацвердзіў, што перапынак у рабоце парламента плануецца пасля дэбатаў 9 верасня. Барыс Джонсан назваў «абсалютнай няпраўдай» паведамленні пра спробы пазбавіць парламент уплыву ў пытаннях «брэксіту». Паводле яго слоў, адтэрміноўка пасяджэнняў неабходная для прапрацоўкі новай заканадаўчай праграмы па пытаннях барацьбы са злачыннасцю, у сферах аховы здароўя і адукацыі. На думку назіральнікаў, калі прыпыненне дзейнасці парламента адбудзецца, то прадстаўнікі апазіцыйных партый не змогуць перашкодзіць «брэксіту» без здзелкі, паколькі не паспеюць прыняць для гэтага адпаведныя законы, таму што вернуцца з канікулаў 3 верасня. Але Джонсан сцвярджае, што ў парламентарыяў будзе дастаткова часу, каб абмеркаваць адпаведныя пытанні да і пасля саміту ЕС 17 кастрычніка. Пры гэтым днямі прадстаўнікі апазіцыйных партый і незалежныя дэпутаты дамовіліся сумесна працаваць над тым, каб не дапусціць выхаду Вялікабрытаніі з Еўрасаюза без пагаднення з Брусэлем. Пра гэта гаворыцца ў сумеснай заяве, распаўсюджанай напярэдадні па выніках сустрэчы, якая адбылася па ініцыятыве лідара апазіцыйнай Лейбарысцкай партыі Джэрэмі Корбіна.

Каля берагоў Лівіі затанула судна з мігрантамі

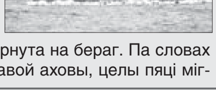

Па меншай меры 40 чалавек загінула і прапала без вестак каля берагоў Лівіі ў выніку крушэння судна з нелегальнымі мігрантамі, якія накіроўваліся ў Еўропу. Больш за 60 чалавек было выратавана і вернута на бераг. Па словах прадстаўнікоў лівійскай берагавой аховы, целы пяці мігрантаў, у тым ліку дзяцей, былі выяўленыя і вынятыя з вады. Як адзначыў афіцыйны прадстаўнік Упраўлення Вярхоўнага камісара ААН па справах бежанцаў (УВКБ ААН) Чарлі Якслі, назіраецца «неверагодна трывожны рост колькасці людзей, якія гінулі пры перасячэнні мяжы паміж Лівіяй і Еўропай. Зараз сітуацыя такая: з шасці-сямі чалавек, якія адпраўляюцца па такім маршруце да еўрапейскіх берагоў, адзін — гіне... Існуе сапраўдны крызіс смерці». Па словах афіцыйнага прадстаўніка Упраўлення Вярхоўнага камісара ААН па справах бежанцаў, нельга дапускаць захавання такой сітуацыі. Падрабязнасці трагічнага здарэння каля лівійскіх берагоў пакуль да канца не высветлены. У раён караблекрушэння прыбылі ратавальнікі, яны праводзяць гутаркі з выжылымі, каб дэталёва высвятліць усе абставіны інцыдэнту.

У Францыі нейтралізавалі вірус, які падпарадкаваў сабе 850 тысяч камп'ютараў

Спецыяльны цэнтр французскай жандармерыі па барацьбе з кіберзлачыннасцю (C3N) здолеў нейтралізаваць вірус, які на працягу доўгага часу выкарыстоўвала ў сваіх мэтах буйная сетка хакераў. Пра гэта паведаміла газета Le Figaro. Паводле яе інфармацыі, у ходзе праціўдзеяння кіберзлачынцам жандарам удалося абясшкодзіць задзейнічаныя ў іх атаках больш чым 850 тысяч камп'ютараў. Яны належалі карыстальнікам, якія нават нічога не ведалі пра тое, што іх абсталяванне знаходзіцца пад дыстанцыйным кантролем хакераў. Па звестках жандармерыі, гэтая злачынная супольнасць дзейнічала ў сусветным сеціве не менш за тры гады. Аперацыі праваахоўных органаў папярэднічалі доўгія і ўсёабдымныя выведвальныя дзеянні. Эксперты жандармерыі высветлілі, што напады праводзіліся з сервера, размешчанага ў парыжскім раёне. У ходзе завяршальнай фазы аперацыі спецыялістамі быў знішчаны «чарвяк» — шкодная праграма, якая дазваляла хакерам пранікаць нават у дзяржаўныя сайты.

ШКОЛЫ ГАТОВЫ! А ВЫ?

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Каб адчуць, чым вылучаецца сённяшняя школа-навабудоўля, дастаткова зазірнуць у адну з іх. Напрыклад, у новай школе № 93, будаўніцтва якой пачалося ў 2018-м, ёсць не толькі вучэбныя кабінеты і лабараторыі, памяшканні для працоўнага навучання, вучэбна-спартыўныя залы з раздзявальнямі, але і цір, лыжная база, памяшканні для медыцынскага абслугоўвання, інфармацыйна-тэхнічны цэнтр, агульнашкольны цэнтр з актавай залай і пакоем грамадскіх арганізацый, лекцыйныя залы, памяшканні для эстэтычнага выхавання і гуртковай работы і іншае. Тут створана безбар'ернае асяроддзе для адукацыйнага працэсу дзяцей з асаблівасцямі псіхафізічнага развіцця: прадугледжаны ліфт, пандус, спецыяльныя месцы ў актавай зале, вучэбных кабінетах, асобныя раздзявальні, санвузлы, душавыя. Прадумана і зручнае размяшчэнне памяшканняў і кабінетаў. На падвальным узроўні знаходзяцца гардэробныя боксы для II—XI класаў, памяшканні вучэбнага 25-метровага ціра, разлічаныя на чатыры стралковыя месцы,а таксама тэхнічныя і інжынерныя памяшканні. На першым паверсе — вестыбюль, сталовая, разлічаная на 340 пасадачных месцаў, вітамінны бар на восем пасадачных месцаў, бібліятэка з чытальнай залай і кнігасховішчам, лыжная база і майстэрні па апрацоўцы тканіны, драўніны, металу. У другім блоку першага паверха размясціліся раздзявальні, вучэбныя класы, спальні і гульнявыя для першакласнікаў.

Сёлета ў Беларусі дзейнічае 2 951 установа дашкольнай адукацыі, 3003 — агульнай сярэдняй, а таксама 127 прафесійных каледжаў і ліцэяў і 111 сярэдніх спецыяльных навучальных устаноў. Студэнты вучацца ў 42 дзяржаўных і 9 прыватных ВНУ.

На другім паверсе школы знаходзяцца актавая зала з эстрадай, а таксама артыстычным, касцюмерным і інвентарным пакоямі і санвузлом, акрамя гэтага, спартыўная, гімнастычная і трэнажорная залы з раздзявальнямі, вучэбныя кабінеты і медыцынскі блок, адміністрацыйныя і рэсурсныя цэнтры, бытавыя памяшканні. На трэцім паверсе размяшчаюцца кінапраекцыйная, гукаапаратная, радыёвузел, канферэнц-зала на 80 месцаў, хол-балкон спартыўнай залы з трыбунамі для гледачоў, зал харэаграфіі і рытмікі з раздзявальнямі, пакой інструктараў, вучэбныя класы, лабараторыі, інфармацыйна-выставачнае памяшканне, памяшканне для індывідуальных і групавых заняткаў, рэсурсныя цэнтры і настаўніцкія. На чацвёртым паверсе — вучэбныя класы і кабінеты, лабараторыі, два кабінеты інфарматыкі, чатыры лінгафонныя кабінеты, канферэнц-зала на 100 месцаў.

Фота БелТА.

У Брэсце рыхтуецца да адкрыцця вучэбна-педагагічны комплекс «Яслі-сад — пачатковая школа» № 11. Пасля здачы ў эксплуатацыю ВПК зможа прыняць 150 дзяцей для дашкольнай адукацыі і 300 навучэнцаў пачатковых класаў. Для выхаванцаў абсталявалі ёмістую спартзалу, басейн, сэнсарны пакой, актавую і музычную залы.

У сталічнай сярэдняй школе № 2 будзе 44 класы. Тут таксама, акрамя вучэбных кабінетаў і лабараторый, будуць цір і лыжная база, а яшчэ басейн, інфармацыйна-тэхнічны цэнтр і агульнашкольны цэнтр з актавай залай і іншае. Тут таксама створана безбар'ернае асяроддзе для дзяцей з асаблівасцямі развіцця.

Колькасць вучняў расце

Сёлета ў Беларусі 2 верасня ўрокі пачнуцца ў 3003 школах. За парты сядзе больш за 1 мільён 30 тысяч вучняў, з іх 115 тысяч — першакласнікі. Дарэчы, летась першакласнікаў было крыху больш за 110 тысяч.

— На працягу шэрагу апошніх гадоў колькасць вучняў у школах павялічваецца, у тым ліку і першакласнікаў, — адзначае Ірына Каржова.

З пачатку навучальнага года да работы ў школах прыступілі больш за 4 300 маладых спецыялістаў. Усяго ў школах сёлета будзе працаваць 90 тысяч настаўнікаў.

Амаль усе школы ўжо атрымалі пашпарты гатоўнасці.

— Мясцовыя выканаўчыя ўлады правялі мерапрыемствы па прыёмцы школ да новага навучальнага года. Гэта не фармальная працэдура: ствараліся камісіі, куды, акрамя спецыялістаў сістэмы адукацыі, уваходзілі супрацоўнікі МНС і санітарна-эпідэміялагічнай службы, — падкрэсліла Ірына Каржова. — Правяралася не толькі завяршэнне рамонтных работ, але і стварэнне бяспечных умоў для арганізацыі адукацыйнага працэсу.

Што мяняецца ў праграмах?

У гэтым навучальным годзе завершыцца пераход на новыя навучальныя праграмы на другой ступені агульнай сярэдняй адукацыі, які пачаўся ў 2015 годзе. Яны ўводзяцца ў 9 класе. Такім чынам, сёлета ўсе вучні з 1 да 9 класа будуць навучацца па абноўленых праграмах. Канчатковы пераход на новыя вучэбныя праграмы адбудзецца ў 2021—2022 гадах.

— Асноўная задача абнаўлення вучэбных праграм — разгрузіць вучняў, прывесці праграмы ў адпаведнасць з узроставымі пазнавальнымі здольнасцямі дзяцей, — тлумачыць **намеснік дырэктара Нацыянальнага інстытута адукацыі Міністэрства адукацыі Людміла РАМАНОЎСКАЯ**. — Напрыклад, раней трыганаметрыю вывучалі ў 8—9 класах. Але для васьмікласнікаў гэта было складана, таму цяпер яе вывучаюць толькі дзевяцікласнікі. Твор Мікалая Гогаля «Мёртвыя душы» перанесены з праграмы 9 класа ў праграму 10 класа. А твор «А досвіткі тут ціхія» Барыса Васільева цяпер чытаюць у 9 класе. Таксама скарочана колькасць тэрмінаў і паняццяў, абавязковых для засваення. Мы знаходзімся на пастаяннай сувязі з настаўнікамі-практыкамі. Напрыклад, многія скардзіліся, што праграма 7 класа па біялогіі перанасычана лабараторнымі і практычнымі работамі. Мы прааналізавалі і пагадзіліся — цяпер частка работ перанесена ў разрад дэманстрацыйных вопытаў. Гэтак жа мы прыслухаліся да педагогаў з праграмай па геаграфіі 8 класа. У выніку зменшылі колькасць выканаўчых практычных работ.

З гэтага года ў вучняў 6—8 класаў знікне прадмет «Асновы бяспекі жыццядзейнасці», яго будуць вывучаць толькі ў 2—5 класах.

— Гэта дазволіць знізіць вучэбную нагрузку ў 6—8 класах. А вывучаць бяспеку жыццядзейнасці вучні змогуць на пазакласных і факультатыўных занятках, некаторыя раздзелы гэтага прадмета ўключаны ў вучэбныя праграмы па іншых прадметах, — растлумачыла Ірына Каржова.

Людміла Раманоўская падкрэсліла, што разам з праграмамі мяняюцца і школьныя падручнікі.

— Вучэбныя дапаможнікі найчасцей крытыкуюць за складаныя навукаёмістыя тэксты і недастатковую колькасць ілюстрацый. Асноўнае наша патрабаванне — каб змест быў даступны. Аж да таго, каб колькасць тэрмінаў і слоў у сказе не перавышала пэўную лічбу. Падручнікі павінны быць лёгкія, маляўнічыя, цікавыя. Просім складальнікаў прадстаўляць інфармацыю не толькі тэкставую, але і ў выглядзе табліц, схем, дыяграм. Змест павінен быць максімальна практыкаарыентаваным. Усе падручнікі распрацоўваюцца на конкурснай аснове.

Сёлета падрыхтаваны 51 новы вучэбны дапаможнік. Найбольшую іх колькасць атрымаюць дзевяцікласнікі ў сувязі з абнаўленнем вучэбных праграм. Паводле слоў Людмілы Раманоўскай, усе яны гатовы і завозяцца ў школы.

— Сёлета працягнецца работа па стварэнні аднолькавых умоў для ўсіх вучняў — школ і гімназій, сельскіх і гарадскіх школ. На другой ступені навучання ў 8 і 9 класах прадугледжана магчымасць паглыбленага вывучэння прадметаў, — адзначыла Ірына Каржова.

Таксама працягнецца рэалізацыя профільнай адукацыі ў 10—11 класах. Гэта класы педагагічнай, аграрнай, ваенна-патрыятычнай накіраванасці, сёлета адкрыюцца спартыўна-педагагічныя класы. Арганізавана і прафесійная падрыхтоўка вучняў 10—11 класаў, якія вывучаюць усе прадметы на базавым узроўні. Летась яна была даступная для 21 тысячы дзесяцікласнікаў, сёлета прафесію будуць атрымліваць 42 тысячы вучняў 10 і 11 класаў.

— У зацверджаным пераліку — каля 100 прафесій. Яны вызначаліся з улікам рэальных магчымасцяў навучальнай установы, запыту вучняў і запатрабаванасці на рынку працы, — расказвае Ірына Каржова.

«Твор Мікалая Гогаля «Мёртвыя душы» перанесены з праграмы 9 класа ў праграму 10 класа. А твор «А досвіткі тут ціхія» Барыса Васільева цяпер чытаюць у 9 класе».

Працягнецца сёлета аснашчэнне сучасным абсталяваннем кабінетаў хіміі і біялогіі. У школы паставяць адну тысячу інтэрактыўных сэнсарных сістэм.

— Гэта дазволіць павысіць якасць адукацыі ў рэалізацыі практычнай часткі вучэбных праграм. Цэнтралізаваная пастаўка сучасных сістэм і абсталявання пачалася ў 2013 годзе. І да 2018-га было аснашчана 612 кабінетаў фізікі і 366 кабінетаў хіміі. З 2019 года мы пачалі аснашчаць кабінеты біялогіі.

Сёлета 2 верасня першы ўрок ва ўсіх школах Беларусі пройдзе пад назвай «Занімай, Беларусь маладая, свой пачэсны пасад між народамі!», —словы ўзяты з твора Янкі Купалы. А ўсе першакласнікі па традыцыі атрымаюць падарунак ад Прэзідэнта краіны — абноўленае маляўнічае выданне «Беларусь — наша Радзіма».

Алена КРАВЕЦ.

ВЫХАДНЫЯ З ДЗІЦЯЧАЙ ЧЫГУНКАЙ

1 верасня з 12.00 да 13.00 на станцыі Заслонава Дзіцячай чыгункі наведвальнікі змогуць паглядзець канцэрт, падрыхтаваны калектывамі культурна-спартыўнага цэнтра мінскага аддзялення БЧ «Заўтра ў школу».

У праграме — выступленне ўзорнага ансамбля танца «Цягнічок», вакальнага ансамбля «Зорачкі», заслужанага аматарскага калектыву Рэспублікі Беларусь ансамбля эстраднага танца «Гарэзныя агеньчыкі», паведамілі ў прэс-цэнтры БЧ.

Акрамя таго, 1 верасня з 11.00 да 16.40 па Дзіцячай чыгунцы будзе курсіраваць цягнік «Сталічны экспрэс». Ён традыцыйна правязе пасажыраў па маршруце ад станцыі Заслонава праз станцыю Піянерская да станцыі Сасновы Бор і назад.

Працягне сваю работу Дзіцячая чыгунка і ў верасні. Рух цягнікоў будзе арганізаваны па суботах і нядзелях з 11.00 да 16.40. Завершыцца 64-ы сезон 22 верасня.

У кастрычніку пачнуцца заняткі ў гуртку «Юны чыгуначнік». Хлопцы і дзяўчаты будуць асвойваць асноўныя чыгуначныя дысцыпліны: «Агульны курс чыгунак», «Вагонная гаспадарка», «Лакаматыўная гаспадарка», «Пуцявая гаспадарка», «Арганізацыя пасажырскіх перавозак».

Сяргей РАСОЛЬКА.

РЕЗУЛЬТАТ РЕКЛАМНОЙ ИГРЫ

«ОКТОБЕРФЕСТ И УДИВИТЕЛЬНАЯ ПРАГА»

Организатор рекламной игры: общество с ограниченной ответственностью «Раковский Бровар». Юридический адрес: Республика Беларусь, 220004, г. Минск, ул. Витебская, д. 10, каб. 3, УНП 101287377, свидетельство о государственной регистрации от 8 ноября 2000 г. № 1266.

Название рекламной игры «Октоберфест и удивительная Прага».

Срок проведения рекламной игры – с 10.06.2019 г. по 02.09.2019 г., включая период розыгрыша и вручения приза.

Территория проведения рекламной игры – ресторан «Раковский Бровар» по адресу: г. Минск, ул. Витебская, д.10.

Свидетельство о государственной регистрации рекламной игры № 3568 от 3 июня 2019 г. выдано Министерством Антимонопольного Регулирования и Торговли Республики Беларусь.

Призовой фонд разыгран полностью.

Победитель рекламной игры «Октоберфест и удивительная Прага».

№	ФИО	Населенный пункт
	Приз – тур на двоих на «Октоберфест и удивительную Прагу»	
1	Большакова Наталия Михайловна	г. Минск

В розыгрыше Приза приняли участие все регистрационные анкеты, заполненные участниками в период с 10 июня 2019 г. по 20 августа 2019 г. в соответствии с п.8 Правил проведения рекламной игры. Все анкеты были помещены в лототрон, перемешаны. Обладатель приза был выбран случайным образом путем извлечения приглашенным посторонним лицом из Лототрона Регистрационной анкеты участника рекламной игры в присутствии членов комиссии. Члены комиссии составили протокол проведения розыгрыша рекламной игры и подтвердили, что нарушений порядка проведения розыгрыша отмечено не было.

Телефон по вопросам проведения рекламной игры +375 44 7339339

Сямейная газета

Выпуск № 14 (129)

ТЫ — МНЕ, Я — ТАБЕ. А ІМ?..

На гендарна-сямейных франтах чарговыя баі, звязаныя з патэнцыйным навоўвядзеннем у Кодэкс аб шлюбе і сям'і — у інтэрнэце стварылі петыцыю, аўтары якой прапануюць абавязаць атрымальнікаў аліментаў даваць справаздачу, на што канкрэтна былі патрачаны грошы. Адрасавання прапанова Палаце прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, падпісалі яе, праўда, пакуль толькі 64 чалавекі, а аўтар... здагадайцеся, хто? Сядайце, мама з трыма дзецьмі, правільна: мужчына.

Хоць чаму — правільна? Няправільна гэта, няладна. І рэч не ў пасыле — устанавіць абмежаванне памеру наяўных выплат аліментаў, а ўсю астатнюю суму пералічваць на рахунак і мець магчымасць кантраляваць, каб яна выдаткоўвалася менавіта на інтарэсы дзіцяці. Справа ў тым, што ролю людзей, якія перасталі быць мужам і жонкай, але засталіся бацькамі СВАІМ дзецям, вымяраюць найперш грашыма. Хто больш заплаціў, той і маладзец. А дзеці — памятаеце савецкі фільм-казку пра Пітэра Пэна і бліскучы песенны дыялог мамы і таты (дзякуй геніяльнаму паэту Леаніду Дзербянёву) — гэта не толькі кветкі, уцеха і вясновага сонца промні, але і «расстройства страўніка, вятранка, краснуха і запаленне сярэдняга вуха», новыя адзенне і абутак, якія падабаюцца табе, але не падабаюцца дзецям, бясконцыя «хачу» і «не хачу», «дапамажы» і «я сам», лекі, паліклінікі, урокі, секцыі і гурткі, паступленне, перажыванні, бясконцыя крызісы ўзросту... Пералічваць можна доўга, на ўсе літары алфавіту, але галоўнай будзе «А». Дзеці — гэта адказнасць з моманту нават не нараджэння, а зачацця, а яшчэ лепш планавання.

І таму вельмі дзіўна, калі гэту адказнасць бацькі з усіх сіл стараюцца дэлегаваць, а працяй кажучы, спіхнуць на кагосьці іншага: выхоўвае няхай школа, займае летнія канікулы — бабуля, загартоўвае і мацуе — трэнер у спартыўнай секцыі, вядзе прафілактыку хвароб — педыятр у паліклініцы. А я грошай заплачу, колькі там трэба, і ўбаку пастаю, палюбуюся, як дзіця расце.

Але гэта так не працуе — ні ў поўных сем'ях, ні, тым больш, у сем'ях, якія распаліся. Калі ад дзіцяці толькі адкупляцца грашыма альбо маніпуляваць адказнасцю за яго, усяляк перабольшваючы свой унёсак і прымяншаючы ролю «былога(ой)», рана ці позна падрослае дзіця гэта зразумее. Вам што больш даспадобы: каб нашчадкі глядзелі на вас як на кашалёк альбо ціха ненавідзелі за раўнадушна і недададзеную любоў? Пакуль былыя бацькі матляюць адно аднаму нервы, то забараняючы дзецям выезд за мяжу, то патрабуючы да капейчыны справаздачу, на што патрачаны аліменты (у інтэрнэце яны ва ўсіх астранамічна вялікія, у рэальнасці аказваюцца сярэднестатыстычныя і досыць часта спаганяюцца ў судовым парадку, бо добраахвотна бацькі выплачваць грошы на ўтрыманне дзіця не спяшаюцца), дзецям патрэбны не толькі і не столькі матэрыяльны дабрабыт, колькі паўсядзённы клопат і ўвага.

Усё зразумела, скажаце вы, зараз аўтар уключыць старую шарманку пра тое, што ў разведзеных сем'ях усе маці гераіні, а таты здраднікі, хоць у жыцці нярэдка бывае наадварот і нямала жанчын жывуць прыпяваючы на бацькавы аліменты і не працуюць, а мужчыны ваююць за правa пакінуць дзяцей сабе... А вось і не, я стараюся ўтрымацца ад пазіцыі абаронцы ці абвінавачвальніка. Бо кожны выпадак — індывідуальны, кожная нешчаслівая сям'я, паводле Льва Мікалаевіча Талстога, няшчасная па-свойму, і мераць усіх на адзін капыл як мінімум некарэктна. Магчыма, я ідэаліст, аднак вельмі хочацца, каб дарослыя людзі ўсё ж навучыліся не толькі ваяваць, але і дамаўляцца. Давайце паспрабуем не лічыць грошы ў кішэні былога, не дзяліць на «вы» і «мы», бо гэтая спрэчка не скончыцца ніколі, і не прыводзіць гіпатэтычных прыкладаў далёкіх сваякоў і знаёмых, а адказваць кожны за сябе, за свае ўчынкі і за сваіх дзяцей. На мове закону Кодэкс аб шлюбе і сям'і падае гэта так: «Абавязак бацькі і маці па ўтрыманні непаўналетніх дзяцей з'яўляецца роўным і безумоўным». Або, калі хочаце, лірыкай: усё найлепшае — аддавайце дзецям. Бо калі не мы, то хто?..

Вікторыя ЦЕЛЯШУК.

Тыя, хто побач

Святлана БАРОЎСКАЯ:

«Пакуль жывыя нашы бацькі, мы — дзеці»

Кацярына і Святлана БАРОЎСКІЯ.

«Божа, гэта голас з майго дзяцінства, з тэлевізара», — так адрэагаваў 20-гадовы барыста, прымаючы заказ ад Святланы Бароўскай. Мы сядзелі на ўтульнай верандзе невялікага сталічнага кафэ на вуліцы Румянцава. За дзве гадзіны некалькі чалавек павіталіся з маёй суразмоўніцай. Ад сяброўскага: «Светачка, дарагая, сто гадоў не бачыліся!» да паважнага: «Добры дзень, Святлана Аляксееўна!» — ад студэнтаў журфака, дзе яна з нядаўняга часу выкладае. А яшчэ запомніўся сталы мужчына. Ён сказаў, што як толькі жонка пачынае скардзіцца на надвор'е ці здароўе, ён ёй кажа: «Паглядзі на тую даму з тэлевізара». І гэта аказваецца найлепшым рэцэптам супраць маркоты. Бароўская — не першая знакамітасць, з якой мы апынуліся ў публічным месцы, але такога бенефісу не згадаю.

Мы дамовіліся пагутарыць аб адносінах дзяцей і бацькоў. Таму спачатку было інтэрв'ю са Святланай, а потым я сустрэлася з яе мамай — Кацярынай Дзмітрыеўнай, і задала ёй такія ж пытанні.

— Першае дзіця ў вас з'явілася ў вельмі маладым узросце, другое — праз 8-9 гадоў. Не было крыўдна, што сяброўкі на танцах, а вы дома з дзіцем на руках?

Кацярына Дзмітрыеўна: — Абсалютна ні пра што не шкадую. Хоць планы ў мяне былі паступіць у тэатральны інстытут, аднак зрэзалася на трэцім туры творчага конкурсу. Былі тады ў Мінску пры тэатры Янкі Купалы вячэрнія курсы — пачала там займацца, але ўжо мела адносіны з будучым мужам, неўзабаве і вяселле згулялі. Які ж малады пацерпіць, каб жонка па вечарах прападала? А потым Святлана нарадзілася.

Я лічу, што мае дзеці з'явіліся на свет у самы ўдалы час. Дзеці — не перашкода ні ў кар'еры, ні ў адпачынку. Калі кажуць, што дзеці чамусьці там перашкодзілі ў жыцці, думаю, так прыкрываюць сваю ўласную ляноту. А такая розніца ва ўзросце дочак для мяне як для мамы вельмі зручная, таму што Святлана ўжо дапамагала няньчыць Руслану.

(Заканчэнне на 5-й стар. «СГ».)

На даверы

РОДЫ ПА ПЛАНЕ: ВАС ЧУЮЦЬ

«План родаў» існуе ў Беларусі ўжо некалькі гадоў. Ён уяўляе сабой пісьмовую заяву аб уліку правоў і інтарэсаў жанчыны ў правядзенні родаў: дзе, з кім і як яна хоча нараджаць. Напрыклад, жанчына можа выбраць партнёрскія роды ці роды без суправаджальніка, згадзіцца ці адмовіцца ад прымянення стымулюючых або абязбольваючых медыкаментаў, пасля родаў увесь час знаходзіцца з дзіцем ці не. Пры гэтым спецыялісты ініцыятывы «Тваё права на пазітыўны досвед у родах» (http://planrodov.radziny.by/)падкрэсліваюць, што «план родаў» — не ідэальны варыянт развіцця падзей і не алгарытм, а магчымасць дыялогу з памочнікамі ў родах, медыцынскімі работнікамі аб сваіх пажаданнях, ведах і поглядах на роды. Што мяняе наяўнасць «плану родаў» (і што трэба мяняць у сістэме рададапамогі), расказалі нашы суразмоўніцы: мама двух дзяцей і акушэрка з 36-гадовым стажам.

(Заканчэнне на 2-й стар. «СГ».)

Сацыяльная кансультацыя

Пенсіі бываюць розныя

***?** У чым розніца паміж працоўнай пенсіяй і пенсіяй па ўзросце? Я прачытала, што ў жніўні яны павысіліся, але не разумею, хто з беларусаў можа атрымліваць першую і хто — другую.*
(Н. І. Старасценка, г. Мінск)

На пытанне адказвае начальнік упраўлення рэгулявання пенсійных адносін галоўнага ўпраўлення пенсійнага забеспячэння Міністэрства працы і сацыяльнай абароны Беларусі Алена ГОМАРАВА:

— У нас у краіне ў адпаведнасці з заканадаўствам прадугледжаны два віды пенсій: працоўныя і сацыяльныя. Калі тлумачыць спрошчана, працоўныя — гэта пенсіі за стаж працы з выплатай узносаў. Сацыяльныя пенсіі прызначаюцца пры недастатковасці або адсутнасці такога стажу.

У сваю чаргу, працоўныя пенсіі маюць некалькі падвідаў. Так, у іх лік уваходзяць пенсія па ўзросце, пенсія па інваліднасці, з нагоды страты карміцеля, за выслугу гадоў і за асаблівыя заслугі перад рэспублікай. Значыць, пенсія па ўзросце адносіцца да працоўных пенсій.

Калі кажуць, што павышаюцца працоўныя пенсіі і пенсіі па ўзросце, то маецца на ўвазе, што павысяцца ўсе падвіды пенсій, якія ўваходзяць у панятак «працоўныя пенсіі». Панятак «працоўныя пенсіі па ўзросце» пры гэтым можа дадаткова выдзяляцца спецыялістамі, бо гэты від пенсій мае самую вялікую колькасць атрымальнікаў — 82 працэнты ад агульнай колькасці ўсіх пенсіянераў.

●ДАРЭЧЫ

Крытэрыі патрэбы ў сацпаслугах плануюць змяніць

Цяпер у нашай краіне распрацоўваецца новая мадэль вызначэння патрэбы грамадзян у сацыяльных паслугах.

Пра гэта сказала на адной з прэс-канферэнцый **намеснік начальніка галоўнага ўпраўлення арганізацыі сацыяльнага абслугоўвання і сацыяльнай дапамогі Міністэрства працы і сацыяльнай абароны Таццяна ФЁДАРАВА.**

«Цяпер ужываецца медыцынская мадэль вызначэння патрэбы. Але нам неабходна больш тонка вызначаць магчымасці чалавека: якія пытанні ён можа вырашаць самастойна, якія — з дапамогай сваіх родных. І індывідуальна вызначаць яго патрэбу ў сацпаслугах. Таму мы цяпер займаемся распрацоўкай сацыяльных паказанняў да аказання сацпаслуг. Ужо распрацаваны праект канцэпцыі выяўлення патрэбы грамадзян у сацыяльных паслугах», — заявіла Таццяна Фёдарава.

Святлана БУСЬКО.

РОДЫ ПА ПЛАНЕ: ВАС ЧУЮЦЬ

Мама дзвюх дачок:

«Не трэба баяцца пісьмова заяўляць пра свае пажаданні»

Брастаўчанка Ася Новаслабодская — мама дзвюх дачок. Старэйшую, якой хутка споўніцца восем, яна нарадзіла без «плана родаў».

— Я спадзявалася, што ў радзільні траплю ў надзейныя рукі медперсаналу, дзе мне ўсё падкажуць, была гатова слухаць і слухацца. Але ўсё атрымалася не зусім так, — згадвае Ася. — Я сама нічога не пытала, а мне ніхто нічога і не тлумачыў. У радзільню мяне палажылі загадзя, і калі мне здалося, што ўсё пачалося, я пайшла да ўрача. Яна паглядзела мяне на крэсле і... разрэзала калаплодны пузыр, нават не папярэдзіўшы мяне. Роды цягнуліся з 12 гадзін ночы да 10 раніцы. Акрамя мяне, у гэты час ніхто не нараджаў, але ніякай асаблівай увагі да мяне не было. Я імкнулася правільна дыхаць, не крычаць лішні раз — была ўзорна-паказальнай парадзіхай. Адну за другой прынесілі таблеткі, а на маё пытанне адказалі, што гэта глюкоза. Пасля з размовы медперсаналу я зразумела, што мне далі восем стымулюючых таблетак. Чаму ад мяне гэта хавалі? Было незразумела і крыўдна. У радзільнай зале пачалі цісну ць на жывот, імкнучыся, каб выйшла дзіця. І сказалі: калі не народзіш зараз — разрэжам. Я імкнулася запярэчыць: не трэба рэзаць. Адказалі, што ў мяне ніхто і не пытае. Гэтыя словы былі як халодны душ! Я проста захлынулася ад крыўды. Зразумела, што рабіць усё правільна ў такой абстаноўцы я не магу.

«Партнёрскія роды павінны быць даступныя не толькі тым, хто можа заплаціць, — іх варта было б зрабіць бясплатнымі для ўсіх ахвотных».

У выніку ўрачы прывялі сваю пагрозу ў дзеянне, а жанчына атрымала не самы лепшы досвед першых родаў.

— Я настройвалася даверацца, а ў выніку ўдарылася аб халодную рэчаіснасць. Я разумею, што ўрачы імкнуцца, каб нарадзілася здаровае дзіця і ўсё адбывалася хутка. А ў цябе ўсё заквыве. Падрыхтоўкай жанчыны да таго, каб не было разрываў, ніхто не займаецца, — кажа маладая мама.

Чатыры месяцы таму ў Асі нарадзілася малодшая дачка Ангеліна. Гэтым разам у радзільню жанчына прыехала падрыхтаваная — з «планам родаў». Яе знаёмая раней таксама нараджала такім чынам, і, паразмаўляўшы з ёй, Ася вырашыла скласці свой план.

— Я адчула, што не першая прыехала ў радзільню з планам. Да яго я яшчэ прыклала раздрукоўку свайго электроннага звароту ва ўпраўленне па ахове здароўя аблвыканкама. У прыёмным пакоі «план родаў» успрынялі добра. Толькі папрасілі падпісаць дакумент, што я згодная на ўсе медыцынскія ўмяшанні. Я сказала, што не падпішу, зраблю гэта пасля, у выпадку, калі яны мне спатрэбяцца. Перад родамі ўвесь медперсанал схіліўся над сталом і дружна чытаў мой дакумент. З ім азнаёмілася і ўрач. Усе рэагавалі станоўча.

Але гэтым разам роды пайшлі па іншым сцэнарыі.

— Сэрцабіцце плода падчас схватак пачало падаць. І ўрач сказала мне, што можа прапанаваць толькі кесарава сячэнне. Я адразу пагадзілася, бо ўсведамляла, што не магу рызыкаваць сваім дзіцем. Прапанавалі і варыянты анестэзіі — эпідуральны і агульны наркоз у выпадку, калі будзе пагаршэнне. У выніку пагаршэння не было, і я знаходзілася ў прытомнасці падчас аперацыі. Мне расказвалі ўсё, што адбываецца. Урач папярэдзіла таксама, што не зможа выканаць яшчэ адзін пункт плана — не абразаць адразу пупавіну. У выніку ўсё прайшло добра.

Параўноўваючы свой вопыт, жанчына прызнаецца, што з «планам родаў» было іншае стаўленне медперсаналу: з ёй лічыліся і інфармавалі пра ўсе маніпуляцыі.

— Пасля аперацыі я знаходзілася ў рэанімацыі, і мне адзінай з усіх, хто там быў, прыносілі дзіця на кармленне — нячаста, усяго тры разы на суткі, але і гэта важна. Магчыма, таксама дзякуючы плану.

Жанчына прызнаецца, што калі яшчэ давядзецца нараджаць, рабіць гэта будзе толькі з планам.

— Жанчынам не трэба баяцца складаць «план родаў», ён служыць для таго, каб урачы ведалі пра нашы жаданні. У вас заўсёды будзе магчымасць пазнаёміцца з магчымымі варыянтамі і штосьці змяніць.

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «СГ».)

Фота БелТА.

Акушэрка з 36-гадовым стажам:

«Жанчыне важна ведаць, што медперсанал гатовы яе пачуць»

Таццяна Зянькевіч мае 40-гадовы стаж у медыцыне. З іх 36 гадоў яна працавала акушэркай у Мінскім абласным клінічным радзільным доме. Сёння яна працуе ў 37-й гарадской паліклініцы Мінска. Таксама з'яўляецца аўтарам праграмы «Роды без страху» і 20 гадоў выкладае на курсах па падрыхтоўцы да родаў. Спецыяліст падзялілася сваім меркаваннем наконт таго, ці патрэбны ў радзільнях «план родаў». Яна ўпэўнена, што надышоў час змяніць пэўныя рэчы ў сістэме родадапамогі. І вітае, што такая ініцыятыва сёння ідзе ад саміх жанчын, якія ўсё часцей прыязджаюць у радзільні са сваімі пажаданнямі, аформленымі ў план.

— За апошнія 40 гадоў сістэма родадапамогі ў нас не моцна змянілася. Адзінае істотнае нававядзенне — сумеснае знаходжанне маці і нованароджанага. Прычым спачатку былі меркаванні, што гэта нельга рэалізаваць ва ўсіх радзільнях, ва ўсіх аддзяленнях. Але, як паказала практыка, усё магчыма. Для гэтага нават не давялося ўкладаць вялікія сродкі.

Таццяна Зянькевіч кажа, што ў Беларусі пабудаваны выдатныя перынатальныя цэнтры, аснашчаныя сучасным абсталяваннем. Але для жанчыны патрэбна не толькі гэта:

— Жанчыне падчас родаў важная сама атмасфера, якая мусіць быць камфортнай. Ёй ніхто не павінен перашкаджаць, у тым ліку медперсанал. Нездарма большасць родаў адбываецца ўначы, калі цела расслабляецца. Не трэба злоўжываць стымулятарамі. У арганізме кожнай жанчыны выпрацоўваецца гармон аксітацын, які стымулюе скарачэнне маткі. Сінтэтычныя прэпараты не даюць такога эфекту. Таму калі жанчына жадае, каб роды адбываліся максімальна фізіялагічна, — яна мае рацыю.

Спецыяліст упэўнена, што на родах павінен прысутнічаць і тата, і такі пункт плана таксама апраўданы:

— Некаторыя кажуць, што народзяць і так, без партнёра. Але лепш, чым муж, жанчыну падчас родаў ніхто не падтрымае. Праведзена шмат даследаванняў аб сувязі дзіцяці і бацькоў у першыя гадзіны пасля родаў. На маю думку, партнёрскія роды павінны быць даступныя не толькі тым, хто можа заплаціць, — іх варта было б зрабіць бясплатнымі для ўсіх ахвотных. У першыя дзве гадзіны нованароджаны ўвогуле

«Жанчыне падчас родаў важная сама атмасфера, якая мусіць быць камфортнай. Ёй ніхто не павінен перашкаджаць, у тым ліку медперсанал».

павінен быць неразлучны з мамай, а яшчэ лепш — з абодвума бацькамі. Найбольшы выкід гармону аксітацыну адбываецца ў момант нараджэння дзіцяці, важна, каб сям'я ў гэты час была разам. Гэта ўмацуе адносіны і зменшыць колькасць пасляродавых ускладненняў. Грудное кармленне стымулюе выпрацоўку пасляродавага аксітацыну, які дапамагае скараціць матку і спыніць кровацячэнне.

Спецыяліст упэўнена, што роды, якія працякаюць без ускладненняў, можа прыняць і акушэрка, а не ўрач.

— Шпіталізаваць жанчыну за тыдзень да родаў — гэта раскоша, якую не дазваляюць сабе іншыя краіны. На роды жанчына павінна прыязджаць у добрым настроі з дому. У нас падчас родаў каля кожнай парадзіхі стаіць доктар. У Францыі, Галандыі, Канадзе, ЗША у жанчыны ёсць выбар: нараджаць з доктарам ці акушэркай.

Адпаведна, і партнёр, і жанчына павінны рыхтавацца да родаў, наведваць курсы, каб ведаць элементарныя рэчы: як правільна дыхаць падчас схваткі, як не нашкодзіць свайму целу.

Таццяна Зянькевіч згадвае, што першыя роды «па плане» ў яе практыцы адбыліся яшчэ ў 2010 годзе. У дакуменце ў жанчыны было 10 пунктаў, сярод якіх — пажаданні адразу пакінуць дзіця з маці, прыкласці да грудзей, не закапваць нованароджанаму вочкі, не змываць першародную змазку, паслед аддаць маці. Не ўвесь персанал тады ўспрыняў гэта адназначна. Сёння дзякуючы праекту «Радзіны», з'яўленню «руху доўл» ды і таму, што жанчыны ведаюць, як нараджаюць у іншых краінах, «план родаў» ужо нікога не здзіўляе.

— Гэты дакумент дае жанчыне магчымасць узяць адказнасць на сябе. Пры гэтым задача ўрача — растлумачыць магчымыя варыянты развіцця падзей. Такім чынам, жанчына будзе ведаць, што ў яе ёсць выбар і медперсанал гатовы яе пачуць. Гэта дае неабходную ўпэўненасць, спакой і зусім іншае стаўленне да родаў. Сёння свет імкліва мяняецца, варта мяняць і родадапамогу. Важна ведаць патрэбы кожнай жанчыны, бо ў родах — яна галоўная.

Алена КРАВЕЦ.

ДЗЕЦІ Ў ІНТЭРНЭЦЕ

Кібербулінг, грумінг, сексцінг, шантаж... І гэта далёка не ўсе пагрозы...

Дапамагала неяк свайму сыну-другакласніку падрыхтаваць даклад пра беларускія святы. Адкрываю інтэрнэт, малы круціцца побач, і калі бачыць, як на старонцы загружаецца нейкая рэклама, выдае: «Тут, напэўна, пра секс будзе...». У паніцы спрабую высветліць, што маё сямігадовае дзіця паспела ўжо «нарыць» у сеціве і наколькі «адукавалася», прашу патлумачыць мне, адсталай, што такое секс. Здзіўленае дзіця вучыць: «Ну, гэта калі голыя цёткі танцуюць»...
— А калі голыя мужчыны танцуюць, гэта секс?
— Не, гэта, напэўна, не секс, — заключае малы.
На гэты раз я расслаблена выдыхаю — нічога дрэннага яшчэ не здарылася, малога проста крыху «адукавалі» ў далікатнай тэме больш «прасунутыя» аднакласнікі. Да парнасайтаў ён яшчэ не дабраўся. Але адчуваю, што вольны доступ да інтэрнэту — не такая ўжо бяскрыўдная рэч, і пачынаць клапаціцца пра бяспеку дзяцей у сеціве трэба было адразу пасля таго, як малое атрымала доступ да гаджэтаў.

ШКОДНЫ КАНТЭНТ

Псіхолагі і медыкі шмат гавораць пра тое, што дзеці, якія гадзінамі завісаюць у інтэрнэце, атрымліваюць праблемы са зрокам і пазваночнікам, страчваюць схільнасць да жывых зносін, становяцца замкнёныя, агрэсіўныя, няздольныя прымаць паражэнні (у камп'ютарных гульнях пры няўдачах заўсёды можна перазагрузіцца). Сапраўды, інтэрнэт ужо сам па сабе тоіць пагрозу, уплывае на тое, як дзіця ўспрымае свет. Насцярожвае нават, калі малыя пільна сочаць за фоткамі равеснікаў ці моладзі. Дзіця настройваецца на тое, што галоўнае ў жыцці — добра выглядаць. А як жа матывацыя на вучобу, памкненні чаго-небудзь дасягнуць, дапамагчы іншым? Можа, лепш усё ж «сядзець» з дзецьмі ў інтэрнэце разам, вучыць, як карыстацца гэтым рэсурсам, дзяліцца адно з адным цікавымі звесткамі, шукаць адказы на пытанні? Уласна, такія прапановы для бацькоў я чула на майстар-класах па інтэрнэт-бяспецы. Менавіта так ствараюцца даверлівыя адносіны паміж бацькамі і дзецьмі, выпрацоўваецца культура работы з сецівам, а мамы і таты да таго ж паказваюць такім чынам, што яны не імкнуцца да кантролю дзіцяці, а проста хочуць засцерагчы яго ад небяспекі. Каб абараніць дзіця ад непажаданага кантэнту (напрыклад, у ім могуць быць страшныя малюнкі, катастрофы, паказаныя буйным планам, жорсткія сцэны, гвалт), такая прадукцыя пазначаецца асаблівымі значкамі накшталт 12+, 18+. І тут ужо адказнасць за прагляд гэтых фільмаў і перадач ускладаецца на бацькоў. Менавіта яны вырашаюць, ці дазволіць сваім малым праглядаць падобнае.

Усё больш татаў і мам схіляюцца да неабходнасці ўстаноўкі «бацькоўскага кантролю» — спецыяльных праграм, якія фільтруюць небяспечную, шкодную «дарослую» інфармацыю.

ХТО ВІНАВАТЫ?

Вывучаць інфарматыку школьнікі пачынаюць толькі ў шостых класах. А вось лазіць па сеціве многія дзеці прыахвочваюцца ўжо з дашкольнага ўзросту. Гэта ж колькі бед можна нарабіць! Нават нявінны жарт (а не ўсе дзеці здольныя вызначыць меры дазволенага) можа стаць падставай для таго, каб юны хакер патрапіў на ўлік у інспекцыю па справах непаўналетніх. Дзеці могуць выкласці ў інтэрнэт непрыстойныя здымкі, нанесці крыўду сваім знаёмым. Нават «фотажаба», калі твар канкрэтнага дзіцяці спалучаецца з «цікавым» малюнкам з сеціва, ужо можа стаць падставай для пастаноўкі на ўлік... Так было ў класе майго сына — бацькі пакрыўджанага хлопчыка напісалі скаргу ў міліцыю...

Хакерства маладзее. У сярэднім штогод каля 30 непаўналетніх прыцягваецца да адказнасці па адпаведных крымінальных артыкулах. І не трэба думаць, што ў сеціве лёгка «згубіцца». Напрыклад, праваахоўным органам удалося знайсці падлетка, які з дапамогай камп'ютарных тэхналогій здымаў грошы з банкаўскіх картак уладальнікаў, што пражывалі на тэрыторыі Італіі і ЗША.

Падлеткаў могуць уцягнуць у групы, звязаныя з распаўсюджваннем наркотыкаў ці парнаграфічнай прадукцыі. Дзеці не ведаюць, што нават ставіць лайкі, рабіць каментарыі ці рэпосты на сайтах з непрыстойнай ці шкоднай інфармацыяй небяспечна. Калі, напрыклад, падлетак скапіруе відэаролік ці фатаграфію парнаграфічнага характару, размесціць яе на сваёй старонцы ці проста перашле сябрам, ён ужо здзейсніць супрацьпраўныя дзеянні. І нават калі дзіця яшчэ не дасягнула ўзросту, у якім яно можа быць прыцягнута да крымінальнай адказнасці, без праблем не абысціся. Юнага парушальніка могуць паставіць на ўлік у інспекцыі па справах непаўналетніх.

Існуе адказнасць і за ўзлом старонак іншых карыстальнікаў і далейшае распаўсюджванне іх інфармацыі ў непрыстойным выглядзе. З кібербулінгам — здзекамі і распаўсюджваннем ганебных чутак пра дзіця — можна і трэба змагацца. Найперш ахвярам ці іх бацькам важна захаваць такія матэрыялы, зрабіць скрыншот, раздрукаваць, звярнуцца ў міліцыю ці да адміністратара інтэрнэт-рэсурса з просьбай заблакаваць гэтыя матэрыялы, але не выдаляць, каб пасля іх можна было выкарыстоўваць у якасці доказу. Калі здзекі ці пагрозы (што прыходзяць дзіцяці на тэлефон ці ў месенджары) носяць рэгулярны характар, можна звярнуцца ў праваахоўныя органы, да псіхолага, сацыяльнага педагога, класнага кіраўніка і нават да бацькоў крыўдзіцеляў. Часам агрэсары пачынаюць ставіць перад ахвярай умовы. Маўляў, калі не прынясеш грошай ці не здзейсніш пэўных дзеянняў, у сеціве будуць з'яўляцца новыя фота і відэаролікі пра цябе.

КАНТАКТНАЕ ЎЗДЗЕЯННЕ

Вельмі складана адсачыць, хто з інтэрнэту набіваецца ў сябры да вашых дзяцей. Варта паспрабаваць навучыць сваіх малых, як адрозніваць фэйкавыя акаўнты. Такую інфармацыю можна атрымаць на занятках ці адкрытых уроках, майстар-класах у IT-школах, часам грамадскія арганізацыі выступаюць з ініцыятывамі па навучанні дзяцей такім ведам. У сваю чаргу, у далейшым самі дзеці праводзяць гутаркі па інтэрнэт-бяспецы сярод равеснікаў.

Папярэдзьце дзяцей, што нельга выкладваць у інтэрнэце ўсю інфармацыю пра сябе. Зламыснік без праблем можа сабраць дасье на патэнцыйную ахвяру, праз дзіцячыя старонкі ён даведаецца, дзе вучыцца дзіця, у якія гурткі і нават у які час ходзіць, калі сям'я з'язджае і кватэра застаецца без нагляду, а па фатаграфіях нават зробіць уяўленне пра ўбранне пакояў і заробкі бацькоў. Зладзеі могуць выкарыстоўваць усю гэту інфармацыю і для шантажу ахвяры.

Часам падлеткі рассылаюць адно аднаму інтымныя фота (сэксцінг), чаго ні ў якім разе рабіць нельга. Немагчыма прадугледзець, каму пасля трапіць падобнае фота. Дарэчы, у шэрагу замежных краін здымкі і распаўсюджванне падобных карцінак з'яўляюцца крымінальным злачынствам.

Яшчэ горш, калі падобнымі фатаграфіямі дзеці абменьваюцца з «інтэрнэт-знаёмымі» — грумінг (распусныя дзеянні, схіленне непаўналетніх да сексуальных дзеянняў пры дапамозе сеціва). Тут ахвяр доўгі час могуць абходжваць, а калі ўзнікаюць сяброўскія адносіны ці закаханасць, зламысніку лёгка кіраваць падлеткамі. Пры гэтым ахвяры нават не адчуваюць уздзеяння, не разумеюць, што імі маніпулююць. Быццам усё адбываецца без прымусу. Маладзенькія дзяўчаткі самі могуць дасылаць сваім інтэрнэт-бойфрэндам інтымныя здымкі, ісці на спатканні...

Часам да дзіцяці можа «пастукацца» ў сацыяльныя сеткі (напісаць у месенджар, звярнуцца ў чаце, у анлайн-гульнях) «равеснік». Зламыснік можа выкарыстаць як падставу для знаёмства з дзяўчынкай, напрыклад, той «факт», што ў яго такое ж імя і прозвішча. Далей дзеянні могуць разгортвацца вельмі хутка. Новая «сяброўка» можа даслаць свае фрывольныя здымкі, прапанаваць пасваволіць — паздымацца голымі. Часта злодзей «апрацоўвае» дзяцей, якія аб'яднаны ў адной інтэрнэт-групе. Як толькі злачынец атрымлівае кампраметуючы матэрыял, ён пачынае шантажаваць ахвяру, запужваць, патрабаваць новых фота і відэа, схіляць да сексуальнага кантакту. Калі дзіця трапіла ў падобную біду, абавязкова звяртайцеся ў праваахоўныя органы. Так вы не толькі абароніце сваіх дачок і сыноў, але і не дасце злачынцу распаўсюдзіць падобную інфармацыю і прынесці шкоду іншым сем'ям. Варта патэлефанаваць бацькам дзяцей, з якімі ваша дзіця сябруе ў сацыяльных сетках, каб прадухіліць небяспеку.

Зламыснік без праблем можа сабраць дасье на патэнцыйную ахвяру, праз дзіцячыя старонкі ён даведаецца, дзе вучыцца дзіця, у якія гурткі і нават у які час ходзіць, калі сям'я з'язджае і кватэра застаецца без нагляду.

ПРОСТЫЯ ПРАВІЛЫ

Кіберзлачынцы не прапусцяць і магчымасці абрабаваць дзяцей, асабліва калі ў тых ёсць персанальныя карткі. Малым, калі яны карыстаюцца гаджэтамі, могуць прыйсці паведамленні, што яны атрымаюць выйгрыш, ці прапановы паўдзельнічаць у розыгрышах, але для гэтага спачатку трэба пералічыць пэўную суму. Часам дзеці падпісваюцца на платныя рэсурсы, адпраўляюць платныя СМС. Дамоўцеся з малымі, што яны без вашага ведама не будуць нікому пераводзіць грошы, здзяйсняць інтэрнэт-куплю і ўдзельнічаць у сумнеўных латарэях і аўкцыёнах, выкарыстоўваць платныя рэсурсы для накруткі лайкаў. Бацькам трэба паклапаціцца і пра бяспечны доступ у інтэрнэт: устанавіць антывіруснае праграмнае забеспячэнне, блакіроўшчыкі рэкламы, бяспечныя браўзеры, не забывацца на абнаўленне праграмнага забеспячэння. Усё больш татаў і мам схіляюцца да неабходнасці ўстаноўкі «бацькоўскага кантролю» — спецыяльных праграм, якія фільтруюць небяспечную, шкодную «дарослую» інфармацыю. Нядрэнна будзе, калі вы дапаможаце дзіцяці стварыць бяспечны акаўнт. Так, пароль павінен утрымліваць 8-12 сімвалаў. Пажадана, каб у ім былі лічбы і літары рознага памеру, сімвалы накшталт зорачкі або рашоткі. Пароль не павінен складацца з сімвалаў ці літар, якія размяшчаюцца на клавіятуры ў радок ці слупок, дрэнным будзе пароль са слова, імя, прозвішча, даты нараджэння. Ды і сакрэтнае пытанне, якое вы выкарыстоўваеце пры ўстаноўцы пароля, нідзе не павінна быць «засвечана» дзіцем на яго прыватных старонках.

Важна ведаць і пра тое, як злачынцы ўзломваюць акаўнты. Напрыклад, яны могуць гэта зрабіць, калі чалавек карыстаецца бясплатным Wi-Fi. А ці ведае ваша дзіця пра фішынг? Трэба быць уважлівым, каб не натрапіць на сайты, якія капіруюць старонкі папулярных рэсурсаў — адрознівацца яны могуць усяго адной літаркай у назве сайта (напрыклад, замест раскручанага рэсурсу «УКантакце» вы можаце выйсці на яго двайнік vkk.com). І самае галоўнае, набіваючы гаджэт, не забудзьце сказаць дзіцяці, каб яно ніколі не саромелася папрасіць аб дапамозе, калі нешта пойдзе не так.

Ганна ТРОШЫНА.

Запрашальнік

З варагаў у грэкі. З прыпынкам у Полацку

Захапляльная бітва на дракарах, майстар-класы старажытных рамёстваў, сярэднявечная музыка і кухня, а таксама 3D-шоу на сценах Сафійскага сабора... Усё гэта вы прапусціце, калі не пабываеце ў апошнія дні лета ў Полацку. 30 жніўня тут пачнецца першы Міжнародны фестываль «На шляху з варагаў у грэкі», які ладзіцца пры фінансаванні Еўрасаюза.

Афіцыйна гэта гучыць так: фестываль пройдзе ў межах праекта міжнароднай тэхнічнай дапамогі «Павышэнне канкурэнтаздольнасці і ўстойлівасці турызму ў сферы культуры, садзейнічанне захаванню, даступнасці і развіццю нематэрыяльнай культурнай і гістарычнай спадчыны ў Латвіі, Літве і Беларусі» Праграмы трансгранічнага супрацоўніцтва Латвія — Літва — Беларусь у межах Еўрапейскага інструмента суседства на 2014—2020 гады. На справе ўсё абяцае адбыцца жыва і цікава.

Заходняя Дзвіна ў раннім Сярэднявеччы была адной з найважнейшых транспартных артэрый Усходняй Еўропы і адыграла вялізную ролю ў развіцці рэгіёна. Так што не выпадкова менавіта на яе ўзбярэжжы 30 жніўня — 1 верасня збяруцца прадстаўнікі некалькіх суседніх краін. «Чакаем калектывы з Украіны і Расіі, каля 100 чалавек прыедзе з краін — партнёраў праграмы — Латвіі і Літвы, і не менш чым 200—300 удзельнікаў будзе з Беларусі», — расказала «Звяздзе» **галоўны спецыяліст аддзела спорту і турызму Полацкага райвыканкама Наталля СІНІЦА,** анансуючы блізкае свята.

Над тым, каб акунуць гасцей у атмасферу Сярэднявечча, працуе вялікая міжнародная каманда. Напрыклад, народны тэатр «Полацкі звяз» прадставіць рэканструкцыю не толькі касцюмаў, спеваў і танцаў, але і гастранамічных традыцый — у праграме свята запланаваны дэгустацыі і цыкл кулінарных лекцый, аўтары якіх апавядуць і пра першую беларускую гарэлку, і пра клёцкі з душамі, і пра мніхі з сырам і іншыя стравы паўсядзённага і ўрачыстага меню. Рыцарскія клубы з розных краін правядуць турніры, характэрныя для ранняга і позняга Сярэднявечча. Рамеснікі запросяць гасцей на майстар-класы па цяслярстве і апрацоўцы скуры, ткацтве, вырабе свечак і берасцяных грамат, ліцці з волава. А паблізу прыстані на Заходняй Дзвіне разгорнуцца рэгата і тэатралізаваная бітва з захопам дракара.

Батлейка, сярэднявечныя атракцыёны і забавы, паказ старажытнай еўрапейскай моды, вулічныя тэатры, жывая музыка, карчма і фотапляцоўка — сумна палачанам і гасцям у гэтыя дні дакладна не будзе. А ўвачы 31 жніўня ўпершыню ў Полацку — а можа, і ў Беларусі — найбольш важныя і цікавыя гістарычныя сюжэты пакажуць у светлавым 3D-шоу «Старажытны Полацк», якое спраецыруюць проста на сцены велічнага Сафійскага сабора. Словам, арганізатары абяцаюць, што будзе гучна, ярка і смачна, — праверым?

Вікторыя ЦЕЛЯШУК.

Радавод

КАРЭННАЕ ПЫТАННЕ

Навошта і як складаць сваё генеалагічнае дрэва

У наш час, калі людзі з лёгкасцю пераадольваюць акіяны, маюць доступ амаль да любой інфармацыі і заводзяць дзясяткі, а то і сотні тысяч знаёмстваў, вельмі лёгка страціць разуменне таго, кім мы з'яўляемся насамрэч. Што рабіць, каб гэтага не адбылося, «Звяздзе» расказаў кандыдат гістарычных навук, супрацоўнік Нацыянальнага архіва Беларусі і мадэратар партала radawod.by Вадзім УРУБЛЕЎСКІ.

АД ПРАДЗЕДАЎ СПАКОН ВЯКОЎ...

— Як правіла, генеалогіяй людзі пачынаюць цікавіцца ў сталым узросце. Чаму? Моладзь заўсёды глядзіць наперад, у будучыню. Для яе важна будаваць планы, займацца вучобай, сацыялізацыяй, работай і стварэннем сям'і. Пра мінулае большасць пачынае задумвацца тады, калі жыццё пераходзіць за экватар. У галаве ўзнікаюць пытанні накшталт: «Ці ўспомняць пра мяне пасля смерці? Калі ўспомняць, дык што? А што я ведаю пра папярэднікаў?» Гэта і не толькі прыводзіць многіх людзей да пошукаў інфармацыі пра ўласных продкаў, — расказвае Вадзім. — Але азірнуцца назад карысна кожнаму ў любым узросце. Гэта варта рабіць хоць бы для таго, каб лепш разумець, кім мы з'яўляемся. Не сакрэт, што чалавек — гэта ў тым ліку спалучэнне розных знешніх якасцяў, рыс характару, манер паводзін і здольнасцяў ад пакаленняў папярэднікаў. Знакамітае выказванне «Гены пальцам не раздушыш» якраз ад гэтага і пайшло.

Па словах гісторыка, дасканалае веданне свайго роду дазваляе пазбегнуць непаразуменняў.

— Напрыклад, я не здзіўлюся, калі ў мяне з'явяцца дзеці з рудымі валасамі. Хоць у жонкі, у мяне, у нашых бацькоў і бабуль з дзядулямі яны іншых колераў. Аднак мой прадзед быў руды, таму ёсць імавернасць, што гэты ген проста «спіць» унутры і чакае свайго часу.

Акрамя таго, Вадзім зазначае, што знаёмства з эпізодамі жыцця сваіх продкаў дазваляе па-іншаму зірнуць і на ўласнае існаванне. Рэч у тым, што кожнае пакаленне мяркуе, быццам яно жыве ў няпросты час. Нават цяпер, калі ў цэлым усё нядрэнна, людзі не перастаюць скардзіцца: калі не на рост цэн, дык на сацыяльны лад ці змяненне клімату і іншае. Але ўсё пазнаецца ў параўнанні. На долю нашых продкаў выпадалі сапраўды сур'ёзныя выпрабаванні — сусветныя войны, эпідэміі, голад.

— Некаторыя людзі сваю абыякавасць да радаводу спрабуюць прыкрыць ідэямі накшталт: «Усе мы адно аднаму браты». На жаль, ёсць і тыя, хто, нават маючы магчымасці, наўмысна адмаўляецца ад пошуку інфармацыі пра сям'ю. Прычына — боязь даведацца праўду, якая можа не спадабацца. Аднак у любым выпадку саромецца варта не таго, кім былі твае продкі, а бязроднасці, — упэўнены Вадзім. — Сама гісторыя чалавецтва падказвае: тое, як нас будуць помніць, залежыць ад таго, наколькі мы самі памятаем сваіх продкаў.

ХТО Я ЁСЦЬ

Праблема яшчэ і ў тым, што за XX стагоддзе беларусам некалькі разоў даводзілася перапісваць сваю гісторыю нанова. Так, пасля рэвалюцыі было небяспечна мець шляхецкія карані або быць выхадцам з сям'і заможных сялян ці святароў. Распад Савецкага Саюза прывёў да таго, што людзі імкнуліся як мага хутчэй забыцца пра сваякоў, якія, напрыклад, служылі ў НКУС.

— У наш час на розных узроўнях усё больш кажуць пра самасвядомасць нацыі, падкрэсліваюць важнасць нацыянальнай ідэнтычнасці. У гэтым пытанні надзвычай карысна, каб кожны спачатку вызначыўся: кім я з'яўляюся? А пасля перайшоў да разгляду свайго роду ў кантэксце народа, — кажа гісторык. — Нельга сказаць, што запатрабаванасць складання радаводаў — здабытак нашага часу. Так, апошнім часам назіраецца ўсплёск цікавасці да гэтай тэмы. Але дастаткова ўспомніць часы, калі існавала шляхта, і стане зразумела: ужо тады гэта быў трэнд. Кожны паважаючы сябе род меў не толькі свой герб, але і сямейны архіў з радаводам. Нават сем'і інтэлігентаў у дарэвалюцыйным Мінску мелі звычку заводзіць сямейныя фотаальбомы. Пэўны крызіс сямейных каштоўнасцяў у савецкі час прывёў да забыцця. Але хочацца верыць, што з кожным годам цікавасць да шматграннай гісторыі сваёй сям'і расце.

Многіх цікавіць пытанне: наколькі глыбока можна дакапацца, калі твае продкі не былі Радзівіламі ці Сапегамі? «Усё залежыць выключна ад упартасці таго, хто шукае», — абнадзейвае Вадзім. Складваючы ўласны радавод, ён паглыбіўся аж да канца XVII стагоддзя!

— Мой далёкі продак Якуб Урублеўскі нарадзіўся каля 1670 года на сучасных літоўскіх землях. Яго нашчадкі жылі на памежжы сучасных Беларусі, Латвіі і Літвы. Атрымалася ўстанавіць, што ў Мінску Урублеўскія абасналіся пасля Першай сусветнай вайны. Таму, прадстаўляючыся, магу ўпэўнена казаць: «Мінчанін у пятым пакаленні». Як і многія іншыя сем'і, нашу закранулі рэпрэсіі і Вялікая Айчынная вайна. Цікава, што амаль усе мужчыны ў родзе Урублеўскіх былі чыгуначнікамі і кіроўцамі. Я першы, хто абраў шлях гуманітарыя.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

Многія ў дарослым узросце шкадуюць пра тое, што мала цікавіліся жыццём бабуль і дзядуляў, калі была магчымасць.

ДЗЕ І ЯК ШУКАЦЬ ПРОДКАЎ БЕЛАРУСАМ?

— Як бы дзіўна гэта ні прагучала, пачынаць пошукі варта з сябе самога. Многія думаюць, што старт генеалагічнага квэста — архіў. Але туды трэба звяртацца ў апошнюю чаргу. Перш за ўсё неабходна проста падумаць і запісаць усё, што ведаеце пра сваю сям'ю: імёны, імёны па бацьку, прозвішчы, мянушкі, даты нараджэння і смерці, прафесіі, канфесіянальную прыналежнасць, месцы жыхарства.

На пачатковым этапе важна прагледзець усе дакументы і фота, якія знаходзяцца дома. Варта зазірнуць на лецішча, куды вы маглі вывезці «багаж» ад папярэднікаў. Не забывайцеся пра размовы з бабулямі і дзядулямі. Вы нават можаце не здагадвацца, колькі яны ўсяго ведаюць. Варта толькі запытаць! Калі нікога са старэйшага пакалення не засталося, можна пашукаць іх калег ці сяброў.

Вадзім звяртае ўвагу, што не трэба недаацэньваць могілкі. Пліты і крыжы падкажуць важныя звесткі: напрыклад, імёны па бацьку, даты нараджэння і смерці. Да таго ж раней сваякоў хавалі побач, таму ёсць усе шанцы знайсці братоў ці сясцёр сваіх продкаў.

— У архівах можна знайсці толькі тое, што магло цікавіць дзяржаву. Гэта афіцыйныя дакументы — перапіс насельніцтва і матэрыялы сакральнай накіраванасці. Напрыклад, метрычныя кнігі з датамі нараджэння (хрышчэння), смерці, заключэння шлюбаў, пераходаў з адной веры ў іншую. Ёсць у архівах і такія цікавыя дакументы, як «перадшлюбныя вобыскі». У дарэвалюцыйныя часы святары правяралі, ці не даводзіліся жаніх з нявестай адно аднаму сваякамі, і складалі па выніках дакумент.

Што датычыцца пошукаў у інтэрнэце: ужо працуюць сайты з базамі даных, якія змяшчаюць звесткі па масавай генеалогіі перыяду XX стагоддзя, ствараюцца формы, сістэматызуецца вядомая мемуарная літаратура.

Сайты *gwar.mil.ru, obd-memorial.ru, podvignaroda.ru* будуць карысныя для ўсіх, хто страціў сваякоў падчас Першай і Другой сусветных войнаў. Там ёсць звесткі пра загінулых, тых, хто знік без вестак, быў адпраўлены ў шпіталь, трапіў у палон, атрымліваў узнагароды і іншае. Інфармацыя пра рэпрэсаваных будзе на сайтах *dostup.memo.ru, poslednyadres.ru, lists.memo.ru*.

Калі маеце расійскія карані, то вам сюды — *www.vgd.ru*. Польскія продкі знойдуцца на szukajwarchiwach.pl і *www.agad.gov.pl*. Яўрэйскіх сваякоў можна адшукаць тут — *www.jewishgen.org*.

Напрыклад, партал Нацыянальнага архіва Беларусі — *archives.gov.by*. Сюды варта зазірнуць, каб даведацца, у які канкрэтна архіў краіны вам трэба ісці. На сайце дзейнічае сістэма «Дапаможнік» (шукаць на ўкладцы «Генеалогія») і «Фондавы каталог».

Акрамя таго, карысна зазірнуць на партал аб мінскіх некропалях — pomnim.by і ў базу дзённікаў XX стагоддзя — *prozhito.org*.

Ганна КУРАК.

У пошуках страчанага

Сёння ў Беларусі існуе некалькі праектаў, якія дапамагаюць не толькі знайсці продкаў, але і ўпарадкаваць інфармацыю пра іх.

Напрыклад, **школа практычнай генеалогіі пры храме Мікалая Японскага ў Мінску.** Тут бясплатна вучаць працаваць з архівамі, шукаць інфармацыю ў інтэрнэце і дзяліцца сакрэтамі, якія дапамогуць не заблытацца ва ўласных сваяках. Прыемны бонус — арганізатары запрашаюць спікераў па асобных тэмах і ладзяць незвычайныя экскурсіі. Заняткі праводзяцца па дарослых і праводзяцца двойчы на месяц з верасня да мая. Для сувязі пісаць: slepovron@mail.ru (Урублеўскі Вадзім Валер'евіч).

Беларускі архіў вуснай гісторыі займаецца захаваннем звестак, якія літаральна перадаюцца з вуснаў у вусны. Тут увага акцэнтуецца не на агульнай інфармацыі пра чалавека, а на дробязях біяграфіі. Напрыклад, нашы бабулі і дзядулі, якія нарадзіліся ў першай палове XX стагоддзя, могуць падзяліцца не толькі ўспамінамі пра Вялікую Айчынную. Магчыма, яны ўдзельнічалі ў аднаўленні гарадоў ці станаўленні гаспадаркі на вёсцы. Цікава даведацца пра службу ў арміі на Далёкім Усходзе ці ў Сібіры. Дарэчы, на старых здымках мы бачым не толькі нашых сваякоў, але і іх акружэнне, побыт. Аматары вуснай гісторыі ўпэўнены, што ўсё гэта таксама важна захаваць.

Гуртак «Радавод» на гістарычным факультэце БДУ займаецца папулярызацыяй генеалогіі сярод беларусаў. На занятках прысутнічаюць найлепшыя беларускія спецыялісты па складанні радаводаў. Таму заўсёды ёсць магчымасць задаць ім пытанні. Калі ў цэлым цікавіцеся гісторыяй краіны, то вам таксама сюды. Гуртак запрашае на сустрэчы гісторыкаў, літаратараў, навукоўцаў, якія робяць экскурс у мінулае і раскрываюць генеалагічныя сакрэты знакамітых беларусаў.

«Пакуль жывыя нашы бацькі...»

З калегамі па «Добрай раніцы, Беларусь!», у цэнтры — бацька тэлевядучай Аляксей Пятровіч.

*(Заканчэнне.
Пачатак на 1-й стар. «СГ».)*

Святлана Бароўская: — Старэйшы сын нарадзіўся, калі я была студэнткай. Гадаваць дзяцей мне вельмі дапамагалі бабулі. Сын Вова ўсё лета праводзіў у мамы мужа на Каўказе. Але гэта не значыць, што мы «падкінулі» дзяцей старэйшаму пакаленню. Перад вачыма быў прыклад маіх бацькоў, калі яны кожныя выхадныя прыязджалі з гасцінцамі ў вёску, дзе я праводзіла канікулы. Так і мы: пры першай жа магчымасці — да дзяцей. А розніца ва ўзросце — выдатна! Валодзя адводзіў Кліма ў садок, потым у школу. А я з тэлевізара нагадвала, што старэйшы брацік надзявае малодшаму рукавічкі, бярэ за ручку і вядзе ў школу.

— Кажуць, што для выхавання дзяўчынкі больш важны бацька, каб яна потым выбірала ў жыцці «правільных» мужчын, а для хлопчыка — маці, менавіта зносіны з ёй вучаць разумець жанчын.

К. Д. — Мне здаецца, важна, як абое, маці і бацька, удзельнічалі ў выхаванні дзяцей. Так атрымалася, што Света была адзіная малая ва ўсёй радні, яна такое залюбленае дзіця. Я вельмі за яе дрыжала, аж да таго, што прачыналася ноччу, каб паглядзець, ці дыхае яна. З Русланай была больш спакойнай маці, бо ўжо з'явіўся вопыт.

С. Б. — Усім паводзінам у соцыуме мяне навучыла мама, яна мяне выхавала жанчынай у пытаннях дружбы, любові. А тата выхаваў... не выхоўваючы. Напрыклад, усе дзеці прасілі ў бацькоў грошы на марожанае і атрымлівалі 13 або 28 капеек. Мне тата заўсёды даваў рубель. Пры гэтым я ніколі не купляла тры порцыі марожанага адразу, хоць вельмі любіла гэты ласунак і магла сабе дазволіць. Татаў рубель — ён больш, чым магчымасць выбару, якое марожанае купіць. Ён мне дарыў свет. Ведаеце, калі дзеці жывуць у вёсцы, то адно ўспрымае як «сваю» толькі прастору, агароджаную плотам, іншае ж як «сваё» ўспрымае поле, лес, рэчку, усё, што бачыць вакол. Вось менавіта гэта адчуванне, што ўвесь свет належыць мне, дарыў татаў рубель.

У маёй сям'і, мне здаецца, мы зрабілі раўнацэнны ўнёсак у выхаванне сыноў. Ведаю дакладна, што дзеці вельмі любяць нас, асабліва за ранняе дзяцінства. Пры ўсёй загружанасці, мы знаходзілі час для дзяцей. Як мама я задаволеная тым, колькі Толя (Анатоль Кацянёў — акцёр тэатра і кіно, заслужаны артыст Беларусі. — **Аўт.**) аддаваў увагі сынам. Памятаю, калі Толя стаміўся гушкаць калыску, то прыдумаў прыладу на аснове гумкі, якая дазваляла падцягваць яе да сябе без дапамогі рук. Нагой адсоўваў — гумкай падцягваў і так люляў.

Або вось яшчэ момант: мы ніколі не прапускалі ранішнікі. Неяк прыйшлі да Вовы, ён чытае вершык, а мы з Толем плачам ад замілавання. Усе людзі як людзі, а мы ў слязах, з хусцінкамі ў руках. З Клімам была іншая гісторыя — ён выступаў, і так атрымлівалася, што яго ўвесь час закрывала дзяўчынка ў ружовай сукенцы. Я ёй шыплю: «Дзяўчынка, адыдзі, калі ласка», а Толя кажа: «Света, як табе не сорамна, у дзяўчынкі ж таксама мама ёсць». Мы былі такія трохі вар'яцкія бацькі.

— Але цяпер вы мяне папярэдзілі, што сыны прасілі пра іх не асабліва гаварыць і ўжо дакладна — ніякіх фатаграфій.

С. Б. — Яны з'явіліся на свет у сям'і папулярнага артыста, а потым і мама стала вядомай тэлевядучай. З дзяцінства да іх была прыкавана ўвага. Я памятаю, як у скверыку на вуліцы Леніна ў нас бралі інтэрв'ю. Клім не хацеў нічога казаць на камеру, я бачыла, што яму гэта не падабаецца, таму ўсё згарнула. Хлопцы вельмі самастойныя. Нават у паліклініку самі хадзілі ў падлеткавым узросце: «Мама, ты прыйдзеш, усе пачнуць вохкаць-ахкаць, прапускаць па-за чаргой. Мы так не хочам». Школу для дзяцей я выбірала па прынцыпе, каб не трэба было пераходзіць дарогу. Валодзя вучыўся ў звычайнай школе ў Малінаўцы. А Клім ужо ў іншую школу пайшоў, дзе была цудоўная дырэктар Наталля Яўгенаўна. І яна адразу на ўсе мае «ахі» сказала: «Мамаша, ідзіце на работу, а тут я буду займацца». Магу дакладна сказаць, што не статус робіць навучальную ўстанову добрай ці дрэннай, усё залежыць ад людзей, якія там працуюць.

Як толькі сыны сказалі, што больш ніякіх інтэрв'ю і фотасесій, мы не настойвалі. Яны хочуць пражыць сваё жыццё, а не ў цені вядомых бацькоў. Нам жа, канешне, хочацца як мага даўжэй ахінаць дзяцей пуховай коўдрай свайго клопату. Але гэта іх выбар.

— Хлопцы нават не разглядалі як варыянт акцёрскую кар'еру?

С. Б. — Не. Старэйшы, Валодзя, скончыў БДУ па спецыяльнасці «філасофія». Ён і па складзе характару філосаф. Я ж эмацыянальная, часам штосьці кажу яму, а ён раптам так спакойна: «Мама, сфармулюй пытанне». І ўсё, ён так прыгожа паніжае градус маіх эмоцый. Малодшы, Клім, вучыцца ў лінгвістычным універсітэце. Між іншым, я марыла ў дзяцінстве паступіць у «ін'яз» і быць перакладчыкам. Ведала, што дзяўчынак не вельмі бяруць у перакладчыкі, але была ўпэўненая, што яшчэ і знакамітай стану. Як цікава атрымліваецца: я ажыццявіла матуліну мару стаць актрысай, а мой сын — маю мару вучыцца ў лінгвістычным універсітэце.

— Вы строгая мама?

К. Д. — Так, напэўна, нават вельмі. Для Светы я ўстанавіла свайго роду камендантцкую гадзіну — у 22.45 трэба было быць дома. Вось яна і бегла з танцаў... Але гэта ўсё не дзеля таго, каб паказаць сваю ўладу над дзіцем. І тым больш не ад недаверу. Гэта ўсё ад страху, каб нічога дрэннага не здарылася з дзіцем. Ведала, што дзяўчынкі разумныя, умеюць сябе паводзіць, але ж людзі вакол не толькі з добрымі намерамі.

З узростам, вядома, стала мудрэйшая і разумею, што не трэба на кожным кроку апекаваць дарослых дзяцей.

С. Б. — Наўрад ці строгая. Але я такая мама, якой шмат. Вучуся адпускаць дзяцей ад сябе.

— Вы сяброўкі?

К. Д. — Не. Я лічу, што маці і дочкі не могуць быць сяброўкамі. Мы вельмі блізкія людзі, якія давяраюць адна адной, могуць гаварыць на розныя тэмы. Раней Света казала: «Не патрэбныя мне, мама, вашы парады», цяпер больш прыслухоўваецца, гэтая фраза ў яе проста знікла. А я рада падзяліцца сваім вопытам. Я вельмі люблю сваіх дзяцей і ўнукаў. Мне па-ранейшаму хочацца дапамагаць ім. Калі ў Светы эфір, я абавязкова правяраю — ці ўсё ў парадку з сукенкай. Кожны год на месяц езджу ў Італію да Русланы. І там таксама дапамагаю, мне ў радасць прыгатаваць для іх вячэру. Прыяцелькі мне часам кажуць: «Навошта табе гэта, пажыві для сябе». Дык я і жыву для сябе! Гэта для мяне важна, каб у маіх дзяцей і ўнукаў усё было добра, каб Света прыйшла з работы, а дома прыгатавана вячэра.

С. Б. — Не, мы не сяброўкі. Я выхавана на безумоўным шанаванні старэйшых. Мама можа мне рабіць заўвагі, я ёй — не. Але мы вельмі блізкія, родныя людзі. Я жыву з упэўненасцю: што б ні здарылася, у мяне ёсць мама і тата, і яны заўсёды мяне падтрымаюць і зразумеюць. Нездарма кажуць: пакуль жывыя нашы бацькі, мы — дзеці.

— Святлана, мне вось як старэйшай сястры ў дзяцінстве здавалася, што бацькі больш любяць малодшую. А вам? І наогул, ці сябруеце вы з сястрой?

С. Б. — Вельмі важная агаворка, што так вам здавалася ў дзяцінстве. Пасталеўшы, я зразумела, што бацькі любілі нас аднолькава моцна, проста па-рознаму, бо і мы не вельмі падобныя. У дзяцінстве мы з Русланкай маглі пасварыцца і нават пабіцца тапкамі дома. А вось калі аднойчы ў школе асмеліліся пакрыўдзіць маю сястру, то я так хватанула яе сяброўку і ўсё ёй патлумачыла... Па-сапраўднаму сябраваць мы пачалі, калі Руслана прыехала вучыцца ў Мінск, яна і жыла ў нас. Вельмі дапамагала мне з маленькім Клімам. Сястра ўжо шмат гадоў жыве ў Італіі, адлегласць зрабіла нас яшчэ большымі сяброўкамі. Раз на год яна абавязкова прыязджае ў Беларусь, а я езджу да яе.

Кацярына Дзмітрыеўна з Русланай і Святланай.

Хоць, напэўна, комплекс старэйшай сястры дзесьці ў глыбіні душы жыве. Гэтай зімой мы з мамай паехалі на дачу. У хаце холадна, растапілі камін. Я пайшла яшчэ па дровы. Заходжу ў дом, а мама грэе коўдру перад камінам, каб мне было цёпла ахінуцца. Уяўляеце, мне 49 гадоў, а мама для мяне грэе коўдру (слёзы на вачах. — **Аўт.**)! Я тады сказала: «Мамачка, як жа ты мяне любіш».

— Кацярына Дзмітрыеўна, вы сталі бабуляй у 39 гадоў. Напэўна, калі гулялі з унукамі, вас прымалі за іх маму?

К. Д. — Так і было. Калі нарадзіўся Вова, я аформіла на сябе дэкрэтны адпачынак. І добра падрыхтавалася: у мяне была знаёмая краўчыха ў Вільнюсе, яна пашыла мне шыкоўны касцюм. І вось іду я ў ім, горда вязу калыску і атрымліваю столькі кампліментаў менавіта як мама, але з такой радасцю кажу: «Я — бабуля».

Люблю ўнукаў. Іх у мяне трое, і ўсе хлопчыкі. Памятаю, адпачывала з Вовам і Клімам у Балгарыі. А там столькі забаў, і яны ўсё хочуць паспрабаваць. Асабліва ім тарзанка над морам спадабалася. Гляджу і думаю: як жа адпусціць дзяцей? Падышла да інструктара і кажу: маўляў, трэба самой зрабіць кантрольны палёт. Дух захоплівала ад шчасця, калі на даволі вялікай хуткасці неслася над вадой. А потым са спакойным сэрцам адпусціла хлопчыкаў. І ведаеце, яны лёталі, і мая душа разам з імі. Гэта такое велізарнае і незабыўнае шчасце!

— Святлана, як вы лічыце, ці можна дапамагаць дарослым дзецям фінансамі?

С. Б. — Можна, калі ў бацькоў ёсць магчымасць і дзеці самі працуюць. І гэта адзін з плюсаў ранняга мацярынства. Дзеці выраслі, а ў цябе пік кар'еры, добрыя заробкі. Чаму б не дапамагчы і дзецям, і пажылым бацькам?

— Чаму вы навучыліся ў сваёй мамы?

С. Б. — Мне хацелася быць такой жа клапатлівай, як мая мама. Ведаеце, яна дыхала ў шкарпэткі, каб сагрэць іх для нас. Дакладна так рабіла і я, але вельмі хутка сыны сказалі: «Мама, хопіць ужо...»

— Давайце ўявім, што заўтра адзін з сыноў скажа, што вы хутка станеце бабуляй...

С. Б. — Буду вельмі рада. Навучылася не проста спакойна ўспрымаць свой узрост, а з удзячнасцю: я жыву, і мне ўсяго дастаткова. Але праблема прыняцця ўзросту была. Вельмі востра перажывала 40 гадоў. Вы заўважылі, як кажуць: ёй, 35, ёй 37, але ёй «ужо 40». Гэта такая мяжа, калі з маладой жанчыны пераходзіш у катэгорыю дарослых. Напэўна, я год з сабой млява дамаўлялася: «Дзетка, цішэй ужо, дурэй марудней». Больш за ўсё я баюся выглядаць недарэчнай у сваім узросце. Мне хацелася б у добрым здароўі дажыць да глыбокай старасці, мне вельмі цікава, як складзецца жыццё дзяцей, унукаў, сяброў, калег.

— Калі дамаўляліся пра інтэрв'ю, вы сказалі: маўляў, майце на ўвазе, ідэальнай карцінкі бацькоўска-дзіцячых адносін не будзе. Ці значыць гэта, што ў вас бываюць непаразуменні?

С. Б. — Вядома. Магу і пакрыўдзіцца на сыноў. Але вось да чаго я прыйшла: у праблемах з дзецьмі вінаватыя бацькі. Таму калі мы крыху паспрачаемся, я першая іду мірыцца. З мамай я таксама першая міруся.

— Якія рысы характару бацькоў вы хацелі б атрымаць і перадаць у спадчыну?

С. Б. — Усё, чым захапляюся ў іх! Майму тату ампутавалі нагу, але зрабілі пратэз, ён водзіць машыну, жыве так, як быццам нічога не здарылася. Да яго прыходзяць выдатныя сацработнікі, дапамагае мая аднакласніца, і я прыязджаю кожны тыдзень. Мама ў нас таксама вельмі клапатлівая, і я яе вельмі люблю.

P. S. Калі я спытала ў Святланы нумар тэлефона Кацярыны Дзмітрыеўны, яна яго адразу прадыктавала, а не пачала шукаць нумар у запісной кніжцы тэлефона як робіць 90 % з нас. «Я і хатнія тэлефоны бацькоў ды дзяцей ведаю на памяць», — патлумачыла яна.

Аксана ЯНОЎСКАЯ.
Фота Яўгена ПЯСЕЦКАГА і з асабістага архіва Кацярыны і Святланы Бароўскіх.

УНП 500030051

Комитет «Гроднооблимущество» проводит аукцион по продаже объекта, находящегося в собственности Волковысского района.

Лот № 1 – комплекс объектов ФАПа в д. Богди, 32 Волковысского района. Начальная цена предмета аукциона 8 830 руб.; размер задатка – 900 руб. Покупателю имущества в установленном порядке может быть предоставлена рассрочка оплаты за приобретенное имущество. Продавец недвижимого имущества КСУП «Матвеевцы».

Аукцион состоится 12 сентября 2019 года в 12.00.

Заявка на участие в аукционе принимается по адресу: г. Гродно, ул. 17 Сентября, д. 39.

Последний день подачи заявления на участие в аукционе – 6 сентября 2019 года до 17.00.

Подробная информация размещена на сайте: http://www.gki.gov.by, http://www.region.grodno.by, http://volkovysk.grodno-region.by.

Справки по телефонам в г. Волковысске – (801512) 4 50 25; в г. Гродно – (80152) 77 29 15, 72 25 18, 72 21 02

ОАО «Дзержинский экспериментально-механический завод»

ПРОВОДИТ ОТКРЫТЫЙ АУКЦИОН ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА

№ Лота	Наименование	Местонахождение	Начальная цена с НДС, руб. РБ	Сумма задатка (10 % от первоначальной цены) с НДС, руб. РБ
1	Капитальное строение (здание АЗС) с инвентарным номером 620/С-21037, в том числе: здание В1/к площадью 8 кв. м; ограждение эстакады ГСМ в1 площадью 100 кв. м	Минская обл., г. Дзержинск, ул. Фоминых, 46	13 002 руб. 72 коп.	1 300 руб. 27 коп.
2	Капитальное строение (железобетонное ограждение с двухстворчатыми воротами) с инвентарным номером 620/С-29275, в том числе: железобетонное ограждение; ворота 2-створчатые металлические, 18 секций, протяженностью около 108 м, высота 2,5 м	Минская обл., г. Дзержинск, ул. Фоминых, 46	10 193 руб. 14 коп.	1 019 руб. 31 коп.
3	Резервуар – объем 25 м³, 2 шт. (заводской инвентарный номер 002528)	Минская обл., г. Дзержинск, ул. Фоминых, 46	1 329 руб. 35 коп.	132 руб. 94 коп.
4	Резервуар – объем 10 м³, 1 шт. (заводской инвентарный номер 002528)	Минская обл., г. Дзержинск, ул. Фоминых, 46	585 руб. 35 коп.	58 руб. 54 коп.
5	Заправочная колонка, 3 шт. (заводской инвентарный номер 002528)	Минская обл., г. Дзержинск, ул. Фоминых, 46	801 руб. 35 коп.	80 руб. 14 коп.

Задаток в размере 10 % от начальной цены перечисляется на р/с BY580LMP30121000155410000933 в ОАО «Белгазпромбанк» г. Минск, ул. Притыцкого, 60/2, код банка OLMPBY2X, МФО 153001742, УНП 600004946, ОКПО 05550337.

Аукцион состоится 30 сентября 2019 г. в 14.00 по адресу: Минская обл., г. Дзержинск, ул. Фоминых, 46. Заявление на участие и необходимые документы принимаются по 23 сентября 2019 г. до 12.00 по указанному адресу.

Для участия в аукционе претенденты предоставляют: заявление (в произвольной форме); копию платежного поручения с отметкой банка, подтверждающего внесение суммы задатка для участия в аукционе на расчетный счет, указанный в извещении; физические лица – паспорт, представитель физического лица – паспорт и нотариально заверенную доверенность; представитель юридического лица (резидента РБ) – паспорт (руководитель копию документа о назначении на должность), доверенность на участие в аукционе и подписание документов, копии учредительных документов и свидетельства о государственной регистрации и их подлинники для заверения их копий организатором аукциона; представитель юридического лица (нерезидента РБ) – легализованные в установленном порядке доверенность на участие в аукционе и подписание документов (руководитель – копию документа о назначении на должность), копии учредительных документов и выписку из государственного (торгового) реестра юридических лиц страны происхождения (не позднее шести месяцев до даты подачи заявления на участие в аукционе), документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком, с нотариально удостоверенным переводом на белорусский (русский) язык. В случае отсутствия у физического лица счета необходимо его открыть.

Контактные телефоны: +375 44 554-45-26, +375 1716 6 46 24

В суд Октябрьского района г. Минска поступило заявление об объявлении умершим **МЕСТОВСКОГО Григория Михайловича, 4 января 1956 года рождения,** уроженца д. Петковичи Дзержинского района Минской области. Последнее известное место жительства – г. Минск, ул. Брилевская, 16-35. Просьба ко всем гражданам и юридическим лицам, имеющим сведения о Местовском Григории Михайловиче, сообщить их в месячный срок с момента опубликования объявления в суд Октябрьского района г. Минска (ул. Семашко, 33).

Центр Промышленной Оценки

- **Организация аукционов**
- **Оценка всех видов имущества**

Извещение о проведении повторного аукциона

Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703			
Продавец	ОАО «Белшина», г. Бобруйск, ш. Минское, 4			
Предмет аукциона: недвижимость и оборудование, бывшее в употреблении в составе				
№ лота	**Наименование**	**Общая площадь, год выпуска**	**Инвентарный номер**	**Начальная цена с НДС 20 %**
1	Торговый павильон, металл. 10*4*3 м (с охранной сигнализацией)	40 кв. м 2010 г. в.	13001000003	**6 735,43 бел. руб.**
2	Торговый павильон, металл. 10*4*3 м (с охранной сигнализацией)	40 кв. м 2011 г. в.	13001000005; 09040000082	**9 030,68 бел. руб.**
3	Торговый павильон металл. 10*4*3 м (с охранной сигнализацией)	40 кв. м 2011 г. в.	13001000008; 02941000038	**7 512,97 бел. руб.**
4	Торговый павильон, металл. 10*4*3 м (с охранной сигнализацией)	40 кв. м 2010 г. в.	13002000004; 09040000002	**6 346,30 бел. руб.**
Место нахождения лотов: г. Бобруйск, Минское шоссе (автостоянка возле проходной СКГШ)				
5	Незавершенное законсервированное капитальное строение (здание одноквартирного жилого дома)	209 кв. м	730/U-16808	**26 638,34 бел. руб.**
Место нахождения лота: Могилевская обл., Кричевский р-н, г. Кричев, ул. Мельникова, 5				
Сведения о земельном участке: земельный участок площадью 0,2203 га предоставлен продавцу на праве постоянного пользования для размещения объектов усадебной застройки (строительства и обслуживания жилого дома, обслуживания зарегистрированной организацией по государственной регистрации недвижимого имущества, прав на него и сделок с ним квартиры в блокированном жилом доме)				
6	Здание заводоуправления	2935,2 кв. м	730/С-12820	**541 691,84 бел. руб.**
Составные части и принадлежности: подъездная дорога (инв. № 730/С-17065); ограждение (инв. № 730/С-17063); ограждение (инв. № 730/С-17062); участок канализации (инв. № 730/С-17060); ввод водопровода (инв. № 730/С-17061)				
Место нахождения лота: Могилевская обл., Кричевский р-н, г. Кричев, ул. Трудовая, 1А				
Сведения о земельном участке: земельный участок площадью 1,0277 га предоставлен продавцу на праве аренды для обслуживания здания заводоуправления				
7	Незавершенное законсервированное капитальное строение (здание административно-хозяйственное)	7458 кв. м	730/U-15754	**2 169 861,61 бел. руб.**
Место нахождения лота: Могилевская обл., Кричевский р-н, г. Кричев, ул. Трудовая, 1/1				
Сведения о земельном участке: земельный участок площадью **0,3478 га** предоставлен продавцу на праве постоянного пользования для содержания и обслуживания незавершенного законсервированного капитального строения; земельный участок площадью **0,0005 га** предоставлен продавцу на праве постоянного пользования для содержания и обслуживания незавершенного законсервированного капитального строения; земельный участок площадью **0,0005 га** предоставлен продавцу на праве постоянного пользования для содержания и обслуживания незавершенного законсервированного капитального строения				
8	Торговый павильон, металл. 10*4*3 м (с охранной сигнализацией)	40 кв. м 2005 г. в.	13001000224	**3 383,78 бел. руб.**
Место нахождения лота: Могилевская обл., г. Кричев, ул. Московская (рынок)				
Задаток 10 % от начальной цены предмета аукциона перечисляется на счет BY60BLBB30120191021390001001 в Дирекции «ОАО Белинвестбанк» по г. Минску и Минской области (адрес банка: г. Минск, ул. Коллекторная, 11), БИК BLBBBY2X, получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки», УНП 191021390				
Срок подписания договора купли-продажи	**10 (десять)** рабочих дней после проведения аукциона			
Условия оплаты предмета аукциона				
Если между продавцом и покупателем (победитель аукциона либо единственный участник аукциона, согласившийся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5 %) в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и о порядке оплаты предмета аукциона, такая оплата должна быть произведена в течение **30 (тридцати) календарных дней** после заключения договора купли-продажи				
Порядок проведения аукциона, оформления участия в аукционе, определения лица, выигравшего аукцион, а также возмещения затрат и оплаты вознаграждения за организацию аукциона оговорен в Условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.cpo.by				
Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до объявления его проданным без объяснения причин снятия				
Предыдущее извещение о проведении торгов по лотам 1–7 опубликовано в газете «Звязда» 29.06.2019				
Дата и время проведения аукциона	**По лотам №№ 1–7 18.09.2019** в 12.00 по адресу: **г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки».** **По лоту №8 02.10.2019** в 12.00 по адресу: **г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»**			
Дата и время окончания приема документов	**По лотам №№ 1–7 по 16.09.2019** до 17.00 по адресу: **г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки».** **По лоту № 8 по 30.09.2019** до 17.00 по адресу: **г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»**			
Контактные телефоны	**Тел.: +375 17-280-36-37; +375 29-317-95-42. E-mail: auction@cpo.by**			

Извещение о повторном открытом аукционе по продаже земельных участков в собственность в г. Гродно (микрорайон «Зарица-5») 8 октября 2019 года

№ лота	Наименование объекта	Местонахождение объекта	Площадь земельного участка (га)	Кадастровый номер	Ориентировочная стоимость затрат на изготовление документации, руб.	Начальная цена продажи, руб.	Сумма задатка, руб.
1	Земельный участок У-228*	микрорайон «Зарица-5»	0,1008	440100000001010761	3 160,80	14 634,52	2 800
2	Земельный участок У-229*	микрорайон «Зарица-5»	0,1013	440100000001010758	3 039,43	14 707,11	2 900

**** - Земельные участки предоставляются в частную собственность для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома. Инженерные коммуникации на участке отсутствуют. Земельный участок имеет ограничения.***

Организатор аукциона: коммунальное унитарное предприятие по оказанию услуг «Гродненский центр недвижимости».

Условия, предусмотренные в решении о формировании земельного участка для проведения аукциона и предоставлении его победителю аукциона либо единственному участнику несостоявшегося аукциона:

внесение платы за земельные участки; возмещение затрат на организацию и проведение аукциона, в том числе расходов, связанных с изготовлением и предоставлением участникам документации, необходимой для его проведения; обращение за государственной регистрацией прав на земельный участок в РУП «Гродненское агентство по государственной регистрации и земельному кадастру» в двухмесячный срок после утверждения протокола о результатах аукциона либо признания аукциона несостоявшимся; получение победителями аукциона в установленном порядке технической документации и разрешения на строительство жилого дома; занятие земельных участков (осуществление строительно-монтажных работ) осуществить не позднее одного года со дня утверждения в установленном порядке проектной документации на строительство одноквартирного жилого дома, возместить затраты в соответствии с решением Гродненского горисполкома от 08.02.2016 № 49 «О некоторых вопросах возмещения затрат на строительство, в том числе проектирование, объектов распределительной инженерной и транспортной инфраструктуры».

Аукцион состоится 8 октября 2019 года в 12.00 по адресу: г. Гродно, пл. Ленина, 2/1 (актовый зал).

Для участия в аукционе необходимо: внести задаток в размере, указанном в графе 8, перечисляемый на расчетный счет BY24 AKBB 3012 0000 4181 0400 0000 в филиале № 400 ГОУ ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Гродно, БИК AKBBBY21400, УНП 590727594, получатель – КУП по оказанию услуг «Гродненский центр недвижимости», задаток вносится в белорусских рублях в сумме согласно настоящему извещению.

Представить в КУП по оказанию услуг «Гродненский центр недвижимости» следующие документы;

заявление на участие в аукционе установленной формы;

документ, подтверждающий внесение суммы задатка;

подписанное соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона (в двух экземплярах) установленной формы, включающее обязательство по уплате в соответствии с законодательством штрафных санкций и иные требования;

дополнительно представляются:

гражданином – копия документа, содержащего его идентификационные сведения, без нотариального засвидетельствования; представителем гражданина – нотариально удостоверенная доверенность.

При подаче документов на участие в аукционе граждане Республики Беларусь предъявляют паспорт гражданина Республики Беларусь, а представители граждан – документ, удостоверяющий личность.

Прием документов, консультации по вопросам участия в аукционе и ознакомление с имеющейся документацией осуществляются по адресу: г. Гродно, пл. Ленина, 2/1, кабинет 407 со 2 сентября по 2 октября 2019 года включительно в рабочие дни с 8.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00.

Торги в отношении каждого земельного участка проводятся при условии наличия двух или более участников. Победителем торгов по каждому предмету аукциона признается участник, предложивший наиболее высокую цену.

Победитель торгов либо единственный участник несостоявшегося аукциона, выразивший согласие на приобретение земельного участка, как единственный подавший заявление на участие в аукционе, в течение 10 рабочих дней со дня утверждения протокола о результатах аукциона либо признания аукциона несостоявшимся обязан:

внести плату за земельный участок; возместить организатору аукциона затраты на организацию и проведение аукциона, в том числе расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам документации, необходимой для его проведения. Информация о данных затратах, порядке их возмещения доводится до сведения участников аукциона до его начала при заключительной регистрации под роспись; выполнить условия, предусмотренные в решении об изъятии земельного участка для проведения аукциона и предоставлении его в частную собственность победителю аукциона либо единственному участнику несостоявшегося аукциона.

После совершения названных действий, но не позднее 2 рабочих дней, Гродненский горисполком выдает победителю аукциона либо единственному участнику несостоявшегося аукциона выписку из решения об изъятии земельного участка для проведения аукциона и предоставлении его в частную собственность для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома, один экземпляр протокола о результатах аукциона либо признания аукциона несостоявшимся, а также градостроительный паспорт земельного участка (при наличии).

Оплата стоимости предметов аукциона осуществляется по безналичному расчету за белорусские рубли.

При невыполнении требований об обращении за государственной регистрацией прав на земельный участок в двухмесячный срок после утверждения протокола о результатах аукциона либо признании аукциона продажи несостоявшимся, решение Гродненского горисполкома о предоставлении земельного участка утрачивает силу.

Осмотр земельного участка на местности производится желающими самостоятельно в удобное для них время.

Контактные телефоны: + 375 (152) 72 05 37, 72 00 10, официальный сайт организатора торгов www.grodno.gov.by

ВТБ ЗАО Банк ВТБ (Беларусь)

Республика Беларусь,
220007, г. Минск, ул. Московская, 14
Тел.: (+375 17) 309 15 15, (+375 29) 309 15 15, (+375 33) 309 15 15

КОНСОЛИДИРОВАННЫЙ БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 1 июля 2019 г.

(в тысячах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	Пункт примечаний	2019 год	2018 год
1	2	3	4	5	6
1	АКТИВЫ				
2	Денежные средства	1101		35 924	33 626
3	Драгоценные металлы и драгоценные камни	1102		-	-
4	Средства в Национальном банке	1103		170 493	255 558
5	Средства в банках	1104		209 930	90 105
6	Ценные бумаги	1105		134 421	217 819
7	Кредиты клиентам	1106		823 951	831 839
8	Производные финансовые активы	1107		359	5
9	Инвестиции в зависимые юридические лица			-	-
10	Инвестиции в совместно контролируемые юридические лица			-	-
11	Долгосрочные финансовые вложения	1108		2	2
12	Основные средства и нематериальные активы	1109		68 186	69 430
13	Доходные вложения в материальные активы	1110		1 428	1 569
14	Имущество, предназначенное для продажи	1111		1 707	849
15	Отложенные налоговые активы	1112		-	408
16	Деловая репутация			-	-
17	Прочие активы	1113		17 715	22 780
18	ИТОГО активы	11		1 464 116	1 523 990
19	ОБЯЗАТЕЛЬСТВА				
20	Средства Национального банка	1201		-	4
21	Средства банков	1202		60 912	331 603
22	Средства клиентов	1203		1 083 956	912 149
23	Ценные бумаги, выпущенные банком	1204		21 124	168
24	Производные финансовые обязательства	1205		-	-
25	Отложенные налоговые обязательства	1206		-	-
26	Прочие обязательства	1207		24 342	23 827
27	ВСЕГО обязательства	120		1 190 334	1 267 751
28	СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ				
29	Уставный фонд	1211		117 562	117 562
30	Эмиссионный доход	1212		3 432	3 432
31	Резервный фонд	1213		13 324	11 146
32	Фонд переоценки статей баланса	1214		33 615	33 710
33	Накопленная прибыль	1215		105 849	90 389
34	Всего собственный капитал, принадлежащий головной организации-банку			273 782	256 239
35	Доля неконтролирующих акционеров			-	-
36	ВСЕГО собственный капитал	121		273 782	256 239
37	ИТОГО обязательства и собственный капитал	12		1 464 116	1 523 990

КОНСОЛИДИРОВАННЫЙ ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ на 1 июля 2019 год

(в тысячах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	Пункт примечаний	2019 год	2018 год
1	2	3	4	5	6
1	Процентные доходы	2011		56 825	52 669
2	Процентные расходы	2012		27 227	21 104
3	Чистые процентные доходы	201		29 598	31 565
4	Комиссионные доходы	2021		33 686	24 790
5	Комиссионные расходы	2022		3 170	2 492
6	Чистые комиссионные доходы	202		30 516	22 298
7	Чистый доход по операциям с драгоценными металлами и драгоценными камнями	203		-	-
8	Чистый доход по операциям с ценными бумагами	204		89	52
9	Чистый доход по операциям с иностранной валютой	205		3 413	8 873
10	Чистый доход по операциям с производными финансовыми инструментами	206		(4 105)	(2 928)
11	Чистые отчисления в резервы	207		2 619	(6 132)
12	Прочие доходы	208		5 049	6 615
13	Операционные расходы	209		37 069	36 449
14	Прочие расходы	210		1 620	1 150
15	Прибыль (убыток) до налогообложения	211		23 252	35 008
16	Налог на прибыль	212		5 606	8 949
17	ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК)	2		17 646	26 059
	Доля в прибыли (убытке) зависимых юридических лиц			-	-
	Доля в прибыли (убытке) совместно контролируемых юридических лиц			-	-
	ИТОГО ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК)			17 646	26 059
	Доля в прибыли (убытке), принадлежащая головной организации-банку			17 646	26 059
	Доля неконтролирующих акционеров в прибыли (убытке)			-	-

Исполняющий обязанности Председателя Правления С. В. Суслопаров

Главный бухгалтер М. В. Дудко

Дата подписания: 20 августа 2019 г.

УНП 101165625

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА ДП «СЛОНИМСКАЯ СЕЛЬХОЗТЕХНИКА» УП «ОБЛСЕЛЬХОЗТЕХНИКА»

Предмет торгов, краткая характеристика	Информация о земельном участке: кадастровый номер, площадь, местонахождение	Начальная цена с учетом НДС, руб.	Сумма задатка (10 %), руб.
Лот № 1 – кап. строение с инв. № 450/С-24300 (СТО «КАМАЗ») 1982 г. п., площадью 1718 кв. м с принадлежностями; кап. строение с инв. № 450/С-24303 (здание компрессорной) 1985 г. п., площадью 88,1 кв. м с принадлежностями; кап. строение с инв. № 450/С-24284 (насосная станция) 1985 г. п., площадью 12,5 кв. м с принадлежностями	425450100001009091 площадь 0,5947 га (г. Слоним, ул. Красноармейская, д. 295А/9)	**218 265,12**	21 826,00
Лот № 3 – кап. строение с инв. № 450/С-24282 (здание административно-бытового корпуса) 1983 г. п., площадью 5480,6 кв. м с принадлежностями	425450100001008082 площадь 0,8172 га (г. Слоним, ул. Красноармейская, д. 295)	**623 757,85**	62 376,00
Лот № 5 – кап. строение с инв. № 450/С-24279 (здание мойки и окраски машин), нет сведений г. п., площадью 845,1 кв. м с принадлежностями	425450100001009093 площадь 0,4562 га (г. Слоним, ул. Красноармейская, д. 295А/7)	**10 464,00** понижение цены на 90 %	1 046,00
Лот № 8 – кап. строение с инв. № 450/С-24283 (здание контрольно-технического пункта) 1978 г. п., площадью 370,5 кв. м с принадлежностями; кап. строение с инв. № 450/С-18961 (цех по ремонту и техническому обслуживанию оборудования животноводческих ферм) 1955 г. п., площадью 4787,7 кв. м с принадлежностями	425450100001009131 площадь 1,1137 га (г. Слоним, ул. Красноармейская, д. 295А).	**301 399,00**	30 140,00
Лот № 11 – кап. строение с инв. № 450/С-24278 (цех по изготовлению холодильного оборудования) 1991 г. п., площадью 3133,8 кв. м с принадлежностями	425450100001009092 площадь 0,6498 га (г. Слоним, ул. Красноармейская, д. 295А/6).	**281 547,49**	28 155,00
Торги состоятся 11 сентября 2019 года в 12.00 по адресу: г. Гродно, ул. Мицкевича, 8			
Срок подачи документов для участия в торгах	**По 5 сентября 2019 года включительно до 16.00 по адресу: г. Гродно, ул. Мицкевича, 8**		

Аукцион без условий. Шаг аукциона 5 процентов. **Сведения о продавце:** ДП «Слонимская сельхозтехника» УП «Облсельхозтехника», 231800, Гродненская обл., г. Слоним, ул. Красноармейская, 295, тел. в Гродно 8 (0152) 742129. **Сведения об организаторе торгов и номер счета для перечисления задатка:** Гродненское областное учреждение финансовой поддержки предпринимателей, г. Гродно, ул. Мицкевича, 8, тел. 8 (0152) 621632, счет BY65BLBB30150500481906001002 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской обл., код BLBBBY2X , УНП 500481906. **Срок заключения договора купли-продажи:** в течение 10 рабочих дней с момента проведения аукциона. **Условия оплаты:** в течение 10 рабочих дней с момента заключения договора купли-продажи. Условия участия и порядок проведения аукциона на сайте www.fincentr.by. Более подробная информация по тел. 8 (0152) 621632. Предыдущие публикации: газета «Звязда» от 13.04.2019 г., от 30.05.2019 г., 29.06.2019 г., 23.07.2019 г.

ОАО «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга» (организатор аукциона) **по поручению Гомельского филиала РУП почтовой связи «Белпочта»** (продавец имущества) **извещает о проведении 13 сентября 2019 года открытого повторного аукциона по продаже имущества со снижением начальной цены на 20% в 11.00 в городе Гомеле по улице Гагарина, 20**

№ лота	Наименование предметов торгов	Начальная цена продажи имущества, с учетом НДС (20 %), бел. руб.	Сумма задатка, с учетом НДС (20 %), бел. руб.
Местонахождение лотов: г. Гомель, проспект Речицкий, 9А			
1	**Автомобиль ГАЗ 3302 Купава 232500,** 2009 г. в., рег. знак АЕ 4411-3, инв. № 504260030, цвет – синий, тип ТС – грузовой фургон, состояние – неудовлетворительное, на ходу	**2 302,69**	230,27
2	**Автомобиль ВАЗ 21070,** 2006 г. в., рег. знак 5744 АР 3, инв. № 504160002, цвет – синий, тип ТС – грузовой специальный седан, состояние – неудовлетворительное, на ходу	**565,23**	56,52
3	**Автомобиль ГАЗ 2705,** 2008 г. в., рег. знак АВ 9166-3, инв. № 504270001, цвет – темно-синий, тип ТС – грузопассажирский фургон, состояние – удовлетворительное, на ходу	**2 027,53**	202,75
4	**Автомобиль УАЗ 390902,** 2006 г. в., рег. знак АА 3862-3, инв. № 504000019, цвет – голубой, тип ТС – грузопассажирский вагон, состояние – неудовлетворительное, на ходу	**1 119,18**	111,92
5	**Автомобиль УАЗ 3909,** г. в. не определен, рег. знак ЕМ 4421, инв. № 50022, цвет – голубой, тип ТС – грузопассажирский фургон, состояние – неудовлетворительное, на ходу	**1 093,49**	109,35

Продавец: Гомельский филиал РУП почтовой связи «Белпочта», г. Гомель, ул. Советская, 8. **Порядок ознакомления с имуществом осуществляется по контактному тел.:** начальник транспортного цеха Штанюк Олег Геннадьевич, 8 (29) 618-71-04, ведущий инженер по транспорту Шевчук Виктор Валентинович, 8 (29) 611-91-28. **Шаг аукционных торгов – 5 %. Для участия в аукционе необходимо:** 1) Оплатить задаток на расчетный счет Продавца (Гомельский филиал РУП почтовой связи «Белпочта»): р/с BY35 AKBB 3012 0210 2005 4310 0000, ЦБУ 305 в филиале № 302 ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Гомель, ул. Барыкина, 94, BIC AKBBBY 21302, УНП 400395996, ОКПО 28867858, назначение платежа – задаток за участие в аукционных торгах (задаток для участия в аукционе перечисляется до подачи заявления); 2) Подать заявление организатору аукциона по установленной форме с приложением необходимых документов можно с 29 августа 2019 г. по адресу: г. Гомель, ул. Гагарина, 20, 2-й этаж, каб. «Эксперт-Услуга» в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 16.00. **Прием заявлений для участия в аукционе заканчивается 11 сентября 2019 г. в 16.00 включительно. Заявления, поступившие после установленного срока, не принимаются. Организатор аукциона вправе отказаться от проведения аукциона в любое время, но не позднее, чем за три дня до его проведения.**

В случае если аукцион признан несостоявшимся в **силу того, что заявление на участие в нем подано только единственным участником, объект аукциона продаются этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 (пять) %.** Участник торгов имеет право до начала торгов письменно отозвать свое заявление на участие. Неявка участника торгов на торги признается отказом от участия в торгах. В этих случаях сумма внесенного им задатка возвращается Продавцом в течение **5 (пяти) рабочих дней** со дня проведения торгов. Победителями торгов будут признаны участники, предложившие более высокую цену. Лица, являющиеся победителями торгов, обязаны: подписать протокол о результатах аукциона; заключить договор купли-продажи в течение **5 (пяти) календарных дней** от даты подписания протокола о результатах аукциона; оплатить приобретаемое имущество согласно договору купли-продажи в течение **5 (пяти) календарных дней** и возместить затраты на организацию и проведение аукциона в течение **3 (трех) рабочих дней** с момента подписания протокола. Задатки, уплаченные участниками аукциона, ставшими победителями, будут учтены в счет исполнения обязательств по договору купли-продажи. Проводится аукцион в соответствии с Положением Открытого акционерного общества «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга» о порядке организации и проведения аукционов по продаже имущества и права на заключение договоров аренды нежилых помещений (их части). Ранее опубликованное извещение о торгах размещено в газете «Звязда» от 18.07.2019 г. № 133 (29000). **Порядок оформления участия в аукционе, в том числе документации, необходимой для регистрации участника торгов, порядок проведения аукциона размещены на официальном сайте Организатора торгов – www.gomeloblreklama.by, раздел «Аукционы». Дополнительная информация по контактным телефонам Организатора торгов: 8 (0232) 23-23-54, 23-23-56, 8 (029) 126-66-62**

Извещение о проведении аукционных торгов с условиями на право проектирования и строительства капитальных строений (зданий, сооружений) в г. Бресте

Предмет аукциона	Право на заключение договора на реализацию права проектирования и строительства капитальных строений (зданий и сооружений)		
	лот № 1	лот № 2	лот № 3
	В районе Веры Хоружей, 10 в г. Бресте на земельном участке площадью 0,2854 га	По ул. Дзержинского, 31, 31/1, 33, 35 в г. Бресте, на земельном участке площадью 0,1463 га	По ул. Пионерской, 19 в г. Бресте, на земельном участке площадью 0,1110 га
Функциональное назначение земельного участка	Право проектирования и строительства объекта торговли	Право проектирования и строительства группы многоквартирных жилых домов с объектами торговли и услуг (или административно-офисного назначения)	Право проектирования и строительства блокированного жилого дома
Вещное право предоставляемого земельного участка	**В аренду сроком на 5 лет**	**В аренду сроком на 5 лет**	**В аренду сроком на 5 лет**
Объекты недвижимости, подлежащие сносу	Объекты недвижимости КУП «Брестский городской центр по управлению недвижимостью»	Объекты недвижимости КУП «ЖРЭУ г. Бреста», граждан Республики Беларусь	Объекты недвижимости КУП «ЖРЭУ г. Бреста», граждан Республики Беларусь
Снос объектов недвижимости производится в установленном законодательством порядке. Объекты расположены в районах с развитой инженерной инфраструктурой			
Начальная цена продажи (руб.)	**44 253,21**	**22 013,83**	**3 428,17**
Сумма задатка (руб.)	8 850,00	4 400,00	680,00
Расходы по подготовке градопаспорта, земельно-кадастровой документации, тех. условий, АПЗ (руб.)	**5 648,60**	**5 752,86**	**3 101,25**
Ориентировочный размер убытков, причиняемых изъятием земельных участков и сносом расположенных на них объектов недвижимости, возмещаемый победителем аукциона землепользователям (руб.)	**254 087,00 (на 07.06.2019 г.)**	**599 580,00 (на 08.07.2019 г.)**	**80 680,58 (на 08.07.2019 г.)**

Организатор торгов – КУП «Брестский городской центр по управлению недвижимостью», тел. 53-81-92.

Условия продажи:

Земельный участок будет предоставляться победителю аукциона либо единственному участнику несостоявшегося аукциона, выразившему согласие на предоставление ему предмета аукциона в аренду сроком на 5 лет для строительства и обслуживания объекта, на основании решения Брестского горисполкома об изъятии и предоставлении земельного участка, при соблюдении следующих условий:

- в день проведения аукциона будет подписан акт выбора места размещения земельного участка;

- в установленном порядке будет заключен с проектной организацией договор на разработку проектной документации на строительство объекта (с выделением при необходимости отдельных этапов) с учетом ее государственной экспертизы в срок, не превышающий два года, со дня утверждения акта выбора места размещения земельного участка;

- при проектировании и строительстве объекта будет учтен регламент использования и застройки земельного участка, установленный градостроительным паспортом;

- в срок, не превышающий одного года со дня утверждения акта выбора места размещения земельного участка, будет предоставлен в ДУП «Проектный институт Брестгипрозем» генеральный план объекта строительства с проектируемыми инженерными сетями, разработанный в составе проектной документации – архитектурного проекта или утверждаемой части строительного проекта, с учетом прохождения в установленном порядке согласования в управлении архитектуры и градостроительства Брестского горисполкома, и заключен договор подряда на разработку проекта отвода земельного участка под объект строительства;

- в течение 10 рабочих дней со дня проведения аукциона на р/с городского бюджета будут внесены суммы платежей, отраженных в протоколе о результатах аукциона либо признания аукциона несостоявшимся в размерах, определенных соответствующим протоколом аукционных торгов в счет оплаты предмета аукциона (часть платы – в случае предоставления рассрочки ее внесения в установленном порядке) победителем аукциона – в размере цены продажи, сформированной по результатам аукциона, а единственным участником – в размере начальной цены предмета аукциона, увеличенной на 5 процентов, и компенсации расходов, понесенных городским бюджетом, по подготовке земельно-кадастровой документации, архитектурно-планировочного задания и технических условий на размещение объекта, а также возмещения организатору аукциона суммы затрат на организацию и проведение аукциона, в том числе расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам документации, необходимой для его проведения (окончательный размер которой определяется до аукциона и фиксируется в соответствующей ведомости ознакомления участников);

- до обращения за государственной регистрацией в отношении земельного участка, подписания договора на реализацию права проектирования и строительства капитальных строений (зданий, сооружений), а также договора аренды земельного участка будут выполнены условия, предусмотренные в решении об изъятии и предоставлении земельного участка.

Победитель аукциона либо единственный участник несостоявшегося аукциона обязан:

- заключить договор на реализацию права проектирования и строительства капитальных строений после совершения оплаты соответствующих сумм, но не позднее двух рабочих дней;

- в течение шести месяцев со дня государственной регистрации создания земельного участка и возникновения права на него приступить к занятию участка в соответствии с указанной целью и условиями его предоставления

Размер штрафа, уплачиваемый в случаях, определенных Положением о порядке проведения аукционов на право заключения договоров аренды земельных участков, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 26.03.2008 г. № 462	**2 550,00 рублей**

Аукцион проводится в соответствии Положением о порядке организации и проведения аукциона с условиями на право проектирования и строительства капитальных строений (зданий, сооружений), утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 26.03.2008 № 462, и состоится при наличии не менее двух участников. В аукционе могут участвовать юридические лица и индивидуальные предприниматели.

Перечень документов, представляемый участником аукциона: заявление на участие в аукционе; документ, подтверждающий внесение суммы задатка (задатков); юридическим лицом Республики Беларусь или индивидуальным предпринимателем – копия документа, подтверждающего государственную регистрацию юридического лица или индивидуального предпринимателя, без нотариального засвидетельствования; иностранным юридическим лицом – копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть подготовлена в течение шести месяцев до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, при необходимости легализованные в установленном порядке, с нотариально заверенным переводом на белорусский или русский язык; представителем заявителя (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководитель) – доверенность, выданная в установленном законодательством порядке, при необходимости легализованная в установленном порядке, с нотариально заверенным переводом на белорусский или русский язык. При подаче документов заявитель (его представитель) предъявляет документ, удостоверяющий личность, а руководитель юридического лица также – документ, подтверждающий его полномочия.

Порядок осмотра предмета аукциона (лота) осуществляется участником аукциона по согласованию с организатором торгов.

Лицо, желающее принять участие в аукционе, обязано подписать с организатором торгов Соглашение, определяющее взаимные права, обязанности и ответственность сторон в процессе подготовки и проведения аукциона.

Задаток в размере до 20 % от начальной цены предмета аукциона (лота) перечисляется КУП «Брестский городской центр по управлению недвижимостью» на р/с № BY73AKBB30127803600111000000 в филиале № 100 Брестское областное управление ОАО «АСБ «Беларусбанк» г. Бреста, код банка AKBBBY21100, УНП 290433924.

Аукцион состоится 3 октября 2019 г. в 11.00 по адресу: г. Брест, ул. Энгельса, 3, актовый зал (либо каб. 607).

Заявки на участие в аукционе принимаются с 8.30 29.08.2019 г. до 16.15 27.09.2019 г.

(перерыв с 13.00 до 13.45; вых.: суб., вс.) по адресу: г. Брест, ул. Ленина, 50.

Контактные телефоны: 53 81 92, 53 45 65. Сайты: www.bgcn.by, www.city.brest.by и www gki.gov.by

ДОПОЛНЕНИЕ К ПРОЕКТНОЙ ДЕКЛАРАЦИИ

по объекту: «Многоквартирный жилой дом со встроенно-пристроенными объектами торгово-общественного назначения по ул. Купревича», опубликованному в газете «Звязда» от 22.02.2019 г.

Застройщик: ОАО «Минский домостроительный комбинат» зарегистрировано в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей решением Мингорисполкома 14 февраля 2001 г. за № 100258980.

О ПРОЕКТЕ СТРОИТЕЛЬСТВА

Многоквартирный жилой дом запроектирован трехсекционным, 16-этажным, на 235 квартир.

Заказчиком и генеральным подрядчиком по строительству объекта выступает ОАО «Минский домостроительный комбинат».

Планируемый Заказчиком срок ввода объекта в эксплуатацию – декабрь 2019 года.

Строительство жилых помещений будет осуществляться в соответствии с заключенными договорами создания объектов долевого строительства (далее – договоры). Предметом договора будет являться строительство жилого помещения и машино-места в гараже-стоянке открытого типа.

Окончательная цена объекта долевого строительства определяется в договоре с учетом поэтажного расположения квартир.

Подлежащая оплате сумма определяется по официальному курсу белорусского рубля к соответствующей иностранной валюте, установленному Национальным банком на день платежа.

Первоначальный взнос в размере 50 % вносится в течение 30 календарных дней с момента заключения договора в следующем порядке: в течение 5 календарных дней с даты регистрации договора в Мингорисполкоме – 20 % от стоимости договора, в течение последующих 25 календарных дней – в размере 30 % от стоимости договора. Оставшаяся сумма выплачивается поэтапно, в соответствии с графиком платежей, до декабря 2019 года.

Гражданам для заключения договоров предлагается 6 квартир (с включенным в стоимость строительства квартиры машино-местом):

2 однокомнатные квартиры, общей площадью от 43,43 до 44,25 $м^2$. Стоимость строительства 1 $м^2$ общей площади квартиры с открытым м/местом – 1190 долларов США.

1 однокомнатная квартира, общей площадью от 48,24 до 48,43 $м^2$. Стоимость строительства 1 $м^2$ общей площади квартиры с открытым м/местом – 1175 долларов США.

3 двухкомнатные квартиры, общей площадью от 63,31 до 63,81 $м^2$; Стоимость строительства 1 $м^2$ общей площади квартиры с открытым м/местом – 1160 долларов США.

Порядок приема заявлений от граждан, желающих принять участие в долевом строительстве

Прием заявлений от граждан осуществляется по адресу: г. Минск, ул. Пономаренко, 43, каб. 304Б с 4 сентября 2019 года, понедельник – четверг с 8.15 до 16.50, обед с 12.00 до 12.45, пятница с 8.15 до 15.30, обед с 12.00 до 12.45. Дополнительная информация предоставляется по телефонам: +375 (44) 7771158, 017 2072060.

Для подачи заявления необходимо личное присутствие гражданина и его паспорт.

Если гражданин, желающий принять участие в долевом строительстве, в течение пяти календарных дней с момента регистрации его заявления не явился для заключения договора и не сообщил об уважительных причинах неявки, его заявление на участие в долевом строительстве утрачивает силу и ОАО «Минский домостроительный комбинат» оставляет за собой право заключить договор на заявленную квартиру с гражданином.

Данное дополнение отменяет действие дополнения к проектной декларации, опубликованного 05.07.2019 г. в газете «Звязда».

Срок действия настоящего дополнения к проектной декларации – до опубликования новой проектной декларации, которая отменяет либо изменяет действие опубликованной ранее.

УП «Белконфискат»

обьявляет о проведении электронных торгов 17.09.2019 г. по продаже имущества, изъятого у Черных М. В.

Легковой внедорожник «Hyundai IX35», 2012 г. в., начальной стоимостью 18 500 рублей. На сайте Belkonfiskat.by размещена информация о лоте, порядке проведения торгов и участия в них.

Справки по тел.: 8 (017) 2269489, 8 (029) 7790809.

УНН 190431606

Центр Промышленной Оценки

- **Организация аукционов**
- **Оценка всех видов имущества**

ИЗВЕЩЕНИЕ

о проведении электронных торгов

Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703		
Продавец	ОАО «Купалинка», 223710, Минская обл., г. Солигорск, ул. К. Заслонова, 58		
Оператор ЭТП	ООО «ИПМ-Консалт оценка», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703, оф. 4б		
Адрес ЭТП	www.ipmtorgi.by		
Предмет электронных торгов Изолированное помещение, по адресу: Минская обл., Солигорский р-н, г. Солигорск, ул. Константина Заслонова, 34-1			
Наименование (назначение)		**Общ. пл.**	**Инв. номер**
Общежитие (Секция (ячейка жилая) общежития)		2565,6 кв. м	644/D-50243
Начальная цена без учета НДС: 859 113,00 бел. руб.			
Порядок ознакомления:	В рабочие дни с 9.00 до 16.00. Ответственные лица: Пузырева Алла Ивановна, тел.: +375 (29) 324-79-84; Пилат Татьяна Сергеевна, тел.: +375 (33) 637-80-98		
Задаток 10 % от начальной цены предмета электронных торгов в белорусских рублях перечисляется на р/с BY60BLBB30120191021390001001 в Дирекции «ОАО Белинвестбанк» по г. Минску и Минской области (адрес банка: г. Минск, ул. Коллекторная, 11), БИК BLBBBY2X, УНП 191021390, получатель платежа ЗАО «Центр промышленной оценки»			
Срок подписания договора купли-продажи:	10 (десять) рабочих дней после электронных торгов		
Условия оплаты предмета электронных торгов			
Если между продавцом и покупателем (победитель аукциона либо единственный участник аукциона, согласившийся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5 %) в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и о порядке оплаты предмета аукциона, такая оплата должна быть произведена в течение **30 (тридцати) календарных дней** после заключения договора купли-продажи			
Электронные торги проводятся в порядке, установленном регламентом электронной торговой площадки «ИПМ-Торги», размещенным по адресу: www.ipmtorgi.by			
Победитель электронных торгов, либо единственный участник электронных торгов, согласившийся повысить начальную цену предмета электронных торгов на 5 %, обязан возместить организатору торгов затраты на их проведение и оплатить установленное вознаграждение в течение **3 (трех) рабочих дней** после проведения электронных торгов			
Организатор электронных торгов имеет право снять предмет аукциона с электронных торгов в любое время до момента определения победителя электронных торгов, без объяснения причин снятия			
Дата, время и место проведения электронных торгов: 01.10.2019 в 11.00 на ЭТП «ИПМ-Торги» (www.ipmtorgi.by)			
Дата и время окончания приема документов (предварительная регистрация): 27.09.2019 до 17.00 на ЭТП «ИПМ-Торги» **(www.ipmtorgi.by)**			
Контактные телефоны	**+375 17-280-36-37; +375 29-317-95-42. E-mail: auction@cpo.by**		

Мамін дзённік

Малы кветкавод і бабулін памочнік

У гэтыя апошнія жнівеньскія дні ў мяне заўжды самотны настрой. Лета заканчваецца, а для мяне і чарговы год (невядома чаму калісьці вырашыла пачынаць яго з першага верасня). Разам са мной, здаецца, сумуе і Цёмік: пацiху раз'язджаюцца яго сябры, якія праводзілі вакацыі ў сваіх вясковых бабуль-дзядуляў.

Гэтым летам Арцёмка пазнаёміўся са сваімі чацвераюраднымі братамі і сястрой. Яны хоць і старэйшыя за яго, але гуляць з малым не адмаўляліся. Хутчэй наадварот. Навыперадкі цягнулі каляску, у якой важна, але нядоўга сядзеў Цёмік. Цярпліва назіралі, як той бурыць пясчаныя замкі, якія яны так старанна ўзводзілі. Вартавалі нас пад дзвярыма, пыталіся ў бабулі, калі мы нарэшце выйдзем на двор. З якім гонарам Лера расказвала сваім сябрам пра Цёмку! «Гэта мой брацік Арцемій, яму годзік», — казала так і нашаму дзеду, які штораніцу вядзе ўнука на шпацыр.

У іх, дарэчы, свой маршрут. Дзядуля паказвае маламу сабачак, курачак, пеўняў. А той не баіцца, сваім «га-га» спрабуе перакрычаць жывёлін. Некалькі разоў прыносілі па паўвядзерка парэчак (і гэта ў сярэдзіне жніўня!), яблыкаў, якія малы з вялікай ахвотай дапамагае збіраць дзеду. Дзякуючы яму, дарэчы, мой сынок, якому яшчэ толькі пачаў ісці другі гадок, абсалютна па-даросламу вітаецца з мужчынамі за руку альбо дае «пяць», калі яго пра гэта папрасяць.

Летам на вуліцы мы хіба што толькі не спалі. Нават дажджлівае надвор'е было багата на дзіцячыя забавы — давялося набыць гумовыя боцікі, у якіх малы з такім задавальненнем плюскаецца ў лужынах. Неаднойчы ў іх пасядзеў — не без страта. Я ўжо не кажу пра пясок, які ў вялікіх часам паўсюль: у сандалях, шкарпэтках і нават вушах. Вада, дарэчы, асобная тэма. Не ведаю, ці так яна вабіць усіх дзяцей, але нашага ад яе за вушы не адцягнеш. Прыкмецьць усе вадасцёкі, памые ў вядры машынкі, залезе ва ўсе бочкі і, калі б не мама, якая след у след ходзіць за сваім куранём, папіў бы з кацінай пасудзіны.

Цёмік вельмі любіць нюхаць кветкі. Абыдзе ўсе клумбы ў двары, каля школы, на гародчыку. Затое вазоны ў хаце не чапае. Хіба толькі носікам. Праўда, так ужо нанюхаўся кветак, што вочкі два тыдні капалі — алергія. А вось ягады аказаліся не такія агрэсіўныя. Арцёмка гатоў іх есці жменямі. Прычым у прыярытэце кіслыя парэчкі і вішні. І няважна, што яны нямытыя і з костачкай. Чым будзе снедаць зімой, калі раптам адмовіцца ад кашы?!

А як жа, калі пахаладае, мы будзем жыць без агарода? Як не патаптацца па толькі апалатых клубніцах, каб сарваць ягаду ды пакласці ў роцік? А не прапусціць яшчэ зялёны памідор ці перчыну? Не паплюскацца ў бочцы з вадой, якую назапасілі для паліву? Не пастукаць па вялікім жаўтапузым гарбузіку, што, як той пан, разваліўся наградзе? Не паскубці бурачкі, якія толькі што вылезлі з зямлі? І вядома, як жа не панюхаць кветак, што так і вабяць малога эстэта, якія пакуль не разумее, што ад гэтага потым будуць свярбець вочкі?

З надыходам позняй восені з балкона пераедуць у кватэру ці пахаваюцца ў слоіках памідоркі, перцы, цыбулька і яблычкі з грушкамі, якія захоўваюцца пад бокам у руплівай гаспадыні. Штодзень аглядае ўраджай і яе цікаўны ўнук. Штосьці каштуе, нешта заносіць у кватэру, а што, на яго думку, не так ляжыць, адразу трапляе ў сметніцу.

А што сумаваць? Знойдзем што рабіць і восенню. Капанне бульбы наперадзе. Малому памочніку, думаю, спадабаецца. Ды і зіма багатая на забавы. Санкі ўжо з таго года на балконе пыляцца. Бэў бы толькі снег! Ды жаданне вылазіць у марознае надвор'е з кватэры. Калі што, Цёмік ведае, дзе ляжаць ключы ад дзвярэй.

Вераніка КАНЮТА.

Дачныя парады

ВОСЬ ДЫК УРАДЖАЙ!

Нягледзячы на цёплы і сухі чэрвень, дажджлівы і халаднаваты ліпень, непрадказальны жнівень, мы сёлета вырасцілі добры ўраджай памідораў, перцу і баклажанаў! Адных агуркоў у адкрытым грунце на градках штодзень знімаем па 2-3 вядры — свежанькіх зялёненькіх прыгажуноў. Але каб так было, патрэбен своечасовы і якасны догляд гэтай культуры. Што мы робім і як даглядаем нашы агурочкі?

На кожную градку пад агурочнік кладзём тоўсты слой (да 20—25 сантыметраў) скошанай свежай газонной травы, а яшчэ рэгулярна забяспечваем паліў агурочных градак настоем зялёных траў, але толькі летняй адстоенай вадой. Агуркам патрэбна пастаянная лёгкая вільгаць, а яшчэ і падкормка. На агурочніку ў гэты жнівеньскі час трэба выразаць старое лісце, што дазваляе павялічваць плоданашэнне. Працістаяць хваробам агурочніку дапамогуць народныя сродкі. Калі ж раптам на нейкай градцы агуркі захварэлі на бактэрыёз, то многія спрактыкаваныя дачнікі апырскваюць такі агурочнік фітаспарынам. А яшчэ мы практыкуем падкормку агуркоў дражджавымі дабаўкамі. Абаронай ад іншых захворванняў з'яўляецца кісламалочная сумесь або сыроватка.

У канцы жніўня і нават у верасні таматы, баклажаны і бульбу моцна пашкодзіць фітафтора, таму трэба літаральна штодзень праветрываць цяпліцы і парнікі, а ў адкрытым грунце мы гэтыя расліны апырскваем і паліваем сыроваткай, а таксама робім дражджавыя падкормкі.

У гэты час неабходна абрываць усё лісце на кустах таматаў і зразаць верхавінкі раслін — такім чынам мы зберагаем плады ад фітафторы. І яшчэ дзякуючы гэтаму ў нас хутчэй адбываецца наліванне і паспяванне пладоў.

А яшчэ ў таматаў і баклажанаў варта выдаліць бакавыя парасткі і суквецці. А вось каб паскорыць выспяванне пладоў, кусты гэтых раслін добра падкарміць настоем птушынага памёту. Для яго прыгатавання бяром 0,5 кілаграма сухога ўгнаення і заліваем 10 літрамі вады, накрываем плёнкай і настойваем 2-3 дні. Атрыманы настой разводзім вадой у суадносінах 1:10, а затым льём пад кожную расліну па літры.

На перцах таксама трэба выдаліць усе маленькія атожылкі, якія выходзяць з пазух раслін унутр куста. У канцы жніўня і верасні, калі крыху пахаладае, нашаму любімаму перцу патрэбны ўмераны паліў цёплай летняй вадой. А вось ураджай перцу мы збіраем кожныя 3-5 дзён, часам нават не чакаем, калі плады пачырванеюць: ведаем, што ў зялёных перцах больш вітаміну С, а ў чырвоных — больш караціну. А яшчэ недаспелыя перцы выспяваюць у нас на падаконніку.

Трэба сказаць, што цяпер самы зручны час адабраць на насенне лепшыя сарты і плады таматаў, перцу, агуркоў і баклажанаў. Трэба толькі ведаць, што гібрыдныя сарты непрыдатныя на насенне, бо страчваюць сваю спадчыннасць.

Яўген САЛАНОВІЧ, дачнік са шматгадовым стажам.

ХАТНЯЯ ЭНЦЫКЛАПЕДЫЯ

ПАКАШТУЙЦЕ!

ШТО ПРЫГАТАВАЦЬ З КАБАЧКОЎ?

Кабачкі, запечаныя з цыбуляй і памідорамі

Кабачкі ачысціць і нарэзаць кружочкамі. Памідоры гэтак жа кружочкамі, цыбулю кольцамі. Форму прамазаць алеем. Вылажыць пласт кабачкоў, злёгку пасаліць, зверху цыбулю і памідоры. Яшчэ трохі пасаліць, паперчыць, пасыпаць дробна парэзаным базілікам (калі няма свежага, можна выкарыстоўваць сушаны). Зверху трохі надзёртага цвёрдага сыру — і ў духоўку хвілін на 15—20. І ўсё, смачная сакавітая запяканачка гатовая.

Запяканка з кабачкоў з фаршам і памідорамі

Спатрэбіцца: *5 невялікіх кабачкоў (1,2 кг), 400 г фаршу, 3 сярэднія цыбуліны, 2 сталовыя лыжкі таматнай пасты, 7-8 невялікіх памідораў, 100 г цвёрдага сыру (можна і без яго), 4 яйкі, 150 г смятаны, соль, перац, алей.*

Цыбулю абсмажыць на патэльні, дадаць фарш, пасаліць, паперчыць, увесці таматную пасту. Кабачкі надзерці на буйную тарку, пасаліць, адціснуць сок. Памідоры нарэзаць кружочкамі. Яйкі ўзбіць са смятанай, пасаліць. Форму прамазаць алеем, вылажыць палову кабачкоў, зверху фарш, затым зноў кабачкі. Вылажыць памідоры. Заліць смятанна-яечнай сумессю, пасыпаць дзёртым сырам. Выпякаць у разагрэтай да 180 градусаў духоўцы 30—35 хвілін.

Фаршыраваныя кабачкі

Фаршыраваць кабачкі можна мясной, грыбной, агароднiннай або камбінаванай начынкай.

Спатрэбіцца: *кабачкі — 1 кг, мясны фарш — 400 г, рыс — 0,5 шклянкі, смятана — 1 шклянка, цвёрды сыр — 150 г, цыбуля рэпчатая — 100 г (1 штука буйная), часнок — 2-3 зубкі, зяленіва — кроп або пятрушка, соль, перац — на смак.*

Кабачкі вымыйце і нарэжце кружочкамі таўшчынёй 2 см. Сярэдзіну выражце нажом, таўшчыня сценкі прыкладна 1 см. Калі кабачкі дробныя, можна разрэзаць іх уздоўж у форме лодачак. Рыс адварыць да гатоўнасці. Цыбулю дробна парэзаць і абсмажыць. Дадаць у фарш рыс, цыбулю, здробнены часнок, соль, перац, зяленіва.

Фаршыруем падрыхтаваныя кабачкі, выкладваем іх на бляху.

Рыхтуем смятанную заліўку. У смятану дадаём соль, перац, часнок, зяленіва. Заліваем кабачкі. Пасыпаем дзёртым сырам. Ставім у духоўку на 40 хвілін пры тэмпературы 200 градусаў.

Кабачкі ў сырнай паніроўцы

Спатрэбіцца: *кабачок, яйка, дзёрты сыр, соль, перац, сумесь сухіх траў па жаданні.*

Кабачок ачысціць ад скуркі і нарэзаць палачкамі. Яйка ўзбіць з соллю і перцам, сыр надзерці на дробную тарку, дадаць травы і змяшаць. Кожную палачку мачаем у яйку, паніруем у сыры, выкладваем на бляху, засланую пякарскай паперай. Запякаць у загадзя разагрэтай духоўцы пры 180 градусах да залацістага колеру.

Марынаваныя кабачкі

Спатрэбіцца: *на кожныя 500 г кабачкоў — 0,5 чайнай лыжкі солі. Для марынаду: 100 мл алею, 3 сталовыя лыжкі воцату, 2 чайныя лыжкі мёду, 2-3 зубкі часнаку, молаты чорны перац, свежае або сухое зяленіва.*

Кабачкі памыць і зрэзаць лупіну. Калі яны маладыя, можна марынаваць разам са скуркай. Нашаткаваць танюткімі кружочкамі. Скласці ў міску, пасаліць і пакінуць на 30 хвілін.

Прыгатаваць марынад: часнок прапусціць праз прэс, змяшаць з алеем, мёдам, воцатам, перцам і дробна парэзаным зяленівам. Выдатна падыдуць кінза, базілік, эстрагон, кроп, пятрушка. Можна дадаць лыжку папрыка-пасты або кетчупу. Марынад змяшаць. З кабачкоў зліць вадкасць, якая ўтварылася, адціснуць рукамі. Заліць марынадам, змяшаць. Паставіць у халадзільнік да раніцы. За гэты час можна пару разоў перамяшаць.

Кабачкі з часнаком і лімонным сокам

Спатрэбіцца: *4—6 кабачкоў, 4 зубкі часнаку, сухі базілік, лімонны сок*

Кабачкі вымыць, нарэзаць на сегменты, пасыпаць сухім базілікам, паліць алеем і запячы ў духоўцы пад грылем да прыгожага залацістага колеру.

Заправіць лімонным сокам і часнаком.

ГОСЦЬ ПЕРШЫ ДЗЕНЬ — ЗОЛАТА, ДРУГІ — СЕРАБРО, А НА ТРЭЦІ — МЕДЗЬ, ДАМОЎ ЕДЗЬ! (Беларуская народная прымаўка)

З ХЛЕБАМ, БУЛЬБАЙ...

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

— Падвозіў ваду каровам, зараз бацвіннем займаюся — ачышчаю поле для капання бульбы, — удакладняе ён. — Ураджай па знешнім выглядзе добры.

Дзмітрый нырае ў кабіну трактара, і машына зноў імчыць па полі, падымаючы слупы пылу. За апошнія спякотныя дні зямля высахла і стала як камень.

— З бульбай клопатаў хапае — то каларадскі жук, то драцянік, — дзеліцца набалелым Аксана. — Каб захаваць ураджай, апрацоўваем клубні перад сяўбой. Сёлета, на шчасце, каларадскага жука не было.

Такога, як раней, калі студэнты ездзілі на бульбу, цяпер у калгасах не практыкуецца: ручную працу замянілі камбайны. Аксана ўспамінае, што збірала бульбу рукамі, толькі калі вучылася ў Беларускай сельскагаспадарчай акадэміі ў Горках. Але там былі выключна вопытныя палі, каб будучыя аграномы маглі практыкавацца. З дапамогай тэхнікі прыбіраць бульбу нашмат лягчэй. А каб на полі было чыста, насельніцтву пасля заканчэння копкі дазваляецца сабраць усё, што засталося пасля камбайна, але за невялікую плату. На поле дзеля гэтага нават бухгалтар выязджае.

Нягледзячы на тое, што праца стала па максімуме механізаванай, рытм застаўся напружаны.

— З 20 жніўня да 20 верасня ў нас сяўба азімых, хутка пачнём уборку кукурузы на кармы. Механізатары ледзь паспяваюць перасаджвацца з аднаго камбайна на другі. Адны на бульбяныя селі, другія пайшлі на сеялкі. Трэба рапс сеяць, глебу рыхтаваць. У сельскай гаспадарцы ўсё ўзаемазвязана. Калі нехта дрэнна выконвае свае абавязкі, агульная работа кульгае, — заўважае суразмоўніца.

Чалавек і справа

На зернесушыльным комплексе (КЗС) знаёмлюся з новымі цікавымі людзьмі. Стаж **кіроўцы Анатоля ЦІТОВА** ў гэтай гаспадарцы складае 48 гадоў. Ён возіць збожжа, бульбу з поля, працуе на таку. Апошнія 10 гадоў кіруе вялікагрузным МАЗам.

— Дапамагаў перавозіць ураджай ад камбайнаў, зараз задзейнічаны на КЗС, — рапартуе ён. — Ячмень, пшаніца, трыцікале, авёс — усё ўжо ўбралі. Чысцім КЗС, а збожжавыя ўбіраем на склады. Хутка пачну вазіць бульбу.

Загадчыца склада Надзея Марозава на гэтай пасадзе восем гадоў, а ўсяго працуе ў гаспадарцы 33 гады. Жанчына адбівалася ад мяне як магла — «сушыць трэба, спраў столькі, што не паспяваю», але ж пагадзілася прадэманстраваць вынікі сёлетняга жніва. Тым больш што ўраджай сапраўды добры.

— На жаль, дажджы збожжа падмачылі, — уздыхае яна. — Але мы яго высушылі як трэба.

— Гэта вельмі цэнны работнік, не можа яна працаваць «пусці павалюся», — характарызуе загадчыцу склада Аксана Таўшканава, калі мы зноў садзімся ў машыну і едзем глядзець, як спеюць цукровыя буракі. — Жанчына ўжо на пенсіі, але яшчэ запатрабаваная. Паважаю яе за тое, што яна ніколі не адступае перад цяжкасцямі, не скардзіцца, што ёй нешта перашкаджае. Наадварот, шукае спосаб, як выйсці са становішча і зрабіць усё як трэба. Наш Мікалаевіч таксама прафесіянал. У любы склад заедзе акуратна, загрузіць, разгрузіць — у яго руках справа спорыцца.

— А ці шмат маладых у гаспадарцы? — задаю набалелае пытанне і нават не веру сваім вушам.

— Так. Шмат маладых механізатараў працуюць на розных франтах — уносяць угнаенні, капаюць бульбу. Сярод спецыялістаў таксама шмат моладзі: галоўны інжынер, загадчык майстэрняў, галоўны ветурач. Выйграём за кошт таго, што наша гаспадарка прыгарадная. Мінус толькі ў тым, што ёсць цякучка. Толькі спрацаваўся з чалавекам, а ён ужо звальняецца. Але людзей зразумець можна. Цяжка ў сельскай гаспадарцы працаваць.

Асаблівасці атрымання цукру

Мы едзем сярод апрацаваных палёў, пасля жніва яны зноў задзейнічаны ў бясконцым сельскагаспадарчым абароце. Вунь спее кукуруза на сілас, а адразу за лесам пачынаецца плантацыя з цукровымі буракамі. Спачатку мне падалося, што буракі не ўдаліся — бацвінне нейкае малое.

— Не ўдаліся? — абураецца Аксана. — Ідзём глядзець.

Надзея МАРОЗАВА дэманструе сёлетні ўраджай.

І сапраўды падалося. Пад здавалася б суцільным бацвіннем сядзяць моцныя караняплоды.

— Вялікая плошча харчавання, таму яны і выраслі да такіх памераў, — заўважае суразмоўніца. — У раёне хапае гаспадарак, якія вырошчваюць цукровыя буракі — гэта выгадна, няблага акупляецца.

Але гэта толькі здаецца, што з буракамі ніякіх клопатаў. На самай справе тут столькі розных нюансаў.

— Мы сталі вырошчваць гэтую культуру гады тры таму, — кажа аграном. — Першы раз засеялі 30 гектараў, зараз 150. Культура добрая, але капрызная. Яшчэ трэба для яе глебу падабраць. На кіслай яна не расце, на пясчанай пладаносіць, але не вельмі. А колькі з ёй клопатаў, пакуль расце! Летась для буракоў было выключнае надвор'е — і для праполак, і для росту. А сёлета наадварот. Праполкі пачаліся — дажджу няма, а хімпрэпараты жорсткія. Што рабіць? Прыходзілася звяртацца да спецыялістаў. А вясной, калі буракі толькі ўзыходзілі, іх замаразкі прыхапілі. Лісце стала фіялетавым, скруцілася. Я ноччу спаць не магла, усё думала, што рабіць. З больш вопытнымі аграномамі раілася, па вайберы ім фоткі адпраўляла. І так кожны раз усё нейкія новыя праблемы ўсплываюць. Але, калі бачыш вынік сваёй працы, сэрца радуецца.

Буракі таксама ўбіраюць у гаспадарцы выключна камбайны. З дапамогай пагрузчыкаў яны загружаюцца ў вялікія грузавікі і едуць на чыгуначны вакзал. Адтуль ужо ў таварняках адпраўляюцца на Слуцкі цукровы камбінат.

— Буракі і бульба — гэта таварная прадукцыя, за якую мы атрымліваем грошы, — удакладняе **намеснік дырэктара па ідэалогіі ААТ «Цішоўка» Уладзімір БЕЛЫ.** — А асноўны ўпор робіцца на збожжавыя. Сёлета валавы збор склаў 8500 тон. Зараз займаемся пасевам азімых збожжавых — пшаніцы і трыцікале на плошчы 3500 гектараў, пасеялі 500 гектараў азімага рапсу. Прыступаем да ўборкі кукурузы на сілас, бульбы і цукровых буракоў на агульнай плошчы 300 гектараў. Спецыялізацыя нашай гаспадаркі мясамалочная і ўсё, што вырошчваецца, акрамя дзяржзаказу, ідзе на нашы патрэбы.

— Сёлетні ўраджай збожжавых склаў 40 цэнтнераў з гектара, — удакладняе **Аляксандр КАЖАМЯКА, галоўны эканаміст гаспадаркі.** — Сабралі збожжа на 1000 тон больш, чым летась. Рапсу атрымалі 540 тон супраць леташніх 389. Сенажу заклалі 15 755 тон, летась было 12 710. Ураджайнасць буракоў у мінулым годзе была 618 цэнтнераў з гектара. Сёлета, спадзяёмся, будзе не меншая.

— Наша гаспадарка ўваходзіць у дзясятку найлепшых у вобласці і дэманструе не самыя дрэнныя паказчыкі ў маштабах краіны, — з гонарам кажа Уладзімір Белы. — Нам ёсць чым пахваліцца на «Дажынках». А нашых камбайнераў, жывёлаводаў, механізатараў заўсёды віншуюць — яны вельмі працавітыя. Мы разумеем, што дзяржава ацэньвае нашу працу, таму і трымаем марку.

Аграном Аксана ТАЎШКАНАВА паказвае сёлетнія буракі.

За дзве гадзіны знаходжання ў гаспадарцы я асабіста пераканалася ў гэтым. Дагледжаныя палі, працавітыя людзі — шчырыя і адказныя. Дзякуючы ім харчовая бяспека нам забяспечана.

Нэлі ЗІГУЛЯ.

Магілёўскі раён.

Фота аўтара.

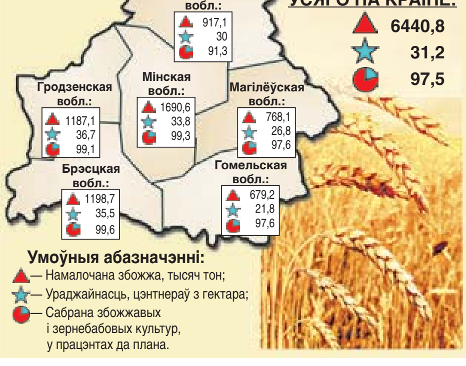

У тэму

Першы намеснік начальніка ўпраўлення па сельскай гаспадарцы і харчаванні Магілёўскага райвыканкама Аляксей ШУПЛЯКОЎ:

— Да першага верасня збожжавыя ўбяром, застануцца толькі грэчка і проса. З 30 жніўня пачынаем капаць цукровыя буракі, а потым нарыхтоўваць кукурузу на сілас. Акцэнт у раёне робіцца на зерне, кукурузу і цукровыя буракі. Апошняя культура ў нас расце на плошчы 2257 гектараў. Гародніны ў нас 134 гектары адкрытага грунту, бульбы 400 гектараў (не ўлічваючы фермераў). Збожжавыя былі пасаджаны на плошчы 28 211 гектараў, кукуруза на зерне — на 1400. Збожжавыя сёлета крыху «падгарэлі», ураджай атрымаўся меншы, чым планавалі. Затое спадзяванні на буракі добрыя. Сёлета ўпершыню пасадзілі эспарцэт — пясчаную канюшыну — і атрымалі добры ўраджай. Звычайная канюшына на пяску не расце, а гэта буяе. Цяпер у нас ёсць сваё насенне эспарцэту.

Начальнік аддзела інтэнсіфікацыі раслінаводства і меліярацыі камітэта сельскай гаспадаркі і харчавання Магілёўскага аблвыканкама Лілія ГУЛІНСКАЯ:

— Да масавай уборкі гародніны гаспадаркі вобласці яшчэ не прыступалі, яна спее. Стабілізацыйны фонд будзе закладвацца восенню — да 13 лістапада. Усё, што зараз збіраецца, — бульба ранняя, капуста сярэдняспелая, яблыкі ранніх і гэтак далей, пастаўляецца ў гандлёвую сетку. У вобласці гандаль забяспечваюць вітамінамі на працягу года магілёўская гаспадарка «Кадзіна» і кіраўская — «Світанак». «Кадзіна», напрыклад, летась выраблла 1000 тон бульбы і 6107 тон агародніны, у тым ліку капусты, морквы, буракоў, цыбулі.

Сітуацыя

Калі запрацуе ліфт?

Замена гэтых агрэгатаў у гродзенскіх шматпавярховіках ідзе марудна

Увесь ліфтавы фонд краіны неабходна прывесці ў належны тэхнічны стан да 2020 года. Такая задача пастаўлена кіраўніком дзяржавы яшчэ два гады таму. Але не ўсюды гэта работа вядзецца належным чынам. КДК Гродзенскай вобласці выявіў негатыўныя факты ў гэтай справе.

Дзяржаўная праграма «Камфортнае жыллё і спрыяльнае асяроддзе» прадугледжвае замену ліфтаў, якія эксплуатуюцца звыш нарматыўнага тэрміну, гэта значыць больш за 25 гадоў.

Працэс не такі хуткі, як хацелася б жыхарам дома. З асабістых назіранняў, работы могуць ісці каля двух месяцаў. Пры гэтым не толькі вядзецца замена самой пад'ёмнай кабіны на новую — у мэтах бяспекі ідзе ўстаноўка новага шахтнага абсталявання. Гэта хоць і больш затратна, але павялічвае тэрмін эксплуатацыі да 30 гадоў.

Аднак ліфтавыя казусы апошнім часам здараюцца даволі часта. Нават пасля таго як новы ліфт пушчаны, яго чамусьці часта адключаюць, нешта яшчэ рамантуюць, гэта, вядома ж, стварае для жыхароў праблемы. Менавіта з такімі наступствамі сутыкнуліся жыхары дамоў па вуліцах 17 верасня, Кляцкова, Дзяржынскага, што ў абласным цэнтры. Свае заўвагі яны накіравалі ў КДК Гродзенскай вобласці. У сваю чаргу, такія непаладкі адбіваюцца на тэмпах работ, бо спецыялісты вымушаны працаваць на гэтых аб'ектах, замест таго каб праводзіць планавую работу на новых.

Ва ўсякім выпадку, замена ідзе марудна. За 2017 год, калі пачалася сістэмная работа ў гэтым кірунку, у вобласці замянілі толькі 50 ліфтаў, хоць планавалася 117. Найбольш актыўна работы ішлі летась, калі была распрацавана абласная праграма па замене старых ліфтаў. Як зазначылі ў абласным ЖКГ, на гэтыя мэты было выдзелена 10 мільёнаў рублёў. Кошт замены аднаго ліфта — 44 тысячы. Акрамя Гродна, дамы з ліфтамі ёсць у Лідзе, Смаргоні, Ваўкавыску, Слоніме і Мастах. Усяго па вобласці летась планавалася замяніць 240 ліфтаў.

Аднак частка планаў засталася на паперы. Як сведчыць праверка КДК, уведзена ў эксплуатацыю толькі 108 ліфтаў. Гэта значыць, што яны прайшлі выпрабаванні і атрымалі заключэнні Прамнагляду. А больш за палову адзінак не атрымалі такога пасведчання — значыць, работы на іх будуць працягвацца.

Не палепшылася сітуацыя з заменай ліфтаў і сёлета, канстатуюць у КДК. За першыя паўгода здадзена толькі 24 ліфты замест 47. Між тым планка на 2019 год даволі высокая — замяніць на новыя трэба 120 ліфтаў. Адставанне даволі значнае. Прычын нізкіх тэмпаў работы некалькі.

— Адна з іх — марудная распрацоўка праектаў па замене ліфтавага абсталявання, — адзначае **начальнік упраўлення кантролю за работай галін гаспадаркі КДК Гродзенскай вобласці Наталля ЖУР.** — Другая важная прычына — рост кошту замены абсталявання. Прычым цэны штогод растуць, хоць ёсць магчымасць іх зніжэння — напрыклад, выключыць з праектаў неабгрунтаваныя затраты.

Пастаўкі абсталявання ажыццяўляе ААТ «Магілёўліфтмаш». Для гэтага распрацаваны графікі. Магчымасці прадпрыемства «Гродналіфт», якое ажыццяўляе мантаж ліфтаў, — не больш за дзесяць у месяц. Таму ў ЖКГ шукаюць іншыя падрадныя арганізацыі, каб паскорыць работу. У іх ліку — прадпрыемства «Гроднажылбуд», дзе таксама ёсць ліцэнзія на ўстаноўку ліфтаў. Дарэчы, у новых ліфтах прадугледжана і сістэма відэанагляду. Праўда, практыка паказвае, што відэакамеры не працуюць, хоць на іх устаноўку затрачаны значныя сродкі.

У ЖКГ Гродзенскай вобласці мяркуюць кампенсаваць адставанне і да 2020 года замяніць яшчэ 300 ліфтаў, большая частка якіх знаходзіцца ў абласным цэнтры.

Маргарыта УШКЕВІЧ.

ПРАВИЛА РЕКЛАМНОЙ ИГРЫ «ВЫИГРЫВАЙ С ONLINER 7»

Настоящие правила проведения Рекламной игры (далее – Правила) разработаны в соответствии с Положением о проведении рекламных игр на территории Республики Беларусь, утвержденным Указом Президента Республики Беларусь от 30.01.2003 № 51 (с изменениями и дополнениями), определяют порядок проведения Рекламной игры «Выигрывай с Onliner 7» (далее – Рекламная игра).

В настоящих Правилах нижеперечисленные термины имеют следующие значения:

Интернет-сайт Организатора – размещенный в глобальной сети Интернет сайт (интернет-ресурс), расположенный по адресу https://www.onliner.by.

Пользователь – физическое лицо, использующее интернет-сайт Организатора и соглашающееся с Правилами пользования ресурсом (https://blog.onliner.by/siterules).

Учетная запись – совокупность личных данных пользователя – Участника рекламной игры (абонентский номер мобильного телефона и адрес электронной почты, указанные при регистрации на сайте Onliner.by), необходимых для его последующей аутентификации, сохраняемых на интернет-сайте Организатора.

1. Организатор и заинтересованное лицо Рекламной игры

1.1. Организатором Рекламной игры является Общество с ограниченной ответственностью «Онлайнер», юридический адрес: 220089, г. Минск, пр-т Дзержинского, 5–613, зарегистрировано в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за № 190657494, свидетельство о государственной регистрации выдано Минским городским исполнительным комитетом 25.06.2014.

1.2. Заинтересованным лицом Рекламной игры является Общество с ограниченной ответственностью «Маунфелд Бай», юридический адрес: 220015, г. Минск, ул. Я. Мавра, д. 47, пом. 40, зарегистрировано в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за № 192768834, свидетельство о государственной регистрации выдано Минским городским исполнительным комитетом от 03.02.2017.

2. Наименование Рекламной игры

2.1. Настоящая Рекламная игра называется «Выигрывай с Onliner 7».

3. Территория проведения Рекламной игры

3.1. Рекламная игра проводится на территории Республики Беларусь.

4. Сроки проведения Рекламной игры

4.1. Срок начала Рекламной игры: 06.09.2019.

4.2. Срок окончания Рекламной игры 15.11.2019.

5. Цель проведения Рекламной игры

5.1. Рекламная игра проводится с целью стимулирования продаж товаров, реализуемых интернет-магазинами, размещенными в разделе сайта catalog.onliner.by, посредством использования сервиса «Корзина».

6. Комиссия по проведению Рекламной игры

6.1. Для проведения Рекламной игры Организатор создает комиссию по ее проведению (далее – Комиссия), осуществляющую контроль за соблюдением установленных Правил.

6.2. Состав Комиссии:

Председатель Комиссии

– Кажуро Денис Петрович, ООО «Онлайнер», директор.

Члены Комиссии:

– Жуковец Илья Николаевич, ООО «Онлайнер», заместитель директора по развитию;

– Ляшкевич Никита Александрович, ООО «Онлайнер», заместитель директора – начальник отдела маркетинга;

– Щебет Юлия Томашевна, ООО «Онлайнер», начальник отдела по работе с клиентами;

– Воробьев Тимофей Васильевич, ООО «Маунфелд Бай», начальник отдела продаж.

7. Участники Рекламной игры

7.1. Участник – физическое лицо, являющееся зарегистрированным пользователем сайта Onliner.by, приобретающее товар исключительно для личных, семейных, домашних и иных нужд, не связанных с осуществлением предпринимательской деятельности, выразившее желание принять участие в Рекламной игре на условиях, предусмотренных в настоящих Правилах.

7.2. В Рекламной игре могут принимать участие совершеннолетние дееспособные граждане Республики Беларусь, а также совершеннолетние дееспособные иностранные граждане и лица без гражданства, имеющие вид на жительство в Республике Беларусь и постоянно проживающие на территории Республики Беларусь.

7.3. Участником Рекламной игры не могут быть лица, состоящие в трудовых отношениях с Организатором, члены комиссии, супруг (супруга) таких лиц, их близкие родственники, а также лица, находящиеся с таким лицом в отношениях свойства.

7.4. Каждый участник может принимать участие в Рекламной игре неограниченное количество раз при условии соблюдения требований, закрепленных в п. 8.1. настоящих Правил.

8. Порядок участия в Рекламной игре

8.1. Для участия в Рекламной игре Участник должен:

8.1.1. являться зарегистрированным пользователем интернет-сайта Организатора – Onliner.by;

8.1.2. подтвердить свое согласие на участие в Рекламной игре в панели управления учетной записи пользователя на интернет-сайте Организатора – Onliner.by. При этом в специальных полях указать свои фамилию, инициалы либо имя и отчество (при наличии) полностью;

8.1.3. в период с 06.09.2019 по 30.09.2019 до 23:59:59 (включительно) оформить на сайте Организатора посредством сервиса «Корзина» заказ на покупку любого товара в интернет-магазинах, размещенных в разделе catalog.onliner.by. Участниками Рекламной игры становятся пользователи, которые успешно выполнили приведенные выше в п. 8.1. требования, при условии, что их заказу в дальнейшем будет присвоен статус «Доставлен» в срок до 07.10.2019 (включительно).

8.2. Каждый надлежаще совершенный пользователем заказ получит свой уникальный идентификатор согласно дате и времени оформления заказа. Информация о присвоенном заказу уникальном идентификаторе будет отправлена пользователю на указанный им в процессе оформления заказа электронный почтовый ящик. Соответствующее сообщение поступит пользователю в течение 1 часа с момента оформления заказа. В случае успешного завершения процедуры приобретения товара заказ пользователя получит статус «Доставлен». Уведомление об изменении статуса заказа будет отправлено пользователю на его электронную почту в срок до 07.10.2019 (включительно).

9. Призовой фонд

9.1. Призовой фонд Рекламной игры сформирован за счет денежных средств Организатора, а также имущества Заинтересованного лица в размере 1002,25 (одна тысяча два белорусских рубля двадцать пять копеек).

9.2. Призовой фонд Рекламной игры:

	Наименование приза	Количество, шт.	Стоимость за ед., белорусских рублей, без НДС	Всего стоимость, белорусских рублей, без НДС
Приз 1	Шкаф духовой электрический MAUNFELD EOEH.7611B	1	479,89	479,89
	денежные средства в размере		52,13	52,13
Приз 2	Электрическая индукционная панель MAUNFELD MVSI59.4HZ-BK черное стекло	1	333,00	333,00
	денежные средства в размере		30,18	30,18
Приз 3	Печь микроволновая электрическая MAUNFELD MFSMO 20.7SGB	1	107,05	107,05
Итого:				**1002,25**

10. Время и место проведения розыгрыша призового фонда Рекламной игры

10.1. Розыгрыш призового фонда проводится 11.10.2019 в 12.00 в присутствии Комиссии по адресу: Республика Беларусь, г. Минск, пр-т Дзержинского, 5–613, ООО «Онлайнер».

10.2. Розыгрыш проводится среди Участников, надлежаще выполнивших условия участия в Рекламной игре в соответствии с требованиями настоящих Правил.

11. Порядок проведения розыгрыша призового фонда, в том числе порядок определения победителей Рекламной игры

11.1. До момента проведения розыгрыша Комиссия формирует Список, состоящий из уникальных идентификаторов заказов Участников Рекламной игры, которые успешно выполнили требования настоящих Правил. Каждому заказу присваивается свой итоговый порядковый номер, который является участвующим в розыгрыше Игровым кодом. Нумерация Игровых кодов в Списке начинается с 1 (единицы).

11.2. Список уникальных идентификаторов заказов включает в себя следующую информацию: порядковый номер Игрового кода; уникальный идентификатор заказа; дату и время создания заказа; дату и время присвоения заказу статуса «Доставлен»; фамилию, инициалы либо имя и отчество (при наличии) Участника; контактный телефон Участника.

11.3. Для проведения розыгрыша используется лототрон, состоящий из одной секции, и набора шаров в количестве 10 штук с номерами от 0 до 9.

11.4. Определение выигрышных Игровых кодов получателей Призов происходит путем их формирования слева направо из номеров шаров, поочередно извлекаемых из секции лототрона. Розыгрыш начинается с первого разряда слева.

11.5 Первый разряд Игрового кода определяется следующим образом: в секцию лототрона загружаются шары с номерами от «0» по цифру, соответствующую первому разряду зарегистрированного Игрового кода. Шары перемешиваются, и из секции лототрона извлекается шар, номер которого определяет цифру первого разряда выигрышного Игрового кода. Номер шара вносится в протокол.

Далее в сектор лототрона загружаются те номера шаров, которые существуют по сверенному списку Игровых кодов в соответствующем разряде. Шары перемешиваются, и из секции лототрона извлекается шар, номер которого определяет цифру соответствующего разряда выигрышного Игрового кода. Номер шара вносится в протокол.

Для определения последующих разрядов выполняются те же действия. Номера шаров вносятся в протокол.

11.6. Выигравшим «Приз 1» в розыгрыше считается Игровой код Участника, определенный согласно п. 11.3. – 11.5. настоящих Правил. Всего 1 (один) приз. В таком же порядке осуществляется определение выигравших «Приз 2», «Приз 3» Игровых кодов Участников. В случае выпадения одинаковых Игровых кодов выигравшим Приз становится следующий в порядке возрастания от выпавшей комбинации Игровой код Участника. Если выигрышный Игровой код Участника попадает на конец Списка, дальнейшее исчисление начинается с начала Списка.

11.7. Результаты розыгрыша фиксируются в протоколе, который подписывается всеми присутствующими членами Комиссии.

12. Порядок уведомления победителей о результатах розыгрыша призов Рекламной игры

12.1. Организатор до 18.10.2019 уведомляет победителей письмом, высланным по адресу электронной почты, указанному Участником при создании заказа. Организатор также вправе дополнительно уведомить победителей любым удобным ему способом: посредством SMS-рассылки на номер мобильного телефона, звонком по телефону и др.

13. Порядок получения выигрышей

13.1. Для получения Приза победители должны явиться не позднее 15.11.2019 (включительно) по адресу: г. Минск, пр. Дзержинского, 5 – офис 613, предварительно связавшись с Организатором по номеру многоканального телефона: + 375 (29) 514 35 24.

13.2. Получить Приз можно с понедельника по пятницу с 10.00 до 17.00 (исключение составляют приходящиеся на официальные праздники дни), а также в субботу 26.10.2019 с 10.00 до 13.00. При получении Приза победитель предъявляет документ, удостоверяющий личность (паспорт – для граждан Республики Беларусь; вид на жительство в Республике Беларусь – для иностранных граждан и лиц без гражданства).

13.3. В случаях невозможности связаться с победителем для уведомления о выигрыше указанными в п. 12.1. способами; неявки победителя за получением Приза в определенный в п. 13.1. срок; указания победителем недостоверных персональных данных при оформлении заказа; непредоставлении победителем Организатору сведений и документа, необходимых для получения Приза; письменного отказа победителя от получения Приза либо отказа от подписи в документах, подтверждающих передачу Приза, – победитель лишается права на получение Приза. В этих случаях Приз остается в распоряжении Организатора и может быть использован им по собственному усмотрению.

13.4. В соответствии с главой 16 Налогового кодекса Республики Беларусь Организатор выступает налоговым агентом и при вручении победителям имущества «Приз 1», «Приз 2» обязан удержать у последних причитающиеся им денежные средства в качестве уплаты подоходного налога с получателей указанных призов.

13.5. Расходы, связанные с проездом победителя к месту получения Приза, Организатором не возмещаются.

13.6. Призы замене не подлежат. Выплата денежного эквивалента Приза не осуществляется.

13.7. Приз не подлежит выдаче победителю иначе как в порядке, предусмотренном настоящими Правилами.

14. Информация о Рекламной игре, публикация правил Рекламной игры

14.1. Правила подлежат опубликованию до начала проведения Рекламной игры на сайте Onliner.by и в печатном издании – газета «Звязда».

14.2. Результаты Рекламной игры будут опубликованы на сайте Onliner.by и в печатном издании – газета «Звязда» – в срок до 18.10.2019 (включительно).

14.3. Информацию о правилах и условиях участия в Рекламной игре можно получить на сайте Организатора – Onliner.by (https://b2bblog.onliner.by), а также по номеру многоканального телефона: + 375 (29) 514 35 24. Звонок платный, в соответствии с тарифами операторов электросвязи, услугами которых пользуется Участник.

15. Общие условия Рекламной игры

15.1. Участие в рекламной Игре предполагает ознакомление и полное согласие Участника с настоящими Правилами, принятие на себя обязательств по соблюдению всех условий и требований. Несоблюдение Участником требований настоящих Правил признается как его отказ от участия в Рекламной игре.

15.2. Факт участия в Рекламной игре означает, что ее Участник соглашается с использованием его персональных данных в любых рекламных и/или иных информационных материалах, связанных с Рекламной игрой, права на которые принадлежат Организатору.

15.3. Организатор вправе отстранить Участника от участия в Рекламной игре, отказать в выдаче Приза при нарушении последним требований настоящих Правил.

15.4. Ответственность за достоверность сведений, персональных и иных данных возлагается на Участника.

15.5. Организатор не несет ответственности за работу сети Интернет при ее использовании Участником (например, за работу компаний, предоставляющих услуги по подключению к сети Интернет Участника), операторов сотовой подвижной электросвязи (плохое соединение с оператором и т. д.) и почтовой службы (сроки доставки и т. д.).

15.6. Организатор не вступает с Участником в споры относительно определения собственника выигранного Приза и/или претендента на его получение.

15.7. При наличии споров между Организатором и Участником Рекламной игры они разрешаются в установленном законодательством Республики Беларусь порядке.

15.8. Претензии по вопросам проведения Рекламной игры принимаются Организатором по адресу: Республика Беларусь, 220036, г. Минск, пр-т Дзержинского, 5 – офис 613, а также посредством электронной почты – game7@onliner.by.

Свидетельство № 3623 о государственной регистрации Рекламной игры выдано 21 августа 2019 г. Министерством антимонопольного регулирования и торговли Республики Беларусь.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА ФИЛИАЛА «ТП КОЛПЕНИЦА» ОАО «ТБЗ ЛЯХОВИЧСКИЙ»

Предметы аукциона

Лот № 1

1) Капитальное строение с инвентарным номером 110/С-88809 (наименование: главный корпус брикетного завода с бытовыми помещениями; назначение: здание специализированное иного назначения), площадью 1204,0 кв. м, расположенное по адресу: Брестская обл., Барановичский р-н, Великолукский с/с, 17, 0,7 км северо-восточнее п. Кабушкина, на земельном участке с кадастровым номером 120480402101000013, площадью 7,6687 га. Составные части и принадлежности: шестиэтажное кирпичное здание главного корпуса брикетного завода с бытовыми помещениями с кирпичной пристройкой;

2) Капитальное строение с инвентарным номером 110/С-88801 (наименование: склад готовой продукции; назначение: здание специализированное складов, хранилищ), площадью 192,0 кв. м, расположенное по адресу: Брестская обл., Барановичский р-н, Великолукский с/с, 17/2, 0,7 км северо-восточнее п. Кабушкина, на земельном участке с кадастровым номером 120480402101000013, площадью 7,6687 га. Составные части и принадлежности: одноэтажное железобетонное здание склада готовой продуции;

3) Капитальное строение с инвентарным номером 110/С-88820 (наименование: автовесовая; назначение: здание специализированное иного назначения), площадью 67,0 кв. м, расположенное по адресу: Брестская обл., Барановичский р-н, Великолукский с/с, 17/1, 0,7 км северо-восточнее п. Кабушкина, на земельном участке с кадастровым номером 120480402101000013, площадью 7,6687 га. Составные части и принадлежности: одноэтажное кирпичное здание автовесовой.

Начальная цена, руб. (с учетом НДС):	1 базовая величина (25,5 руб.)	Задаток, руб.:	1 базовая величина (25,5 руб.)

Лот № 2

1) Капитальное строение с инвентарным номером 110/С-88800 (наименование: магазин; назначение: здание специализированное розничной торговли), площадью 149,3 кв. м, расположенное по адресу: Брестская обл., Барановичский р-н, Великолукский с/с, п. Кабушкина, ул. Заводская, 6, на земельном участке с кадастровым номером 120480402101000022, площадью 0,0219 га.

Составные части и принадлежности: одноэтажное кирпичное здание магазина.

Начальная цена, руб. (с учетом НДС):	1 базовая величина (25,5 руб.)	Задаток, руб.:	1 базовая величина (25,5 руб.)

Продавец: филиал «ТП Колпеница» ОАО «ТБЗ Ляховичский» Брестская обл., Барановичский р-н, п. Октябрьский, ул. Центральная, 8А, УНП 200069282. **Организатор аукциона:** Брестский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки». **Номер р/с для перечисления задатка:** р/с BY76BPSB30121789380179330000 в ОАО «БПС-Сбербанк» Региональная дирекция №100 по Брестской области, BIC Банка BPSBBY2X, УНП 201028245. **Срок заключения договора купли-продажи:** в течение 20 рабочих дней с момента подписания протокола о результатах аукциона. **Условия оплаты:** в соответствии с заключенным договором купли-продажи.

Условия продажи: объекты продаются на следующих условиях:

для негосударственных юридических лиц, индивидуальных предпринимателей Республики Беларусь, иностранных юридических лиц и индивидуальных предпринимателей: осуществление покупателем предпринимательской деятельности с использованием приобретенных объектов и (или) построенных новых объектов в случае сноса приобретенного имущества либо отдельных объектов, входящих в состав приобретенного имущества, которые не могут быть использованы им для осуществления указанной деятельности; запрет на отчуждение приобретенных объектов до выполнения покупателем условий договора купли-продажи предмета торгов;

для физических лиц – реконструкция недвижимого имущества, за исключением изолированных помещений, под жилое помещение и (или) для ведения личного подсобного хозяйства.

Срок выполнения условий – 1 (один) год.

Аукцион состоится 12 сентября 2019 г. в 15.00 по адресу: г. Брест, ул. Наганова, 10-325

Сведения о документах, которые необходимо предоставить для участия в аукционе, можно узнать у организатора аукциона по телефонам 8 (0162) 20-92-13, 21-88-81, 8 (029) 626-72-52

Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Брест, ул. Наганова, 10, 329 в рабочие дни с 9.00 до 17.00

Последний день приема заявлений – 11 сентября 2019 г. до 17.00

**** Участник аукциона, выигравший торги, оплачивает возмещение затрат Организатору аукциона.***

**** Ранее извещение о продаже имущества опубликовано в газете «Звязда» от 18.05.2019***

Могилевский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» сообщает о проведении 11.09.2019 повторного открытого аукциона (цена снижена на 30 %)

Лот № 1: Капитальное строение с инв. № 700/С-68770 – Котельная, площадь – 687,6 кв. м, назначение: Здание специализированное энергетики, расположенное по адресу: г. Могилев, ул. Островского, 64. Составные части и принадлежности: Трехэтажное кирпичное здание котельной с навесом и дымовой трубой. **Капитальное строение с инв. № 700/С-68772 – Мазутонасосная,** площадь – 41,0 кв. м, назначение: Здание неустановленного назначения, расположенное по адресу: г. Могилев, ул. Островского, 64. Составные части и принадлежности: Одноэтажное кирпичное здание мазутонасосной. **Капитальное строение с инв. № 700/С-91634 – Склад,** площадь – 44,2 кв. м, назначение: Здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ, расположенное по адресу: г. Могилев, ул. Островского, 64. Составные части и принадлежности: Одноэтажное кирпичное здание склада с крыльцом. **Капитальное строение с инв. № 700/С-91635 – Склад,** площадь – 256,1 кв. м, назначение: Здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ, расположенное по адресу: г. Могилев, ул. Островского, 64. Составные части и принадлежности: Одноэтажное металлическое здание склада с двумя заборами. **Емкость металлическая 80 м³,** инв. № 1099304; **Участок наружной канализации протяженностью 137,1 м** (инвентарный № 700/С-90642), расположенный на земельном участке с кадастровым номером 740100000005004888 (присвоен предварительно) по адресу: Могилевская обл., г. Могилев, ул. Островского. **Участок наружного водопровода протяженностью 37,2 м** (инвентарный № 700/С-90643), расположенный на земельном участке с кадастровым номером 740100000005004888 (присвоен предварительно) по адресу: Могилевская обл., г. Могилев, ул. Островского. **Кабель ААБ 3х120 мм² + 1х70 мм²,** год ввода в эксплуатацию – не установлен, вид прокладки – воздушный, протяженностью 40,4 метров, расположенный по адресу: Могилевская обл., г. Могилев, ул. Островского; **Кабель ААБ 3х120 мм² + 1х70 мм²,** год ввода в эксплуатацию – не установлен, вид прокладки – воздушный, протяженностью 34,6 метров, расположенный по адресу: Могилевская обл., г. Могилев, ул. Островского; **Кабель ААБ 3х95 мм² + 1х50 мм²,** год ввода в эксплуатацию – не установлен, вид прокладки – воздушный, протяженностью 40,4 метров, расположенный по адресу: Могилевская обл., г. Могилев, ул. Островского; **Кабель ААБ 3х95 мм² + 1х50 мм²,** год ввода в эксплуатацию – не установлен, вид прокладки – воздушный, протяженностью 34,6 метров, расположенный по адресу: Могилевская обл., г. Могилев, ул. Островского. **Сведения о земельном участке:** Капитальные строения, входящие в состав лота, расположены на земельном участке с кадастровым номером 740100000005005430 (площадь – 0,4562 га, целевое назначение – Земельный участок для содержания и обслуживания производственных и складских зданий и сооружений, расположен по адресу: г. Могилев, ул. Островского, 64). На данном земельном участке расположены и иные капитальные строения, не входящие в состав лота. Отдельный земельный участок под объекты продажи не выделен.

Начальная цена продажи: 173 213,63 бел. руб. с учетом НДС

Сумма задатка: 17 321,36 бел. руб.

Аукцион состоится 11 сентября 2019 года в 12.00 по адресу: г. Могилев, ул. Первомайская, 77, к. 352. Подача заявок (осуществляется лично) и внесения задатка: по 10.09.2019 до 15.00 в рабочие дни с 8.30 до 12.30, с 13.30 до 16.30. Аукцион может быть отменен в любое время, но не позднее, чем за три дня до даты аукциона

Расчетный счет для внесения задатка: получатель платежа РУП «Институт недвижимости и оценки», УНП 190055182,
р/с IBAN BY21BPSB30121543370109330000 в ОАО «БПС-Сбербанк», г. Минск, BIC банка BPSBBY2X

Продавец: ОАО «Могилевоблпищепром», УНП 700391109, 212029, г. Могилев, ул. Островского, 64

Организатор аукциона: Могилевский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», УНП 190055182, г. Могилев, ул. Первомайская, 77, к. 352, тел. +375 222 72-41-14, Mogilev@ino.by

Информация о предыдущих аукционах была опубликована в номерах газеты «Звязда» 05.06.2019, 25.07.2019

Срок и условия оплаты: победитель аукциона уплачивает вознаграждение за организацию и проведение аукциона, включающее в т. ч. затраты на организацию и проведение аукциона в течение 3 (трех) рабочих дней со дня проведения аукциона. Победитель аукциона обязан в течение 10 (десяти) календарных дней со дня подписания протокола аукциона подписать договор купли-продажи предмета аукциона. Оплата предмета аукциона производится на условиях заключенного договора купли-продажи. Внесенный Победителем аукциона задаток засчитывается в счет оплаты предмета аукциона

Дополнительную информацию можно получить по тел.: +37529-624-26-25; +37529 550-09-56, на сайте ino.by

ИЗВЕЩЕНИЕ о проведении повторного аукциона

Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (организатор аукциона) по поручению ОАО «Свирь-агро» (продавец) проводит открытый аукцион по продаже **здания нежилого, инв. № 633/С-13898, общей площадью 791,2 кв. м, расположенного на земельном участке с кадастровым номером 624087408101000253 площадью 0,2499 га по адресу: Минская область, Мядельский район, Свирский с/с, д. Комарово, ул. Полевая, 1.** *Земельный участок имеет ограничения прав в использовании: водоохранные зоны рек и водоемов, площадь – 0,2499 га; охранные зоны электрических сетей, площадь – 0,0,0124 га.*

Начальная цена объекта с НДС (20 %) – 24 660,00 бел. руб. Задаток 10 % от начальной цены (2 466,00 бел. руб.). Стоимость снижена на 50 %.

Установлены типовые условия продажи объекта:

- улучшение эстетического вида объекта, благоустройство земельного участка, отведенного для обслуживания недвижимого имущества, и наведение на нем порядка в течение трех месяцев с момента подписания акта приема-передачи недвижимого имущества;

- поддержание надлежащего санитарного, технического состояния недвижимого имущества и земельного участка в течение всего срока использования (эксплуатации) объекта до его сноса (гибели);

- обращение в течение одного месяца с даты государственной регистрации перехода права собственности на недвижимое имущество (в случае отчуждения незарегистрированного объекта – с даты подписания акта приема-передачи) в районный исполнительный комитет для получения разрешения на разработку проектно-сметной документации, проведение проектно-изыскательских работ (в случае необходимости ее разработки) либо информирование соответствующего исполнительного комитета в указанный срок об отсутствии такой необходимости;

- разработка проектно-сметной документации, проведение проектно-изыскательских работ в срок не позднее 6 месяцев с момента получения разрешения, если иное не предусмотрено законодательством;

- проведение реконструкции (строительства) недвижимого имущества в сроки, предусмотренные проектно-сметной документацией, с окончанием строительства не позднее 2 лет с даты государственной регистрации перехода права собственности на недвижимое имущество, если иное не установлено решением районного исполнительного комитета;

- использование земельного участка в строгом соответствии с действующим законодательством;

- запрет на отчуждение недвижимого имущества до его ввода покупателем в эксплуатацию.

Задатки перечисляются на р/с № BY55BPSB30121082600169330000 в ЦБУ № 701 ОАО «БПС-Сбербанк», г. Минск, БИК BPSBBY2X, УНП 690324015, государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации». Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 10 (десяти) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата объекта производится в течение 20 (двадцати) банковских дней со дня заключения договора купли-продажи, если иное не предусмотрено договором купли-продажи.

Победитель (единственный участник) аукциона оплачивает Организатору аукциона вознаграждение за организацию и проведение торгов, включающее затраты на организацию и проведение результативного аукциона в размере 5 (пяти) процентов от окончательной цены продажи предмета аукциона.

Порядок проведения аукциона и оформления участия в торгах оговорен в условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.rlt.by. Предыдущие извещения опубликованы в газете «Звязда» от 07.03.2019, 05.07.2019. Аукцион состоится **16.09.2019 в 14.00** по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 324. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 13.09.2019 до 16.00 по указанному адресу.

Тел.: (8017) 207-71-34, (8029) 102-21-17

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНЫХ ТОРГОВ В ФОРМЕ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

Организатор: государственное предприятие «Витебский областной центр маркетинга», г. Витебск, проезд Гоголя, 5, тел. 8 (0212) 24-63-14, 8 (029) 510-07-63.

Продавец: Открытое акционерное общество «Завод «ЭВИСТОР» 210101, г. Витебск, пр-т Фрунзе, 81 тел. 8 (0212) 55-11-81, 8 (044) 5941732.

Повторный аукцион 16.09.2019 в 10.00.

Лот №1. Изолированное помещение с инв. № 200/D-186394 площадью – 409,7 кв. м, назначение – складское помещение, наименование – склад, по адресу: Витебская обл., г. Витебск, пр-т Фрунзе, 81/4-1. Обременение: договор аренды сроком до 17.01.2024. Изолированное помещение расположено на земельном участке с кадастровым №240100000001002628 (общая долевая аренда). **Нач. цена:** 48450,00 бел.руб. (без учета НДС). **Задаток:** 4845,00 бел.руб.

Дата, время и место проведения повторного аукциона: 16.09.2019 в 10.00 по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, 5, в ККУП «Витебский областной центр маркетинга». Срок внесения задатков и приема документов: с 29.08.2019 с 08.30 по 13.09.2019 до 17.30. **Условия аукциона:** победитель аукциона (единственный участник аукциона) в течение 3 (трех) рабочих дней со дня проведения аукциона обязан перечислить затраты на организацию и проведение аукциона, возместить затраты по подготовке документации на р/с, указанный в протоколе аукциона, подписать договор купли-продажи в течение 20 календарных дней со дня проведения аукциона, оплатить за объект в порядке и сроки, установленные договором купли-продажи, оплатить НДС сверх цены продажи объекта. Ранее опубликованные извещения: газета «Звязда» 02.03.2019, 27.04.2019.

Заявления на участие в аукционе со всеми необходимыми документами принимаются в рабочие дни с 8.30 до 17.30 по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, д. 5 в ККУП «Витебский областной центр маркетинга». Аукцион проводится в порядке, установленном Постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 12.07.2013 N 609. Лица, желающие участвовать в аукционе, обязаны подать организатору аукциона заявление на участие в аукционе, подписать соглашение установленной формы с приложением документов: документ, подтверждающий внесение суммы задатка на р/с, указанный в извещении, с отметкой банка; юр. лицом или индивидуальным предпринимателем РБ – копия документа, подтверждающего гос. регистрацию юр. лица или индивидуального предпринимателя, без нотариального засвидетельствования; иностранным юр. лицом – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны учреждения (выписка должна быть произведена не ранее шести месяцев до подачи заявления на участие в торгах) либо иное эквивалентное доказательство юр. статуса в соответствии с законодательством страны учреждения с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык; иностранным индивидуальным предпринимателем – легализованный в установленном порядке документ, подтверждающий статус, с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык; представителем юридического лица РБ – доверенность (кроме случаев, когда юр. лицо представляет его руководитель); представителем гражданина или индивидуального предпринимателя РБ – нотариально удостоверенная доверенность; представителем иностранного юр. лица, иностранного физ. лица или индивидуального предпринимателя – доверенность, легализованная в установленном законодательством порядке, с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык. При подаче документов заявитель (его представитель) предъявляет документ, удостоверяющий личность, руководитель юр. лица – также документ, подтверждающий его полномочия. **Задаток перечисляется на р/с ККУП «Витебский областной центр маркетинга» № BY93MTBK30120001093300066782 ЗАО «МТБанк» г. Минск, БИК MTBKBY22, УНП 390477566.** Организатор аукциона вправе в любое время, но не позднее, чем за 3 дня до даты проведения аукциона, отказаться от проведения аукциона. Доп. информацию можно получить по тел.: (0212) 24-63-14, (029) 510-07-63, e-mail: vcm74@mail.ru, marketvit.by. Ознакомиться с предметом торгов можно по предварительному согласованию с Продавцом по тел. +375 (44) 5941732.

ЗАО «Центр промышленной оценки» информирует:

В извещение о проведении аукциона по продаже производственной базы ПМК-1 (одним лотом) ОАО «СМТ № 8», расположенной по адресу: г. Минск, пер. Софьи Ковалевской, д. 46, опубликованном в газете «Звязда» от 28.08.2019, вносится изменение: **в состав лота** добавляются **многолетние насаждения** (инв. № 760 – 786, 7870, 7881). **Начальная цена предмета аукциона** с НДС 20 % составляет – **5 273 663,47 бел. руб.** УНП 100067972

Контактные телефоны: +375 (44) 704 92 06, E-mail: auction@cpo.by

ИЗВЕЩЕНИЕ о проведении повторного аукциона

Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (организатор аукциона) по поручению открытого акционерного общества «Воложинская райагропромтехника» (продавец) проводит повторный открытый аукцион по продаже **одноэтажного крупнопанельного административного здания** (в состав входят: металлический тамбур и терраса) **общей площадью 216,3 кв. м с инв. № 632/С-1127 и одноэтажного гипсоблочного здания гаража** (в состав входит: металлическая пристройка (склад)) **общей площадью 379,4 кв. м с инв. № 632/С-1128, расположенных на земельном участке с кадастровым номером 622050100009000008 (право постоянного пользования) площадью 0,7842 га по адресу: Минская область, Воложинский район, г. Воложин, ул. Пушкина, д. 53А.** На земельном участке имеются ограничения прав в использовании: *(водоохранная зона реки Воложинка, пл. 0,7842 га)*

Условия продажи:

- поддержание надлежащего санитарного, технического состояния недвижимого имущества (обновление фасада административного здания) и земельного участка в течение всего срока использования (эксплуатации) объектов до его сноса (гибели);

- использование земельного участка в строгом соответствии с действующим законодательством.

На объект отделом принудительного исполнения управления принудительного исполнения главного управления юстиции Минского областного исполнительного комитета наложен запрет на совершение регистрационных действий, который будет снят после перечисления денежных средств на депозитный счет Министерства юстиции Республики Беларусь.

Начальная цена с НДС (20 %) – 148 400,00 бел. руб. (задаток 10 % от начальной цены – 14 840,00 бел. руб.). Цена снижена.

Задатки перечисляются на р/с № BY55BPSB30121082600169330000 в ЦБУ № 701 ОАО «БПС-Сбербанк», г. Минск, БИК BPSBBY2X, УНП 690324015, государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации». Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 10 (десяти) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата объекта производится в течение 30 (тридцати) банковских дней после дня заключения договора купли-продажи, если иное не предусмотрено договором купли-продажи, на депозитный счет Министерства юстиции Республики Беларусь. Победитель (единственный участник) аукциона оплачивает Организатору аукциона вознаграждение за организацию и проведение торгов, включающее затраты на организацию и проведение результативного аукциона в размере 3 (трех) процентов от окончательной цены продажи предмета аукциона. Предыдущее извещение опубликовано в газете «Звязда» от 05.03.2019. Порядок проведения аукциона и оформления участия в торгах оговорен в условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.rlt.by. Аукцион состоится **17.09.2019 в 12.00** по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 324. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по **16.09.2019 до 17.00** по указанному адресу.

Тел.: (8017) 207-71-34, (8029) 102-21-17.

РУП «Институт недвижимости и оценки» ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА по продаже имущества, принадлежащего ОАО «Тепличный комбинат Мачулищи»

№ лота	Характеристика	Начальная цена продажи, бел. руб., без учета НДС 20 %	Задаток, бел. руб.
1	Витрина высокотемпературная торговая «150» ВВ-0.63-1.2-2--5Т INR» (левая), инв. № 00010005835.	980,00	49,00
2	Витрина высокотемпературная торговая «150» ВВ-0.63-1.2-2--5Т INR» (правая), инв. № 00010005917.	980,00	49,00
3	Витрина холодильная среднетемпературная «Неман» (линия 9), РБ, инв. № 00010006731.	950,00	47,50
4	Мармит-стол раздаточный ВХ 31, инв. № КТ50000329.	300,00	15,00
5	Посудомоечная машина AQUA 50 промышленная, инв. № КТ50000326.	1 000,00	50,00
6	Стол раздаточный SXN 1000x700x900, инв. № КТ50000336.	130,00	6,50
7	Стол раздаточный SXN 1000x700x900, инв. № КТ50000337.	130,00	6,50
8	Стол раздаточный SXN 1100x700x900 мм, инв. № КТ50000327.	140,00	7,00
9	Стол-тумба профессиональный с дверями-купе 950x600x850, инв. № КТ50000332.	130,00	6,50
10	Стол-тумба профессиональный с дверями-купе 950x600x850, инв. № КТ50000331.	130,00	6,50
11	Транспортная дорожка для подносов SXDR 4770x307x30, инв. № КТ50000333.	100,00	5,00
12	Шпилька КШ-3 (для столовых подносов), инв. № КТ50000334.	130,00	6,50
13	Шпилька КШ-3 (для столовых подносов), инв. № КТ50000335.	130,00	6,50
14	Витрина (800x500x2250), РБ, инв. № 00010005847.	50,00	2,50
15	Витрина холодильная торговая ! 120» ВВ-0,25-1,7-1-4К «DV», инв. № 00010005838.	390,00	19,50
16	Морозильник горизонтальный F200 С РФ, инв. № 00010006218.	150,00	7,50
17	Морозильник горизонтальный F500 С РФ инв. № 00010006220.	210,00	10,50
18	Весы CAS DB-150Н.РФ, инв. № 00010006781.	170,00	8,50
19	Вешало для туш 1400*700*1800, 7 крюков, нерж, сталь, РБ, инв. № 00010006612.	250,00	12,50
20	Витрина холодильная среднетемпературная «Неман» 240 ВС (линия № 2), РБ, инв. № 00010006546.	600,00	30,00
21	Витрина холодильная низкотемпературная «Неман» 180 ОВ ВН (линия № 10), РБ, инв. № 00010006552.	740,00	37,00
22	Витрина холодильная пристенная среднетемпературная «Неман» 188 П ВС (линия № 4), РБ, инв. № 00010006547.	690,00	34,50
23	Витрина холодильная среднетемпературная кондитерская «Неман» (линия № 7), РБ, инв. № 00010006550.	700,00	35,00
24	Горка винная 950*500*2200 мм, РБ, инв. № 00010006615.	61,00	3,05
25	Горка винная 950*500*2200 мм, РБ, инв. № 00010006616.	61,00	3,05
26	Кассовый бокс КМ 100.Х.010.220.Т40, РФ, инв. № 00010006575.	370,00	18,50
27	Ларь морозильный EKTOR 56 SGL, Греция, инв. № 00010006721.	340,00	17,00
28	Пила для мяса КТ-210, ленточная, 3 фазы, Финляндия, инв. № 00010006610.	1 000,00	50,00
29	Прилавок глухой 1100*600*900 мм, РБ, инв. № 00010006572.	32,00	1,60
30	Фаршемешалка IP30M 07 CE 400/50/3, Италия, инв. № 00010006609.	930,00	46,50
31	Шкаф холодильный DM105-S (R-134a) (ШХ -0,5 ДС), РФ, инв. № 00010006296.	250,00	12,50
32	Шкаф холодильный DM105-S (R-134a) (ШХ -0,5 ДС), РФ, инв. № 00010006294.	250,00	12,50
33	Шкаф холодильный DM105-S (R-134a) (ШХ -0,5 ДС), РФ, инв. № 00010006293.	250,00	12,50
34	Шкаф холодильный DM110-Sd-S (R-134a) (ШХ - 1,0 купе), РФ, инв. № 00010006287.	450,00	22,50
35	Шкаф холодильный DM 110-Sd-S (R-134a) (ШХ -1,0 купе), РФ, инв. № 00010006289.	450,00	22,50
36	Шкаф холодильный DM 110-Sd-S (R-134a) (ШХ -1,0 купе), РФ, инв. № 00010006290.	450,00	22,50
37	Ванна моечная 3-секционная цельнотянутая 1500x600x860, инв. № 00010005663.	210,00	10,50
38	Машина посудомоечная HOOD 110 промышл. с принадлежностями (комплект); в компл. водосмягчитель 1 шт., Ит., инв. № 00010005667.	1 400,00	70,00
39	Пресс для формовки гамбургеров F/10 Италия, инв. № 00010006094.	160,00	8,00
40	Пресс для формовки гамбургеров F/10 Италия, инв. № 00010006093.	160,00	8,00
41	Прилавок раздаточный SXED 1071x422x660 мм, Чехия, инв. № 00010005680.	340,00	17,00
42	Прилавок раздаточный SXED 1071x422x660 мм, Чехия, инв. № 00010005682.	340,00	17,00
43	Витрина холодильная пристенная среднетемпературная фруктовая «Неман» 188 П ВВ (линия № 5), РБ, инв. № 00010006548.	690,00	34,50
44	Рыбочистка KT-S код ESOO, Финляндия, инв. № 00010006095.	450,00	22,50
45	Стол кассовый SXPU-P A 1200x700x900 мм, Чехия, инв. № 00010005685.	150,00	7,50
46	Стол профессиональный с ванной 1500x600x850, полка, -2-, РБ, инв. № 00010005672.	160,00	8,00
47	Стол профессиональный с ванной 1800x700x850, полка, РБ, инв. № 00010005673.	180,00	9,00
48	Стол раздаточный SXN 1000x700x900 мм, Чехия, инв. № 00010005683.	130,00	6,50
49	Стол раздаточный SXN 1500x700x900 мм, Чехия, инв. № 00010005678.	170,00	8,50
50	Транспортная дорожка для подносов SXDR 5590x325x30 мм, Чехия, инв. № 00010005686.	120,00	6,00
51	Шкаф холодильный серии «Рапсодия» R 700М РФ, инв. № 00010006090.	380,00	19,00
52	Шкаф холодильный ШХ-1,4, инв. № 00010005666.	350,00	17,50
53	Гриль для кур «Командор-4» РФ, инв. № 00010005879.	180,00	9,00
54	Котел пищеварительный КпЭМ-100/9Т вся нерж. с тремя режимами нагрева РФ, инв. № 00010006074.	1 400,00	70,00
55	Котел пищеварительный КпЭМ-100/9Т вся нерж. с тремя режимами нагрева РФ, инв. № 00010006059.	1 400,00	70,00
56	Печь пароконвекционная ППК комплект в составе 30 единиц, Италия – Турция (печь пароконвекционная ППК-6, гастроемкость GN 1/1-20 (530*325)-5 шт., гастроемкость GN 1/1-40 (530*325)-10 шт.), инв. № 00010006069.	1 200,00	60,00
57	Пила для разруба мяса SE1830 3-фазная анодизированная, Италия, инв. № 00010006099.	910,00	45,50
58	Шкаф жарочный ШЖЭ-3 трехсекционный РФ, инв. № 00010006089.	850,00	42,50
59	Электрический аппарат контактной сборки АКО комплект в составе 2 единиц, инв. № 00010006062.	590,00	29,50
60	Электроварка кухонная ЭВК комплект в составе 2 единиц, инв. № 00010006065.	960,00	48,00

Местонахождение Лотов: Минский р-н, г. п. Мачулищи, ул. Солнечная, 6. Шаг аукциона – 5 %.

Условия аукциона: 1. Подписать с Продавцом договор купли-продажи в течение 3 (трех) рабочих дней с даты проведения аукциона. 2. Оплатить Продавцу стоимость приобретенного на аукционе Лота №1–60 с учетом НДС – 20 % в течение 3 (трех) рабочих дней с момента заключения договора купли-продажи объекта. 3. Демонтаж и вывоз Объекта осуществляется Победителем аукциона (Претендентом на покупку) силами и за счет Победителя аукциона (Претендента на покупку). 4. Условия передачи приобретенного объекта: в течение 3 (трех) календарных дней с момента поступления денежных средств на расчетный счет Продавца за приобретенный объект. 5. Оплатить Организатору аукциона вознаграждение в размере 20 % от цены продажи Лотов №1–60 с учетом НДС 20 % течение 3 (трех) банковских дней со дня подписания протокола о результатах аукциона.

Аукцион состоится 30.09.2019 в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. Комсомольская, д. 11, 3-й этаж, каб. 4.

Порядок оформления участия в аукционе содержится на сайте Организатора аукциона ino.by.

Продавец: ОАО «Тепличный комбинат Мачулищи», 223012, Минская обл., Минский р-н, гп. Мачулищи, ул. Солнечная, д. 6, т. 8 (017) 504-46-06. Организатор аукциона: РУП «Институт недвижимости и оценки», 220030, г. Минск, ул. Комсомольская, 11, пом. 9.

Задаток перечисляется на р/с BY21BPSB30121543370109330000 в ОАО «БПС-Сбербанк», г. Минск, BIC банка BPSBBY2X. Получатель – РУП «Институт недвижимости и оценки», УНП 190055182. Назначение платежа: задаток для участия в аукционе 30.09.2019 (ОАО «Тепличный комбинат Мачулищи», Лот №__). Участник, желающий участвовать в аукционе в отношении нескольких лотов, вносит задатки в размере, установленном для каждого из лотов. Заявления на участие и необходимые документы принимаются в рабочие дни с 8.30 до 12.00, с 13.30 до 16.00 по адресу: г. Минск, ул. Комсомольская, 11, каб. 7. Окончание приема заявлений 25.09.2019 в 11.00. Организатор торгов вправе отказаться от проведения аукциона в любое время, но не позднее чем за три дня до наступления даты его проведения. Контактное лицо для осмотра Объекта – Савельев Тимур Михайлович, 8 (033) 370-06-53.

☎ Организатор аукциона: 8 (017) 324-70-57, 8 (029) 356-90-03, 8 (029) 550-09-52 ● www.ino.by ● e-mail: torgi@ino.by

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНЫХ АУКЦИОНОВ ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА

Наименование объекта аукциона	
Лот – Склад запчастей, в количестве 16 812 шт.	ЛОТ – Паропровод котельная «Западная», протяженностью 4 850,0 м. п., инвентарный номер 481636, расположенный по адресу: Брестская обл., г. Пинск
Начальная цена продажи, руб. (без НДС)	
10 000,00	58 400,00
Размер задатка, руб.	
1 000,00	5 840,00
Продавец	
ОАО «Брест-Лада», г. Брест, ул. Писателя Смирнова, 5/1, УНН 200050745	ОАО «Полесье», Брестская обл., г. Пинск, ул. Первомайская, 159/3, УНП 200286262
Дата проведения торгов / Дата окончания приема документов	
12.09.2019 в 11.00 / 11.09.2019 до 17.00	12.09.2019 в 14.00 / 11.09.2019 до 17.00

Условия продажи: без условий

Организатор аукциона: Брестский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки».

Срок заключения договора купли-продажи: не позднее 20 рабочих дней с момента подписания протокола аукциона.

Условия оплаты: оплата производится в соответствии с заключенным договором купли-продажи.

Р/с для перечисления задатка: р/с BY76BPSB30121789380179330000 в ОАО «БПС-Сбербанк» Региональная дирекция № 100 по Брестской области, BIC Банка BPSBBY2X, УНП 201028245.

Аукцион состоится по адресу: г. Брест, ул. Наганова, 10-325.

Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Брест, ул. Наганова, 10, каб. 329 с 9.00 до 17.00. Сведения о документах, которые необходимо предоставить для участия в аукционе, можно узнать у организатора аукциона по телефонам 8 (0162) 20-92-13, 21-88-81, 8 (029) 626-72-52.

**** Участник аукциона, выигравший торги, оплачивает продавцу НДС в размере 20 % от продажной стоимости объекта, а также вознаграждение Организатору аукциона***

Ранее извещение о продаже имущества ОАО «Брест-Лада» опубликовано в газете «Звязда» от 15.08.2019	Ранее извещение о продаже имущества ОАО «Полесье» опубликовано в газете «Звязда» от 16.04.2019

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ ПРАВА ЗАКЛЮЧЕНИЯ ДОГОВОРА АРЕНДЫ НЕДВИЖИМОГО ИМУЩЕСТВА, ПРИНАДЛЕЖАЩЕГО РУП «ДОРВОДОКАНАЛ» БАРАНОВИЧСКАЯ ДИСТАНЦИЯ ВОДОСНАБЖЕНИЯ И САНИТАРНО-ТЕХНИЧЕСКИХ УСТРОЙСТВ

Наименование и местоположение объекта		Общая площадь, кв. м, целевое назначение	Сумма арендной платы (БАВ)
ЛОТ – капитальное строение с инвентарным номером 100/С-47450 (наименование: склад с рампой; назначение: здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ) площадью 417,8 кв. м (склад) и 364,0 (рампа), расположенного по адресу: Брестская обл., г. Брест, пер. Фортечный, 14А		Здание склада (417,8 кв. м) Хранение, погрузка и выгрузка грузов	376,02
		Рампа (364 кв. м) Хранение, погрузка и выгрузка грузов	87,36
Начальная цена продажи, руб.	3 303,11	**Сумма задатка, руб.**	330,31
Продавец	Барановичская дистанция водоснабжения и санитарно-технических устройств, Брестская обл., г. Барановичи, Слонимское шоссе, 1А, УНП 200272492, тел. 80163 492706		
Организатор аукциона	РУП «Институт недвижимости и оценки» Брестский филиал		
Реквизиты для перечисления задатка	р/с BY76BPSB30121789380179330000 в ОАО «БПС-Сбербанк» Региональная дирекция № 100 по Брестской области, г. Брест, ул. Мицкевича, 10, BIC Банка BPSBBY2X, УНП 201028245		
Условия	1. Срок аренды – 5 (пять) лет. 2. С победителем аукционных торгов в течение 10 (десяти) рабочих дней будет заключен договор аренды. 3. Стоимость права заключения договора аренды должна быть выплачена продавцу в течение 3 раб. дней с момента подписания протокола о результатах аукциона за вычетом задатка. 4. Возместить Организатору аукциона расходы по их проведению в течение 3 раб. дней с момента подписания протокола о результатах аукциона		

Аукцион состоится 1 октября 2019 г. в 11.00 по адресу: г. Брест, ул. Наганова, 10-325

Сведения о документах, которые необходимо предоставить для участия в аукционных торгах, и иную информацию можно узнать у организатора аукциона по телефонам: 8 (0162) 20-92-13, 21-88-81.

Размер штрафных санкций, предусмотренных Указом Президента Республики Беларусь от 05.05.2009 (в ред. Указов Президента Республики Беларусь от 11.12.2009 г. № 624, от 23.09.2011 г. № 431, от 10.01.2013 г. № 14) – 10 базовых величин.

Последний день приема заявлений – 30 сентября 2019 г. до 17.00

На экранах

«ПРЫГОДЫ ЛЮБОВІ» Ў ПОСТАПАКАЛІПСІСЕ

Кіно пра тое, што можа здарыцца, калі жанчыны вымруць

Да беларускіх кінатэатраў дайшоў яшчэ адзін фільм з праграмы Берлінскага кінафестывалю, і ў ім — постапакаліпсіс, дзве маўклівыя фігуры ў змрочных амерыканскіх лясах і казкі на ноч. Акцёр Кейсі Афлек (брат Бена Афлека), між іншым уладальнік статуэткі «Оскар» за найлепшую мужчынскую ролю ў карціне «Манчэстэр ля мора», прадстаўляе свой аўтарскі іграві дэбют «Святло майго жыцця». Адна рэжысёрская работа ў малодшага Афлека ўжо ёсць — іранічнае мак'юментары пра тое, як галівудскі акцёр Хаакін Фенікс кідае кіно дзеля кар'еры ў хіп-хопе, а вядучая навін расказвае пра сенсацыйнае рашэнне акцёра з пытаннем: «І самае галоўнае: якая розніца?». «Святло майго жыцця», што цяпер ідзе ў пракаце, — зусім іншае кіно. Размеранае, вытанчанае і поўнае прасторы для галоўных пытанняў.

У такое становішча мастацтва ставіць нас рэдка: герметычнае роўд-муві, дзе галоўныя героі, каб захаваць сваю небяспечную тайну, вымушаны быць адзінокімі і адарванымі ад жыцця, засяроджваецца на людзях у стане пастаяннага непакою і ўвесь час выклікае трывожнае пытанне: а што далей?

Не таму, што напружанне не адпускае ад экрана, а развіццё падзей вабіць развязкай, — фільм, наадварот, запавольваецца, шарэе і расцягваецца доўгімі эпізодамі, што нічога не абяцаюць. І, дарэчы, не мае зразумелай, дакладнай, «дэкларатыўнай» канцоўкі. Але няўстойлівасць і бесперспектыўнасць адлюстраванага свету самі сабой правакуюць разгубленае: «Што ў будучыні і дзеля чаго ўсе гэтыя высілкі?»

Невядомы вірус скасіў жанчын, а тыя нямногія, што засталіся, жывуць у бункерах і, напэўна, нараджаюць дзяцей. Постапакаліптычны свет (жанчыны вымерлі — вось вам і постапакаліпсіс) стаў шэры, дажджлівы і беспрытульны, і ў такіх дэкарацыях мужчына па імені Калеб ужо дзесяць гадоў вандруе разам са сваёй замаскіраванай пад хлопца дачкой Рэг. Яны трымаюцца далей ад гарадоў, бягуць ад людзей, жывуць у палатках, гатуюць на вогнішчы і на кожным прыстанку прагаворваюць запасны план адыходу — бацька з усіх сіл намагаецца абараніць «святло свайго жыцця» ад небяспекі.

Чым старэйшая становіцца дачка, тым большая небяспека вісіць над героямі: неяк у лесе яны сустракаюць незнаёмца, што бачыць Рэг, якой ужо дванаццаць гадоў, і з гэтага моманту ўвесь час становяцца жаданай мэтай дрэнных людзей.

Можна толькі ўявіць уклад гэтага новага мужчынскага свету, у параўнанні з папярэднім мужчынскім светам куды больш дзікага, бесчалавечнага і дамінантнага ў дачыненні да жанчын. Значыць, тыя жывуць у бункерах, а намёк на дзявочасць у Рэг выклікае ледзь не паляванне за яшчэ адной прадстаўніцай жаночага полу. Але гэта ўсё — фонам, у «Святле майго жыцця» куды больш важны густы свет бацькі і дачкі з яго гісторыямі на ноч, успамінамі пра маці і чалавечнасцю ў нечалавечым асяроддзі. Як выхоўваць дачку, як апавядаць ёй пра дарослыя рэчы, як выжываць і галоўнае — як не панікнуць з-за адсутнасці адказаў на галоўныя пытанні кшталту «што наперадзе?» і «ці мае ўсё гэта сэнс?»

У якасці паралелі нельга не ўспомніць постапакаліптычны раман «Дарога» Кормака Макарці (за яго аўтар атрымаў Пулітцэраўскую прэмію), з якім фільм мае шмат агульнага. Дзеянне кнігі таксама развіваецца пасля катастрофы — тут яна больш прыроднага глабальнага характару: бацька з сынам сярод попелу і ў холадзе бясконца ідуць у пошуках спакойнага прыстанку і лепшага свету. У «Дарозе» дэфіцытам сталі не жанчыны, а ў цэлым людзі — іх адшукваюць і з-за адсутнасці іншай ежы з'ядаюць узброеныя групы. Галоўныя героі — таксама бацька з дзіцем, асноўная задача бацькі тая ж — абараніць сына, і ныючыя пытанні аналагічныя — куды ісці і ці будзе ў маленькага лепшае жыццё?

Закінутыя дамы, бязлюдныя прасторы, небяспека на кожным кроку суправаджаюць Калеба з Рэг. У фільме ёсць і свой лейтматыў, і свой саспенс, і свая «гарачая» кульмінацыя, але тон яму задае першая сцэна — доўгі, на некалькі хвілін, расказ перад сном крыху трансфармаванай гісторыі пра Ноеў каўчэг. Час у гэтым постапакаліптычным свеце вызваліўся ад лішніх рэчаў, слоў і дзеянняў — іх месца занялі трывожныя пытанні аб будучыні, для кожнага свая.

Сафія ПАЛЯНСКАЯ.

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Заход	Даўжыня дня
Мінск —	6.11	20.08	13.57
Віцебск —	5.59	20.01	14.02
Магілёў —	6.02	19.58	13.56
Гомель —	6.02	19.52	13.50
Гродна —	6.27	20.23	13.56
Брэст —	6.31	20.20	13.49

Месяц

Апошняя квадра 23 жніўня.
Месяц у сузор'і Льва.

Імяніны

Пр. Аляксандра, Дзяміда.
К. Сабіны, Віталя, Яна.

Фота Алены ДАЎЖАНОК.

ЗАЎТРА

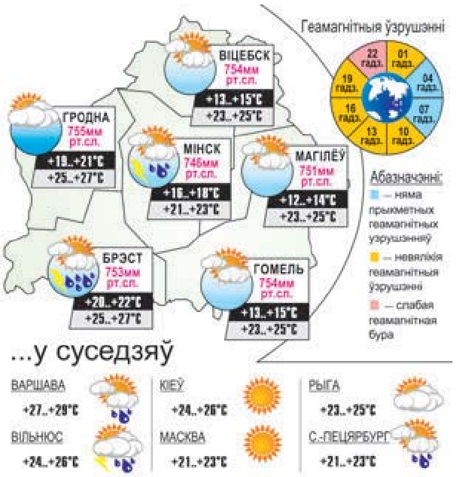

Даты | Падзеі | Людзі

29 ЖНІЎНЯ

1855 год — заснаваны Віленскі музей старажытнасцяў, які працаваў да пачатку Першай сусветнай вайны. Аснову музея склалі багатыя калекцыі Яўстаха Тышкевіча — больш за 2000 прадметаў даўніны (каменныя молаты, паганскія ідалы, старажытная зброя і іншае), бібліятэка (каля 3000 тамоў), збор манет, гравюр, геаграфічных карт, медных гравіраваных дошак, а таксама рэшткі мінералагічнага, заалагічнага, нумізматычнага кабінетаў закрытага ў 1832 годзе Віленскага ўніверсітэта. Музей займаў тры залы на трох паверхах будынка бібліятэкі былога ўніверсітэта і быў адкрыты для публікі па нядзелях з 12 да 16 гадзін.

1890 год — нарадзіўся Вільгельм Георгіевіч Кнорын, партыйны і дзяржаўны дзеяч, гісторык, публіцыст, літаратурны крытык. Доктар гістарычных навук. Кнорын быў сярод кіраўнікоў барацьбы за савецкую ўладу ў Беларусі. З мая 1917 года сакратар Мінскага Савета рабочых і салдацкіх дэпутатаў, член Мінскага камітэта РСДРП(б). Пасля акупацыі Беларусі нямецкімі войскамі сакратар Паўночна-Заходняга абласнога камітэта РКП(б), пазней — Кіраўнік спраў Часовага рабоча-сялянскага савецкага ўрада Беларусі. 31 ліпеня 1920 года падпісаў Дэкларацыю аб абвяшчэнні незалежнасці Беларускай ССР. Аўтар прац па гісторыі партыі і літаратурна-крытычных артыкулаў. Арыштаваны 22 чэрвеня 1937 года. 28 ліпеня 1938 года Ваеннай калегіяй Вярхоўнага суда СССР прыгавораны да вышэйшай меры пакарання, расстраляны на наступны дзень. Рэабілітаваны ў 1955-м. Імя В. Г. Кнорына носіць адна з вуліц Мінска.

1897 год — губернатар Мінска выдаў адмысловую пастанову, якая прадпісвала веласіпедыстам правілы язды па горадзе: не палохаць коней, ездзіць па правым баку вуліц і праездаў, мець на веласіпедзе замацаваны нумар, выдадзены гарадской управай.

1918 год — выдадзены дэкрэт, у адпаведнасці з якім Савецкі ўрад адмаўляўся ад дагавораў і актаў Расійскай імперыі аб падзеле Рэчы Паспалітай.

1949 год — у Савецкім Саюзе на Сяміпалацінскім палігоне пад кіраўніцтвам Ігара Курчатава было здзейснена выпрабаванне першай айчыннай атамнай прылады ў складзе атамнай бомбы РДС-1. Стварэнне савецкай ядзернай бомбы па складанасці навуковых, тэхнічных і інжынерных задач — значная, сапраўды ўнікальная падзея, якая аказала ўплыў на баланс палітычных сіл у свеце пасля Другой сусветнай вайны. Рашэнне гэтай задачы ў краіне, якая не акрыяла яшчэ ад страшных разбурэнняў і ўзрушэнняў чатырох ваенных гадоў, стала магчымым у выніку гераічных намаганняў вучоных, арганізатараў вытворчасці, інжынераў, рабочых, усяго народа. Авалодаўшы сакрэтамі вытворчасці ядзернай зброі, краіна на доўгія гады забяспечыла ваенна-абаронны парытэт дзвюх вядучых дзяржаў свету — СССР і ЗША.

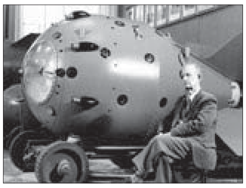

УСМІХНЕМСЯ

Сучасныя гутаркі.
— На гэтым лофце ёсць вейпер? Тут вегану дрэнна!
— Падгарніце яму штаны і выклікайце гіраскутар!

Вы не заўважалі, што адкрытая скрынка з пазлам на падлозе нагадвае латок?
А мой кот заўважыў...

— Прафесар, а чаму вы яшчэ ні разу не былі жанаты?
— Разумееце, жонкі старэюць, а студэнткі трэцяга курса — ніколі!

Заробкі акцёраў, якія граюць у кіно вампіраў, не адлюстроўваюцца ў бухгалтарскай справаздачнасці.

— Васіль, ты чаму не вяртаеш сто рублёў, якія пазычыў у мяне яшчэ два месяцы таму?
— Гэта эканамічна нявыгадна.

Не злоўлены — не зяць!

caricatura.ru

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА
ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь
РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Дырэктар — галоўны рэдактар СУХАРУКАЎ Павел Якаўлевіч.
РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: В. АНУФРЫЕВА (намеснік галоўнага рэдактара), Н. ДРЫНДРОЖЫК, Н. КАРПЕНКА (першы намеснік галоўнага рэдактара), А. ЛЯЎКОВІЧ (першы намеснік дырэктара), М. ЛІТВІНАЎ (намеснік галоўнага рэдактара), А. КЛЯШЧУК, Н. РАСОЛЬКА, С. РАСОЛЬКА, А. СЛАНЕЎСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК.
Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».
НАШ АДРАС: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.
ТЭЛЕФОНЫ Ў МІНСКУ: прыёмнай – 287 19 19 (тэл./факс); аддзелаў: пісьмаў — 287 18 64, маркетынгу — 337 44 04, бухгалтэрыі: 287 18 81.
Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не заўсёды супадаюць з меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй пісьмы. Передрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.
http://www.zviazda.by;
e-mail: info@zviazda.by,
(для зваротаў): zvarot@zviazda.by
ПРЫЁМ РЭКЛАМЫ тэл./факс: 287 17 79, e-mail: reklama@zviazda.by
Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.
Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004.
220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 5 разоў на тыдзень.
Тыраж 14.804. Індэкс 63850. Зак. № 2801.
Нумар падпісаны ў 19.30 28 жніўня 2019 года.
М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12